

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I MINISTARSTVO ZDRAVLJA

Višegodišnji nacionalni plan službenih kontrola Republike Hrvatske

Za razdoblje od 1. srpnja 2015. do 30. lipnja 2020.

Višegodišnji nacionalni plan službenih kontrola Republike Hrvatske za razdoblje od 1. srpnja 2015. do 30. lipnja 2020.

Višegodišnji nacionalni plan službenih kontrola Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: VNPSK) izrađen je za razdoblje od 1. srpnja 2015. do 30. lipnja 2020. godine.

VNPSK je izrađen u skladu sa zahtjevima propisanim člancima 41.- 43. Uredbe (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenim kontrolama koje se provode radi provjeravanja poštivanja propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i dobrobiti životinja (u dalnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 882/2004) i na temelju Odluke Komisije od 21. svibnja 2007. o smjernicama za pomoć državama članicama u pripremi jedinstvenog integriranog višegodišnjeg nacionalnog plana kontrola predviđenog Uredbom (EZ) br. 882/2004.

VNPSK su zajednički pripremili Ministarstvo poljoprivrede (u dalnjem tekstu: MP) i Ministarstvo zdravlja (u dalnjem tekstu: MZ), nadležna tijela koja sudjeluju u osiguranju sustava sigurnosti hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja te biljnog zdravstva.

KONTAKT:

Nadležno tijelo:	Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane
Adresa:	Planinska 2a, 10000 Zagreb, Hrvatska
Adresa e-pošte:	veterinarstvo@mps.hr
Telefon:	+385-1-6443 540
Telefaks:	+385-1-6443 899

Sadržaj

Sadržaj.....	3
1. SVEUKUPNI NACIONALNI STRATEŠKI CILJEVI	6
2. ODREĐIVANJE NADLEŽNIH TIJELA I KONTROLNIH TIJELA	7
2.1 Nadležna tijela	7
2.2 Kontrolna tijela	7
2.2.1 Kontrolna tijela iz područja veterinarstva	8
2.2.2 Kontrolna tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa specifikacijom proizvoda za ZOI, ZOZP, ZTS	9
2.2.3 Kontrolna tijela u ekološkoj proizvodnji.....	9
2.3 Pravne osobe s javnim ovlastima iz područja biljnog zdravstva	10
2.3.1 Druge pravne osobe s javnim ovlastima u području biljnog zdravstva	11
3. ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE SLUŽBENIM KONTROLAMA OD STRANE NADLEŽNIH TIJELA	12
3.1 Opći zahtjevi	12
3.1.1 Podjela nadležnosti za uspostavu i provođenje politike sigurnosti hrane	12
3.1.2 Podjela nadležnosti za provođenje službene kontrole hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja.....	14
3.1.3 Podjela nadležnosti u obavljanju službenih kontrola u području biljnog zdravstva	21
3.1.4 Podaci o broju djelatnika uključenih u sustav službenih kontrola hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja, biljnog zdravstva te kontrolnih tijela.....	23
3.2 Kategorizacija rizika	26
3.2.1 Veterinarska inspekcija - MP	26
3.2.2 Poljoprivredna inspekcija - MP.....	32
3.2.3 Fitosanitarna inspekcija - MP	33
3.2.4 Sanitarna inspekcija -MZ	34
3.3 Opća organizacija i upravljanje.....	36
3.3.1 Opća organizacija nadležnih tijela	36
3.3.2 Hijerarhijski odnosi i izvješćivanje	58
3.3.3 Verifikacija službenih kontrola	61
3.3.4 Određivanje službenih i referentnih laboratoriјa.....	65
3.3.5 Sustav osiguranja kvalitete u svrhu provedbe odredbi članka 12. i članka 33. Uredbe (EZ) br. 882/2004.....	67
3.3.6 Unutarnja revizija nadležnih tijela.....	68
3.3.7 Vanjske revizije nadležnih tijela	68

3.4	Sustav kontrola i koordinacija aktivnosti.....	69
3.4.1	Metode i tehnike službene kontrole i učestalost	69
3.4.2	Posebni planovi službenih kontrola.....	76
3.4.3	Koordinacija aktivnosti	82
3.5	Edukacija djelatnika i uvjeti za zapošljavanje	86
3.5.1	Općenito o osposobljavanju i edukacijama.....	88
3.5.2	Veterinarska inspekcija i Granična veterinarska inspekcija - MP	89
3.5.3	Kontrolna tijela iz područja veterinarstva - MP.....	89
3.5.4	Poljoprivredna inspekcija - MP	90
3.5.5	Fitosanitarna inspekcija - MP	90
3.5.6	Kontrolna tijela iz područja ZOI, ZOZP, ZTS - MP.....	90
3.5.7	Sanitarna inspekcija, MZ.....	91
3.6	Dokumentirane procedure.....	91
3.6.1	Veterinarska inspekcija - MP	92
3.6.2	Granična veterinarska inspekcija - MP	99
3.6.3	Poljoprivredna inspekcija - MP.....	99
3.6.4	Fitosanitarna inspekcija - MP	100
3.6.5	Sanitarna inspekcija - MZ	101
4.	KRIZNI PLANOVI I MEĐUSOBNA POMOĆ	103
4.1	Operativni krizni planovi.....	103
4.2	Organizacija suradnje i zajedničke pomoći	105
4.2.1	Tijelo za vezu prema članku 35. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 882/2004	105
4.2.2	Suradnja u smislu provedbe Direktive Vijeća (89/608/EEZ) od 21. studenoga 1989. o uzajamnoj pomoći među upravnim tijelima država članica i suradnji između potonjih i Komisije radi osiguranja pravilne primjene zakonodavstva o veterinarskim i zootehničkim stvarima	105
4.2.3	Suradnja u smislu Provedbe Direktive Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice.....	106
5.	REVIZIJA NADLEŽNIH TIJELA	106
5.1	Samostalna služba za unutarnju reviziju -MP.....	106
5.1.1	Planiranje unutarnje revizije	106
5.1.2	Način provedbe unutarnje revizije	108
5.1.3	Osiguranje da nadležno tijelo poduzima odgovarajuće mjere u svjetlu rezultata revizije - MP	109
5.2	Samostalna služba za unutarnju reviziju MZ	110

5.2.1	Planiranje unutarnje revizije	110
5.2.2	Način provedbe unutarnje revizije	111
5.2.3	Osiguranje da nadležno tijelo poduzima odgovarajuće mjere u svjetlu rezultata revizije - MZ	111
6.	MJERE ZA OSIGURANJE USKLAĐENOSTI S OPERATIVNIM KRITERIJIMA UREDBE (EZ) BR. 882/2004.....	112
6.1	Sukladnost s operativnim kriterijima.....	112
6.1.1	Osiguranje učinkovitosti i primjerenosti službenih kontrola.....	112
6.1.2	Mjere u svrhu osiguranja da osoblje koje obavlja službene kontrole nije u sukobu interesa	112
6.1.3	Mjere kako bi se osiguralo da vanjsko osoblje ili osoblje pod ugovorom koje obavlja službene kontrole nije u sukobu interesa	113
6.1.4	Odgovarajući laboratorijski kapaciteti.....	114
6.1.5	Osiguranje odgovarajućih prostorija i opreme.....	114
6.1.6	Odgovarajuće zakonske ovlasti za provođenje službenih kontrola.....	115
6.1.7	Pripremljenost za provođenje kriznih planova.....	115
6.1.8	Obveze subjekata u poslovanju s hranom prilikom provođenja službene kontrole ...	115
6.2	Dokumentirane procedure.....	116
7.	PREGLED I PRILAGODBA NACIONALNOG PLANA KONTROLA	117

1. SVEUKUPNI NACIONALNI STRATEŠKI CILJEVI

Nacionalni strateški ciljevi Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: RH) u skladu su s općim principima propisanim Uredbom (EZ) br. 882/2004.

Prema [Strateškom planu MP](#), a iz područja primjene Uredbe (EZ) br. 882/2004 definiran je opći strateški cilj koji se odnosi na zaštitu zdravljia ljudi, životinja i bilja te zaštitu interesa potrošača.

Opći strateški cilj ostvarit će se kroz ostvarenje posebnih strateških ciljeva, a koji uključuju:

- Unaprjeđenje sustava sigurnosti i kakvoće hrane i hrane za životinje
- Učinkovitu organizaciju službenih kontrola u području sigurnosti i kvalitete hrane i hrane za životinje, zdravljia i zaštite životinja
- Djelotvornu zaštitu zdravljia ljudi i životinja, dobrobiti životinja, veterinarsku zaštitu okoliša
- Unaprjeđenje sustava i programa u području fitosanitarne politike.

Učinkovita organizacija službenih kontrola u području sigurnosti i kvalitete hrane i hrane za životinje, zdravljia i dobrobiti životinja te biljnog zdravstva provesti će se kroz osiguravanje djelotvorne i učinkovite provedbe službenih kontrola na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kao i redovite provedbe službenih kontrola, na temelju analize rizika i s odgovarajućom učestalosti, nepristranosti, kvalitetom i dosljednostu službenih kontrola kao i visokom razinom transparentnosti provedbe svih kontrolnih aktivnosti.

Posebna pažnja će se posvetiti i organizaciji sustava kontrola i suzbijanja prijevara vezanih uz hranu.

U odnosu na kontrolna tijela predviđa se kontinuirano podizanje kvalitete rada kontrolnih tijela iz svih područja za koje postoje ovlaštena kontrolna tijela, a kroz kontinuiranu edukaciju kojom će se poboljšati znanje i osigurati istovrstan, nepristran i prikladan način postupanja. Glavni pokazatelj podizanja kvalitete rada kontrolnih tijela je smanjenje postotka značajnijih nesukladnosti utvrđenih redovitim inspekcijskim nadzorom što u konačnici utječe na unapređenje sustava sigurnosti i kakvoće hrane, hrane za životinje, zdravljia i dobrobiti životinja te biljnog zdravstva.

U odnosu na zaštitu zdravljia životinja, cilj je osigurati provedbu preventivnih mjera, nadziranje, kontrolu, iskorjenjivanje i potvrđivanje statusa bolesti u zemlji, kao i istraživanje u svrhu smanjenja broja novih slučajeva zaraznih bolesti i konačno smanjiti negativne učinke izbijanja zaraznih bolesti životinja, a sve u cilju osiguranja konkurentnosti živih životinja i proizvoda životinjskog podrijetla na tržištu Europske Unije (u dalnjem tekstu: EU).

U odnosu na fitosanitarnu politiku, primarni cilj jest zdravstvena zaštita bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta od štetnih organizama bilja, sprječavanje unošenja u RH i širenja štetnih organizama bilja, smanjenje rizika za zdravlje ljudi, životinja i okoliša povezanog s uporabom pesticida i poticanje integriranih i alternativnih mjera suzbijanja štetnih organizama, zaštita okoliša od posljedica djelovanja štetnih organizama bilja, uvođenje biološke zaštite bilja i usmjeravanje razvoja zdravstvene zaštite bilja, omogućavanje izobrazbe i podizanja svijesti stanovništva o važnosti pravilne zdravstvene zaštite bilja.

[Strateški plan MZ](#) za razdoblje 2015. – 2017. godine objavljen je na internetskim stranicama MZ.

Strateški plan navodi sljedeće:

Nadzorom sanitarne inspekcije na područjima sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, proizvodnje i stavljanja na tržiste hrane, uključujući i genetski modificiranu hranu i novu hranu te genetski modificirane organizme, proizvodnje i stavljanja na tržiste predmeta opće uporabe, proizvodnje, stavljanja na tržiste i uporabe kemikalija (uključujući opasne kemikalije), stavljanja na tržiste i uporabe biocidnih proizvoda, zaštite od buke i zaštite od neionizirajućeg zračenja, izravno se štiti javnozdravstveni interes.

2. ODREĐIVANJE NADLEŽNIH TIJELA I KONTROLNIH TIJELA

2.1 Nadležna tijela

Člankom 4. stavkom 3. Zakona o hrani (Narodne novine, br. [81/13](#), [14/14](#) i [30/15](#)) propisano je da su **MP** i **MZ** nadležna tijela za provedbu navedenog Zakona te uredbi i odluka iz članka 1. stavka 1. toga Zakona. U Poglavlju 3.1.1. navedena je podjela nadležnosti za uspostavu i provođenje politike sigurnosti hrane prema Zakonu o hrani.

Člancima 7. i 8. Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja (Narodne novine, br. [81/13](#), [14/14](#) i [56/15](#)) (u dalnjem tekstu: Zakon o službenim kontrolama) propisana je podjela nadležnosti za provođenje službenih kontrola hrane i hrane za životinje, a člankom 10. istoga Zakona te člancima 52., 53., 54., 63., i 64. Zakona o biljnog zdravstvu (Narodne novine, br. [75/05](#) i [55/11](#)) propisana je podjela nadležnosti za provedbu službenih kontrola u području biljnog zdravstva te prava i ovlasti fitosanitarnih i šumarskih inspektora nadležnih nadležnih za službene kontrole u tom području

Člankom 2. Zakona o veterinarstvu (Narodne novine, br. [82/13](#) i [148/13](#)) propisano je da se navedenim zakonom između ostalog, utvrđuje i provedba Uredbe (EZ) br. 882/2004. Također, člankom 137. stavkom 1. propisano je da inspekcijski nadzor nad provedbom Zakona i propisa donesenim na temelju njega te propisa EU iz područja veterinarstva provode veterinarski inspektori i granični veterinarski inspektori, a člankom 143. propisano je da veterinarski inspektor može obavljati poslove službenih kontrola u smislu Uredbe (EZ) br. 882/2004 i Uredbe (EZ) br. 854/2004.

Člankom 2. Zakona o sanitarnoj inspekciji (Narodne novine, br. 113/08 i 88/10) propisano je da sanitarna inspekcija obavlja poslove inspekcijskoga nadzora nad provedbom zakona i drugih propisa kojima se utvrđuje zaštita zdravlja ljudi i to na području: sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti, proizvodnje i stavljanja na tržiste hrane, uključujući i genetski modificiranu hranu i novu hranu te genetski modificirane organizme (u dalnjem tekstu: GMO), proizvodnje i stavljanja na tržiste predmeta opće uporabe, proizvodnje, stavljanja na tržiste i uporabe opasnih kemikalija, stavljanja na tržiste i uporabe biocidnih pripravaka, zaštite od buke i zaštite od ionizirajućeg i neionizirajućeg zračenja.

2.2 Kontrolna tijela

Člankom 5., stavnica 1., 2., 3. i 4. Uredbe (EZ) br. 882/2004 propisano je da nadležno tijelo može delegirati posebne zadaće u vezi sa službenim kontrolama na jedno ili više kontrolnih tijela, a u skladu s uvjetima propisanim Uredbom (EZ) br. 882/2004. U skladu s propisanim odredbama RH je određene poslove povezane sa službenim kontrolama prenijela na kontrolna tijela i pravne osobe s javnim ovlastima.

2.2.1 Kontrolna tijela iz područja veterinarstva

Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane

Poslovi koji se mogu povjeriti kontrolnom tijelu iz područja veterinarstva propisani su člankom 47. Pravilnika o uvjetima kojima moraju uđovoljavati veterinarske organizacije, veterinarske prakse i veterinarske službe u sustavu provedbe veterinarske djelatnosti (Narodne novine, br. [103/13](#) i [130/14](#)).

Tablica 1. Pregled Kontrolnih tijela iz područja veterinarstva

PODRUČJE	PRENESENE ZADAĆE SLUŽBENE KONTROLE (veterinarskim organizacijama kao kontrolnim tijelima)	POPIS KT
Veterinarstvo	<ul style="list-style-type: none">- Zadaci u poslovima revizije i kontrole dobre proizvođačke prakse i dobre higijenske prakse te postupaka vezanih uz primjenu načela koja se temelje na sustavu analize opasnosti i kritičnih kontrolnih točaka- Zadaci u inspekcijskim poslovima:<ul style="list-style-type: none">(a) prikupljanje podataka o prehrambenom lancu(b) ante mortem pregled(c) kontrola postupanja u skladu s propisima o dobrobiti(d) post mortem pregled(e) kontrola postupanja sa specificiranim rizičnim materijalima i ostalim nusproizvodima- Uzorkovanje za laboratorijsko ispitivanje- Uzorkovanje u svrhu monitoringa- Kontrola sukladnosti s odredbama Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla koje se odnose na primjenu identifikacijskih oznaka, kao i provjere sukladnosti s ostalim zahtjevima sljedivosti- Certificiranje.	<u>Popis kontrolnih tijela iz područja veterinarstva</u>

2.2.2 Kontrolna tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa specifikacijom proizvoda za ZOI, ZOZP, ZTS

Ministarstvo poljoprivrede, Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike

U odnosu na zaštićene oznake izvornosti (ZOI), zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla (ZOZP) i zajamčeno tradicionalne specijalitete (ZTS), sukladno članku 37. stavku 1. (b) Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, provjeru sukladnosti sa specifikacijom proizvoda prije stavljanje proizvoda na tržište, provode kontrolna tijela u smislu točke 5. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 882/2004 koja djeluju kao certifikacijska tijela za proizvode. Ova kontrolna tijela, sukladno članku 95. Zakona o poljoprivredi (Narodne novine, broj 30/15) ovlašćuje ministar poljoprivrede.

RH ima tri ovlaštena kontrolna tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa specifikacijom proizvoda za ZOI, ZOZP, ZTS akreditirana od strane Hrvatske akreditacijske agencije prema normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013.

Tablica 2. Pregled ovlaštenih kontrolnih tijela za ZOI, ZOZP i ZTS

PODRUČJE	NADLEŽNOST	PRENESENE ZADAĆE SLUŽBENE KONTROLE	POPIS KT
Sustavi kvalitete-proizvodi prije stavljanja na tržište	Ovlaštena kontrolna tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa specifikacijom za ZOI, ZOZP, ZTS	Provjera sukladnosti proizvoda sa specifikacijom proizvoda za ZOI, ZOZP, ZTS.	http://www.mps.hr/default.aspx?id=8167

Utvrđivanje sukladnosti sa specifikacijom provodi se temeljem planova kontrola, koji moraju biti izrađeni na osnovu specifikacije proizvoda, za svaki proizvod pojedinačno, nakon donošenja rješenja o prijelaznoj nacionalnoj zaštiti naziva zaštićene oznake izvornosti, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnog specijaliteta. Planove kontrola za ZOI i ZOZP izrađuju ovlaštena kontrolna tijela, a odobrava ih MP (u dalnjem tekstu: MP). Planove kontrola za ZTS izrađuje na temelju specifikacije proizvoda MP. Nakon završenog postupka potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa specifikacijom proizvoda, ovlašteno kontrolno tijelo korisniku oznake izdaje Potvrdu o sukladnosti proizvoda sa specifikacijom. Ako tijekom postupka ovlašteno kontrolno tijelo utvrdi velike nesukladnosti, o tome mora bez odgađanja izvijestiti MP odnosno nadležnu inspekciiju. Ovlaštena kontrolna tijela dostavljaju MP kvartalna i godišnja izvješća o svome radu. MP provodi nadzor nad radom ovlaštenih kontrolnih tijela.

2.2.3 Kontrolna tijela u ekološkoj proizvodnji

Ministarstvo poljoprivrede, Uprava poljoprivrede i prehrambene industrije

MP ovlašćuje kontrolna tijela za obavljanje stručne kontrole nad ekološkom proizvodnjom te dodjeljuje kodni broj koji se navodi na ekološkim proizvodima.

Kontrolna tijela vode ažurirani popis s imenima i adresama subjekata kod kojih provode stručnu kontrolu. MP vodi popis svih subjekata upisanih u Upisnik subjekata u ekološkoj proizvodnji koji je povezan s pripadajućom potvrđnicom.

Kontrolna tijela izdaju potvrđnicu subjektu koji je u sustavu stručne kontrole i koji u okviru svojih djelatnosti udovoljava zahtjevima propisanim Zakonom o poljoprivredi i pravnom stečevinom EU za područje ekološke proizvodnje. Ukoliko se ustanove nepravilnosti s obzirom na udovoljavanje zahtjevima, kontrolno tijelo neće izdati potvrđnicu bez koje subjekt ne može prilikom označivanja, reklamiranja i prezentiranja na čitavu seriju proizvodnje staviti oznake ekološke proizvodnje.

Sukladno Uredbi Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda (u dalnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007) subjekti u ekološkoj proizvodnji (proizvođači, prerađivači, distributeri, uvoznici, izvoznici) najmanje jednom godišnje podliježu stručnoj kontroli od strane kontrolnih tijela.

Troškove stručne kontrole određuje ovlašteno kontrolno tijelo.

Na sljedećem [linku](#) nalazi se popis ovlaštenih kontrolnih tijela iz područja ekološke poljoprivrede.

2.3 Pravne osobe s javnim ovlastima iz područja biljnog zdravstva

Tablica 3. Pregled pravnih osoba s javnim ovlastima u području biljnog zdravstva

PODRUČJE	POPIS	POSLOVI I ZADACI
Biljno zdravstvo	Hrvatski centar za poljoprivredu hranu i selo – Zavod za zaštitu bilja (HCPHS – ZZB)	<ul style="list-style-type: none">– Prati zdravstveno stanje bilja tijekom njegova rasta i razvoja na poljima, u nasadima, objektima i drugim površinama, uključujući i samoniklo bilje, radi prikupljanja podataka o pojavi, intenzitetu napada, populaciji i proširenosti organizama štetnih za bilje i biljne proizvode te o tome vodi sustavnu evidenciju– Obavlja poslove otkrivanja štetnih organizama– Obavlja laboratorijske analize i testiranje bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta radi određivanja štetnih organizama i utvrđivanja stupnja zaraze– Izvještava o prisutnosti, pojavi i širenju štetnih organizama– Provodi znanstvena i druga istraživanja iz područja biljnoga zdravstva– Sudjeluje u pripremi i provedbi programa iz područja biljnog zdravstva.

	Hrvatski šumarski institut (HŠI)	<p>HŠI obavlja sljedeće poslove i zadatke, kada se ti poslovi odnose na šume, šumske rasadnike i šumski reproduksijski materijal:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Prati zdravstveno stanje bilja tijekom njegova rasta i razvoja na poljima, u nasadima, objektima i drugim površinama, uključujući i samoniklo bilje, radi prikupljanja podataka o pojavi, intenzitetu napada, populaciji i proširenosti organizama štetnih za bilje i biljne proizvode i o tome vodi sustavnu evidenciju – Obavlja poslove otkrivanja štetnih organizama – Obavlja laboratorijske analize i testiranje bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta radi određivanja štetnih organizama i utvrđivanja stupnja zaraze – Izvještava o prisutnosti, pojavi i širenju štetnih organizama – Provodi znanstvena i druga istraživanja iz područja biljnog zdravstva – Sudjeluje u pripremi i provedbi programa iz područja biljnog zdravstva.
--	----------------------------------	--

2.3.1 Druge pravne osobe s javnim ovlastima u području biljnog zdravstva

Ministar poljoprivrede može za pojedine poslove i zadaće iz područja biljnog zdravstva ovlastiti i druge pravne osobe, u prvom redu stručne ili znanstvene ustanove.

Sveučilište u Zagrebu, Šumarski fakultet – Zavod za tehnologije materijala nadležna je stručna ustanova za obavljanje službene provjere udovoljavanja uvjetima za obavljanje djelatnosti tretiranja i/ili označavanja drvenog materijala za pakiranje, sukladno odredbama Pravilnika o fitosanitarnim zahtjevima kojima mora udovoljavati drveni materijal za pakiranje u međunarodnom prometu (Narodne novine, broj [89/14](#)).

3. ORGANIZACIJA I UPRAVLJANJE SLUŽBENIM KONTROLAMA OD STRANE NADLEŽNIH TIJELA

3.1 Opći zahtjevi

3.1.1 Podjela nadležnosti za uspostavu i provođenje politike sigurnosti hrane

3.1.1.1 Podjela nadležnosti za uspostavu i provođenje politike sigurnosti hrane -MP

Tablica 4. Podjela nadležnosti za uspostavu i provođenje politike sigurnosti hrane - MP

MP
PODRUČJA
Opća načela propisa o hrani i hrani za životinje
Opća pravila higijene hrane i hrane za životinje
Posebna pravila higijene hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje
Mikrobiološki kriteriji za hranu i hranu za životinje
Označivanje, reklamiranje i prezentiranje hrane, odnosno informiranje potrošača o hrani
Označivanje, reklamiranje i prezentiranje hrane za životinje
Sljedivost hrane i hrane za životinje
Opća pravila službenih kontrola hrane i hrane za životinje
Posebna pravila službenih kontrola hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje
Sustav brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje
Upravljanje krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje
Prirodne mineralne i prirodne izvorske vode te stolne vode
Ovlašćivanje službenih i referentnih laboratoriјa za hranu i hranu za životinje
Hitne mjere za hranu životinjskog podrijetla i hranu za životinje
Registracija i odobravanje objekata hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje
Nepoželjne tvari u hrani za životinje
Dodaci hrani za životinje
Ostaci veterinarsko-medicinskih proizvoda (VMP) i ostalih kontaminanata koji se mogu nalaziti u hrani i hrani za životinje

Ostaci pesticida u hrani i hrani za životinje

Standardi kvalitete za hranu i hranu za životinje

3.1.1.1.2 Podjela nadležnosti za uspostavu i provođenje politike sigurnosti hrane – MZ

Tablica 5. Podjela nadležnosti za uspostavu i provođenje politike sigurnosti hrane – MZ

MZ
PODRUČJA
Zdravstvena ispravnost predmeta i materijala koji dolaze u neposredan dodir s hranom
Kontaminanti u hrani, osim pesticida
Prehrambeni aditivi, arome i prehrambeni enzimi u hrani
Pomoćne tvari u procesu proizvodnje (uključujući i otapala)
Dodaci prehrani
Prehrambene i zdravstvene tvrdnje i hrana obogaćena nutrijentima (dodavanje vitamina, minerala i drugih tvari hrani)
Hrana za posebne prehrambene potrebe
Brzo smrznuta hrana
Hrana podvrgнутa ionizirajućem zračenju
Hitne mjere za hranu neživotinjskog podrijetla
Registracija objekata hrane neživotinjskog podrijetla i ostalih objekata iz nadležnosti sanitarne inspekcije prema posebnom propisu koji uređuje službene kontrole
Nova hrana
GM hrana i GM hrana za životinje
Ovlašćivanje službenih i referentnih laboratorijskih ustanova za GM hranu i GM hranu za životinje te predmeti i materijali koji dolaze u neposredan dodir s hranom

Uz gore navedenu podjelu nadležnosti između MP i MZ za pojedina područja politike sigurnosti hrane, kako je propisano člankom 4. Zakona o hrani, prema Zakonu o poljoprivredi dodatno je propisana podjela nadležnosti za standarde kvalitete za hranu, ekološku i integriranu proizvodnju, sustave kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, priznavanje prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda i pravila vezana uz jaka alkoholna pića.

3.1.2 Podjela nadležnosti za provođenje službene kontrole hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja

Tablica 6. Podjela nadležnosti za provođenje službene kontrole hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja

Nadležnost	MP Poljoprivredna inspekcija				MP Veterinarska inspekcija i granična veterinarska inspekcija	MZ Sanitarna inspekcija i sanitarna inspekcija na granici
	Službene kontrole u području poljoprivrede	Službene kontrole u području kvalitete hrane	Službene kontrole u području jakih alkoholnih pića, vina i ostalih proizvoda iz sektora vina, aromatiziranih vina, aromatiziranih pića na bazi vina i aromatiziranih koktela na bazi vina	Službene kontrole u području stočarstva		
Na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti te na gospodarstvima koje drže životinje	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane biljnog podrijetla kao i označivanja s aspekta sigurnosti hrane - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane za životinje biljnog podrijetla sukladno provedbenom propisu 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda bez obzira na podrijetlo 		<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola standarda kvalitete hrane i hrane za životinje životinjskog podrijetla kao i označivanja s aspekta kvalitete hrane - Službena kontrola dobrobiti životinja u dijelu zoohigijenskih uvjeta držanja i iskorištavanja domaćih životinja u gospodarske svrhe prema posebnom propisu kojim je uredeno područje stočarstva 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane i hrane za životinje životinjskog podrijetla kao i označivanja s aspekta sigurnosti hrane - Službene kontrole zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane životinjskog podrijetla na ribarskim plovilima i iskrcajnim mjestima nadležna je ribarska inspekcija -MP - Zdravlje i dobrobit životinja - Hrane koja sadrži sastojke životinjskog i 	

Nadležnost	MP Poljoprivredna inspekcija				MZ Sanitarna inspekcija i sanitarna inspekcija na granici
	Službene kontrole u području poljoprivrede	Službene kontrole u području kvalitete hrane	Službene kontrole u području jakih alkoholnih pića, vina i ostalih proizvoda iz sektora vina, aromatiziranih vina, aromatiziranih pića na bazi vina i aromatiziranih koktela na bazi vina	Službene kontrole u području stočarstva	
	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola standarda kvalitete hrane i hrane za životinje biljnog podrijetla kao i označivanja hrane s aspekta kvalitete hrane - Službena kontrola GM hrane i GM hrane za životinje bez obzira na podrijetlo - Službena kontrola u ekološkoj proizvodnji i označivanje ekoloških proizvoda bez obzira na podrijetlo 				<p>neživotinjskog podrijetla u slučaju kada poslovanje s hranom životinjskog podrijetla zahtijeva odobravanje objekta ili dijela objekta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane za životinje biljnog podrijetla sukladno provedbenom propisu

Nadležnost	MP Poljoprivredna inspekcija				MP Veterinarska inspekcija i granična veterinarska inspekcija	MZ Sanitarna inspekcija i sanitarna inspekcija na granici
	Službene kontrole u području poljoprivrede	Službene kontrole u području kvalitete hrane	Službene kontrole u području jakih alkoholnih pića, vina i ostalih proizvoda iz sektora vina, aromatiziranih vina, aromatiziranih pića na bazi vina i aromatiziranih koktela na bazi vina	Službene kontrole u području stočarstva		
Na razini proizvodnje i prerade	- Službena kontrola u ekološkoj proizvodnji i označivanje ekoloških proizvoda bez obzira na podrijetlo	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola standarda kvalitete hrane bez obzira na podrijetlo kao i označivanje s aspekta kvalitete hrane - Službena kontrola zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrabnenih proizvoda bez obzira na podrijetlo 	<p>Službena kontrola proizvodnih pravila jakih alkoholnih pića u odnosu na kvalitetu konačnog proizvoda, tj. definiranje, opisivanje, prezentiranje, označivanje i zaštita zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića;</p> <p>- Službena kontrola označivanja i prezentiranja vina i ostalih proizvoda iz sektora vina, aromatiziranih vina, aromatiziranih pića na bazi vina i aromatiziranih koktela na bazi vina s aspekta kvalitete</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola standarda kvalitete hrane za životinje bez obzira na podrijetlo kao i označivanje s aspekta sigurnosti hrane 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane neživotinjskog podrijetla - GM hrana životinjskog podrijetla, GM hrana koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskog podrijetla - GM hrane za životinje bez obzira na podrijetlo 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnostinove hrane - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti:

Nadležnost	MP Poljoprivredna inspekcija				MZ Sanitarna inspekcija i sanitarna inspekcija na granici
	Službene kontrole u području poljoprivrede	Službene kontrole u području kvalitete hrane	Službene kontrole u području jakih alkoholnih pića, vina i ostalih proizvoda iz sektora vina, aromatiziranih vina, aromatiziranih pića na bazi vina i aromatiziranih koktela na bazi vina	Službene kontrole u području stočarstva	
					hrane koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskog podrijetla, osim kada poslovanje s hranom životinjskog podrijetla zahtjeva odobravanje objekta, kada je nadležna i veterinarska inspekcija

Nadležnost	MP Poljoprivredna inspekcija				MP Veterinarska inspekcija i granična veterinarska inspekcija	MZ Sanitarna inspekcija i sanitarna inspekcija na granici
	Službene kontrole u području poljoprivrede	Službene kontrole u području kvalitete hrane	Službene kontrole u području jakih alkoholnih pića, vina i ostalih proizvoda iz sektora vina, aromatiziranih vina, aromatiziranih pića na bazi vina i aromatiziranih koktela na bazi vina	Službene kontrole u području stočarstva		
Na razini maloprodaje	- Službena kontrola u ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda bez obzira na podrijetlo	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola standarda kvalitete hrane kao i označivanje s aspekta kvalitete hrane - Službena kontrola označivanja alergena (osim ugostiteljstva i institucionalnih kuhinja) - Službena kontrola zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda bez obzira na podrijetlo - Označivanje nove hrane - Označivanje GMO hrane 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola proizvodnih pravila jakih alkoholnih pića u odnosu na kvalitetu konačnog proizvoda i označivanje alergena, tj. definiranje, opisivanje, prezentiranje, označivanje i zaštita zemljopisnih oznaka jakih alkoholnih pića - Službena kontrola označivanja i prezentiranja vina i ostalih proizvoda iz sektora vina, aromatiziranih vina, aromatiziranih pića na bazi vina i aromatiziranih koktela na bazi vina s aspekta kvalitete i označivanja alergena 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola standarda kvalitete hrane za životinje bez obzira na podrijetlo 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane, kao i označivanja s aspekta sigurnosti hrane osim ako je posebnim propisom određeno da službene kontrole provodi veterinarska inspekcija - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane za životinje bez obzira na podrijetlo - GM hrane za životinje bez obzira na podrijetlo 	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti: hrane, kao i označivanja s aspekta sigurnosti hrane osim ako je posebnim propisom određeno da službene kontrole provodi veterinarska inspekcija - Službena kontrola: GM hrane bez obzira na podrijetlo - GM biljne kulture kao tehnološke sirovine - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti: nove hrane

Nadležnost	MP Poljoprivredna inspekcija				MP Veterinarska inspekcija i granična veterinarska inspekcija	MZ Sanitarna inspekcija i sanitarna inspekcija na granici
	Službene kontrole u području poljoprivrede	Službene kontrole u području kvalitete hrane	Službene kontrole u području jakih alkoholnih pića, vina i ostalih proizvoda iz sektora vina, aromatiziranih vina, aromatiziranih pića na bazi vina i aromatiziranih koktela na bazi vina	Službene kontrole u području stočarstva		
Pri uvozu	-Službena kontrola u ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda bez obzira na podrijetlo u carinskim skladištima ili na mjestu odredišta.	-Službena kontrola standarda kvalitete hrane bez obzira na podrijetlo u carinskim skladištima ili na mjestu odredišta. -- Službena kontrola zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda bez obzira na podrijetlo u carinskim skladištima ili na mjestu odredišta.		-Službene kontrole standarda kvalitete hrane za životinje bez obzira na podrijetlo u carinskim skladištima ili na mjestu odredišta	- Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje bez obzira na podrijetlo kao i označivanje s aspektom sigurnosti hrane– <i>granična veterinarska inspekcija i veterinarska inspekcija</i> - GM hrana životinjskog podrijetla - GM hrana za životinje bez obzira na podrijetlo - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti: hrane koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskog podrijetla, kao i označivanja s aspektom sigurnosti, granična veterinarska inspekcija	- Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti: hrane neživotinjskog podrijetla, kao i označivanja s aspektom sigurnosti hrane – <i>sanitarna inspekcija na granici</i> - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti: hrane koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskog podrijetla, <i>granična veterinarska inspekcija</i> prema posebnom propisu o hrani koja podliježe obveznom veterinarskom pregledu ili <i>sanitarna inspekcija na granici</i>

Nadležnost	MP Poljoprivredna inspekcija				MP Veterinarska inspekcija i granična veterinarska inspekcija	MZ Sanitarna inspekcija i sanitarna inspekcija na granici
	Službene kontrole u području poljoprivrede	Službene kontrole u području kvalitete hrane	Službene kontrole u području jakih alkoholnih pića, vina i ostalih proizvoda iz sektora vina, aromatiziranih vina, aromatiziranih pića na bazi vina i aromatiziranih koktela na bazi vina	Službene kontrole u području stočarstva		
Pri uvozu					prema posebnom propisu o hrani koja podliježe obveznom veterinarskom pregledu/sanitarnoj inspekciji na granici	<ul style="list-style-type: none"> - Službena kontrola: GM hrane neživotinjskog podrijetla pri uvozu i GM hrane koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskoga podrijetla GM biljne kulture kao tehnološke sirovine pri izvozu - Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti: nove hrane

3.1.3 Podjela nadležnosti u obavljanju službenih kontrola u području biljnog zdravstva

Poslovi nadležne uprave MP, Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike

Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike usklađuje rad provoditelja zdravstvene zaštite bilja, razmjenjuje informacije i izvješćuje nadležna tijela drugih država, regionalnih i međunarodnih organizacija.

Upravni nadzor

Upravni nadzor nad provedbom Zakona o biljnom zdravstvu i propisa donijetih na temelju toga Zakona te nadzor nad radom pravnih osoba s javnim ovlastima obavlja MP.

Inspeksijski nadzor

Inspeksijski nadzor nad provedbom Zakona o biljnom zdravstvu i propisa donijetih na temelju toga Zakona provode fitosanitarna inspekcija i šumarska inspekcija MP.

Tablica 7. Podjela nadležnosti u obavljanju službenih kontrola u području biljnog zdravstva

	Vrsta službene kontrole	Skupina bilja, biljnih proizvoda ili drugih nadziranih predmeta	Kategorija bilja	Kontrolu obavlja
1.	Pregled u vezi s premještanjem (na mjestima proizvodnje, prerade i distribucije)	sjeme graha, lucerne, rajčice, suncokreta, crvenog luka, luka kozjaka i vlasca	sve	ZZB
		presadnice, podanci i lukovice povrća i cvijeća	—	FI
		sadni materijal voćaka	CAC	FI
			certificirani	ZZB
		sadni materijal loze	standardni	FI
			certificirani	ZZB
		sadni materijal u mješovitim rasadnicima *	sve	ZZB
			—	ZZB
			—	HŠI + ŠI
		sjemenski krumpir	sve	ZZB

		plodovi agruma (kod distributera)	—	FI
		merkantilni krumpir (kod distributera)	—	FI
2.	Fitosanitarni pregled pri unošenju (uvozu) iz trećih zemalja	sve vrste	sve	FI
3.	Kontrola drvenog materijala za pakiranje pri uvozu radi provjere udovoljavanja MNFM-u (ISPM-u) br. 15	u pošiljkama bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta te pošiljkama svih drugih roba koje podliježu kontroli fitosanitarne inspekcije	—	FI
		u pošiljkama proizvoda od kamena i sličnih proizvoda podrijetlom iz Kine	—	FI
		u pošiljkama roba koje ne podliježu kontroli fitosanitarne inspekcije	—	CU + FI
4.	Fitosanitarni pregled pri izvozu i reeksportu	sve vrste	sve	FI
5.	Posebni nadzor	prema programima	prema programima	FI, ŠI, ZZB, HŠI
6.	Fitosanitarni pregled pri premještanju (pregled na tržištu)	sve vrste	sve	FI
7.	Praćenje zdravstvenoga stanja bilja (monitoring)	sve vrste	sve	FI
8.	Inspeksijski nadzor pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost tretiranja i/ili označavanja drvenoga materijala za pakiranje u skladu s MNFM (ISPM) br. 15	(drveni materijal za pakiranje)	—	FI
9.	Ostali pregledi (na poziv posjednika, prema posebnim nacionalnim propisima)	—	—	FI

10.	Usklađivanje rada provoditelja zdravstvene zaštite bilja, razmjenjivanje informacija i izvješćivanje nadležnih tijela drugih država, regionalnih i međunarodnih organizacija	—	—	SFP
-----	--	---	---	-----

FP = MP – Sektor fitosanitarne politike

FI = MP – Sektor fitosanitarne inspekcije (fitosanitarna inspekcija)

ŠI = MP – Sektor inspekcija u šumarstvu i lovstvu (šumarska inspekcija)

ZZB = Hrvatski centar za poljoprivrednu hranu i selo – Zavod za zaštitu bilja

HŠI = Hrvatski šumarski institut

CU = Ministarstvo finansija, Carinska uprava

- * Rasadnici u kojima se proizvode različite kategorije sadnog materijala, tj. u slučaju voćnog sadnog materijala: CAC i certificirani sadni materijal, a u slučaju loze: standardni i certificirani sadni materijal

3.1.4 Podaci o broju djelatnika uključenih u sustav službenih kontrola hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja, biljnog zdravstva te kontrolnih tijela

3.1.4.1.1 Hrana, hrana za životinje, zdravlje i dobrobit životinja

Tablica 8. Broj službenika koji obavljaju poslove povezane s službenim kontrolama iz područja hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja

MP		
USTROJSTVENA JEDINICA	BROJ PREDVIĐENIH INSPEKTORA/DJELATNIKA (prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu nadležnog tijela)	BROJ INSPEKTORA / DJELATNIKA U STALNOM RADNOM ODNOSU
UPRAVA ZA VETERINARSTVO I SIGURNOST HRANE Sektor veterinarske inspekcije -ukupno (Osim Odjela za planiranje i koordinaciju službenih kontrola)	298	245
Izravno u Sektoru	1	1

Služba veterinarske inspekcije	248	200
Služba za planiranje i veterinarske inspekcije - Odjel veterinarske inspekcije	13	11
Služba granične veterinarske inspekcije i međunarodnog prometa	36	33
UPRAVA POLJOPRIVREDE I PREHRAMBENE INDUSTRIJE	155	135
Sektor inspekcija u poljoprivredi		
<i>Izravno u Sektoru</i>	1	1
Služba inspekcija u poljoprivredi	23	16
Služba inspekcija u područnim jedinicama	131	118
SAMOSTALNA SLUŽBA ZA UNUTARNJU REVIZIJU		
Odjel za revizije veterinarstva i sigurnosti hrane	4	3

3.1.4.1.2 Kontrolna tijela iz područja veterinarstva, ZOI, ZOZP i ZTS i ekološke poljoprivrede

Tablica 9. Broj djelatnika zaposlenih u Kontrolnim tijelima po područjima

KONTROLNA TIJELA	
PODRUČJE	BROJ ZAPOSLENIH DJELATNIKA
Veterinarstvo	196
Provjera sukladnosti proizvoda sa specifikacijom za ZOI, ZOZP, ZTS	15

Kontrolna tijela iz područja ekološke poljoprivrede	52
--	----

3.1.4.1.3 Biljno zdravstvo

Tablica 10. Broj službenika koji sudjeluju u poslovima službenih kontrola u području biljnog zdravstva

Ustrojstvena jedinica	Broj službenika predviđen sistematizacijom	Broj službenika u stalnom radnom odnosu
MP	100	71
UPRAVA KVALITETE HRANE I FITOSANITARNE POLITIKE	65	46
SEKTOR FITOSANITARNE POLITIKE	6	2
<i>Izravno u Sektoru</i>	1	1
Služba za biljno zdravstvo	1	1
Odjel zdravstvene zaštite bilja	4	0
SEKTOR FITOSANITARNE INSPEKCIJE	59	44
<i>Izravno u Sektoru</i>	1	1
Služba fitosanitarne inspekcije	6	3
Služba fitosanitarne inspekcije u područnim jedinicama	52	40
UPRAVA ŠUMARSTVA, LOVSTVA I DRVNE INDUSTRIJE	35	25
SEKTOR INSPEKCIJA U ŠUMARSTVU I LOVSTVU	35	25
<i>Izravno u Sektoru</i>	1	0
Služba inspekcija u šumarstvu i lovstvu	7	4
Služba inspekcija u područnim jedinicama	27	21
HRVATSKI CENTAR ZA POLJOPRIVREDU, HRANU I SELO	26	23
Zavod za zaštitu bilja	26	23
HRVATSKI ŠUMARSKI INSTITUT	6	5
Zavod za zaštitu šuma i lovnog gospodarenja	5	4

Istraživački centar za privatne šume i urbano šumarstvo	1	1
SVEUKUPNO	132	99

3.2 Kategorizacija rizika

Člankom 3. Uredbe (EZ) br. 882/2004 propisane su opće obveze država članica vezane uz provođenje službenih kontrola. Također, propisano je da se službene kontrole trebaju provoditi redovito, a njihova učestalost treba biti u razmjeru s rizikom i s odgovarajućom učestalosti, kako bi se postigli ciljevi navedene Uredbe. Prilikom planiranja službenih kontrola nadležne inspekcije RH uzimaju u obzir analizu rizika.

3.2.1 Veterinarska inspekcija - MP

Sastavni dio VNPSK su godišnji planovi službenih kontrola koji se izrađuju za pojedina područja, a koji se temelje na analizi rizika te definiraju ciljeve, podjelu odgovornosti, prioritete službenih kontrola i raspodjelu resursa.

Slijedom gore navedenog, izrađuje se Plan službenih kontrola veterinarskih inspektora za kalendarsku godinu.

Zakon o hrani uređuje temelj za osiguranje visoke razine zaštite zdravlja ljudi i potrošača u vezi s hranom te osnovna načela i odgovornosti, znanstvenu osnovu kao i učinkovite organizacijske strukture i postupke koji podupiru donošenje odluka u vezi sa zdravstvenom ispravnošću hrane i hrane za životinje sukladno odredbama:

Sektor veterinarske inspekcije, u skladu sa odredbom članka 137. Zakona o veterinarstvu i članka 29. Zakona o službenim kontrolama između ostalih definiranih poslova donosi:

- Godišnji plan rada veterinarske inspekcije temeljem provedbe procjene rizika u objektima koji su pod nadzorom veterinarske inspekcije zbog određivanja odgovarajuće učestalosti službenih kontrola u istima.

Kako je naprijed navedeno Sektor je odgovoran za izradu godišnjeg Plana rada veterinarskih inspektora za kalendarsku godinu, koji određuje opće smjernice i upute za izradu i provedbu pojedinačnih planova rada veterinarskih inspektora, kao i za sudjelovanje u procjeni i kategorizaciji rizika objekata koji su pod nadzorom veterinarske inspekcije, zbog utvrđivanja učestalosti službenih kontrola i inspekcijskih nadzora.

Predmetna kategorizacija rizika provodi se u Sektoru veterinarske inspekcije na središnjoj razini, korištenjem aplikacije e - Inspektor, gdje se i pohranjuju podaci o provedenim procjenama, a temeljem ocjene objekta nakon provedene službene kontrole.

Sukladno odredbi članka 4. Zakona o službenim kontrolama, službene kontrole se provode redovito, na temelju analize rizika i s odgovarajućom učestalosti, kako bi se postigli ciljevi navedenog propisa, uzimajući u obzir sljedeće:

- a) utvrđene rizike povezane sa životnjama, hranom ili hranom za životinje, poslovanjem s hranom ili hranom za životinje, upotrebot hранe ili hrane za životinje ili bilo kojim procesom, materijalom, tvari, aktivnosti ili postupkom koji mogu utjecati na sigurnost hrane ili hrane za životinje, na zdravlje ili dobrobit životinja
- b) dokumentaciju o prijašnjem postupanju subjekata u poslovanju s hranom ili hranom za životinje o udovoljavanju propisima o hrani ili hrani za životinje, o zdravlju i zaštiti životinja

- c) pouzdanost vlastitih provjera/samokontrola koje su već provedene i
- d) informacije koje bi mogle ukazivati na nesukladnost.

PROCJENA RIZIKA OBJEKATA POD NADZOROM VETERINARSKE INSPEKCIJE

Nadležno tijelo koristi metodu procjene rizika objekta i sukladno stupnju rizika određena je učestalost nadzora pojedinog objekta.

a) KAPACITET OBJEKATA KOJI POSLUJU S HRANOM ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA

Kako bi nadležno tijelo moglo pravovremeno reagirati na moguće incidente i pomoglo ukloniti nesigurnu hranu s tržišta, čime se zaštićuje potrošač, nužno je da ima stalno dostupne podatke o hrani koja se pojavljuje na tržištu. Iz toga razloga je Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane, MP razvila aplikaciju VETI kojom je osigurala subjektima u poslovanju s hranom vođenje propisanih evidencija u jedinstvenoj aplikaciji na razini RH, a time je nadležnim inspekcijskim tijelima osigurala stalnu dostupnost i uvid u propisane evidencije koje mora voditi subjekt u poslovanju s hranom.

Pri izradi procjene rizika objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla uzima se obzir: kapaciteti objekata koji su predmet službene kontrole;

Tablica 11. Pregled vrste objekta te kriteriji za određivanje kapaciteta objekta

<i>Vrsta objekta</i>	<i>Kapacitet objekta</i>	<i>Detaljan opis</i>
Klaonice - za kopitare, papkare i nojeve	Veliki objekt	objekt koji godišnje zakolje 1.000 i više uvjetnih grla *
	Mali objekt	objekt koji godišnje zakolje manje od 1.000 uvjetnih grla*, ili onaj koji započinje s radom u toj kalendarskoj godini
Klaonice - za perad i lagomorfe	Veliki objekt	objekt koji godišnje zakolje više od 150.000 komada peradi ili lagomorfa
	Mali objekt	objekt koji godišnje zakolje manje od 150.000 komada peradi ili lagomorfa ili onaj koji započinje s radom u toj kalendarskoj godini
Rasjekavaonica mesa (crvenog i bijelog)	Veliki objekt	objekt u kojem se godišnje rasiječe više od 250 t mesa,
	Mali objekt	objekt u kojem se godišnje rasiječe manje od 250 t mesa, ili onaj koji započinje s radom u toj kalendarskoj godini
Prerada mesa	Veliki objekt	objekt u kojem se godišnje preradi više od 250 t mesa
	Mali objekt	objekt u kojem se godišnje preradi manje od 250 t mesa, ili onaj koji započinje s radom u toj kalendarskoj godini

Objekta za proizvodnju mljevenog mesa, mesnih pripravaka i strojno otkoštenog mesa	Veliki objekt	objekt u kojem se godišnje preradi više od 250 t mesa,
	Mali objekt	objekt u kojem se godišnje preradi manje od 250 t mesa, ili onaj koji započinje s radom u toj kalendarskoj godini
Objekti za preradu mlijeka	Veliki objekt	objekt u kojem se godišnje preradi više od 500.000 l mlijeka
	Mali objekt	objekt u kojem se godišnje preradi manje od 500.000 l mlijeka ili onaj koji započinje s radom u toj kalendarskoj godini
Objekti za preradu proizvoda ribarstva	Veliki objekt	objekt u kojem se godišnje preradi više od 100 t proizvoda ribarstva
	Mali objekt	objekt u kojem se godišnje preradi manje od 100 t proizvoda ribarstva ili onaj koji započinje s radom u toj kalendarskoj godini
Objekti za punjenje i pakiranje pčelinjih proizvoda	Veliki objekt	objekt u kojem se godišnje preradi više od 50 t pčelinjih proizvoda
	Mali objekt	objekt u kojem se godišnje preradi manje od 50 t ili onaj koji započinje s radom u toj kalendarskoj godini
Objekt za uskladištenje hrane	Veliki objekt	objekt namijenjen skladištenju hrane i/ili sirovine životinjskog podrijetla koji uključuje više odvojenih jedinica (prostora za skladištenje) za više od jednog korisnika
	Mali objekt	objekt za skladištenje hrane i/ili sirovine životinjskog podrijetla
Ribarnica	Veliki objekt	samostojeći objekt koji uključuje više maloprodajnih objekata, odvojenih jedinica (štandovi i klupe) u kojima se prodaju proizvodi ribarstva, živi školjkaši, živi bodljikaši, živi plaštenjaci i živi morski puževi, te obavlja djelatnost pripreme proizvoda ribarstva na zahtjev kupca
	Mali objekt	samostojeći objekt u kojemu se prodaju proizvodi ribarstva, živi školjkaši, živi bodljikaši, živi plaštenjaci i živi morski puževi, te obavlja djelatnost pripreme proizvoda ribarstva na zahtjev kupca

*vidi tablicu za preračunavanje crvenog mesa

Tablica 12. Tablica za preračunavanje crvenog mesa

I uvjetno grlo odrasle stoke =	GOVEDA	1 govedo / 1 june / 3 teleta
	SVINJE	3 krmače/nerasta / 4 tovljenika / 25 odojaka
	OVCE	10 ovaca/ovnova / 25 janjadi
	KOZE	10 koza/jarca / 25 jaradi
	KONJI	1 kobila/kastrat/pastuh / 3 ždrebadi
	MAGARCI	10 magarica/magaraca / 25 puladi

Osim navedenih objekata predmet službenih kontrola su i objekti odobreni pod posebnim uvjetima, te registrirani objekti koji se nalaze pod nadležnošću veterinarske inspekcije i koji se smatraju objektima malog kapaciteta bez obzira na količinu hrane životinjskog podrijetla koja je u istima evidentirana.

Temeljem evidentiranih podataka u aplikaciji VETI početkom svake godine određuje se kapacitet objekta.

b) KRITERIJI ZA PROCJENU RIZIKA

Procjena rizika objekata temelji se na šest kriterija koji se pojedinačno definiraju kako slijedi:

1.) Broj djelatnika u objektu:

Tablica 13. Broj djelatnika u objektu

kriterij broj djelatnika	bod	opis ocjene
obiteljski objekt	0	do 5 radnika koji su članovi obitelji
mali objekt	15	manje od 10 radnika
srednji objekt	30	od 10 do 50 radnika
veliki objekt	50	preko 50 radnika

U ocjenu se uzimaju u obzir isključivo radnici koji su zaposleni izravno u proizvodnji, ne uključujući osoblje koje se bavi administrativnim poslovima.

2.) Veličina tržišta proizvoda

Tablica 14. Veličina tržišta proizvoda

kriterij veličina tržišta proizvoda	bod	opis ocjene
lokalno	0	stavljanje proizvoda na tržište na području općine grada

regionalno*	15	stavljanje proizvoda na tržište na području županije i susjednih županija
nacionalno	30	stavljanje proizvoda na tržište na području RH
EU/treće zemlje	50	stavljanje proizvoda na tržište na području EU ili izvoz u treće zemlje

* Pod pojmom regije podrazumijeva se područje županije u kojoj se nalazi objekt koji distribuira proizvod i na područje susjednih županija s kojom predmetna županija graniči.

Ta dva kriterija se podešavaju s faktorom $0,3FAK_01 = ([\text{Broj djelatnika}] + [\text{Tržište proizvoda}]) * 0,3$

3.) Kategorija proizvoda

Tablica 15. Kategorija proizvoda

kriterij kategorija proizvoda	bod	opis ocjene
A	0	proizvodi koji se mogu čuvati na sobnoj temperaturi
B	15	proizvodi koji se moraju čuvati zamrznuti
C	30	proizvodi koji se moraju čuvati u kontroliranoj temperaturi
D	50	proizvodi koji se moraju čuvati u propisanoj temperaturi

4.) Djelatnost objekta

Tablica 16. Djelatnost objekta

kriterij djelatnost	bod	opis ocjene
skladištenje	0	skladištenje
prepakiravanje	15	skladištenje i prepakiravanje
prerađivanje	30	skladištenje, prepakiravanje i prerađivanje
proizvodnja za posebnu namjenu	50	proizvodnja proizvoda za posebnu namjenu

Ta dva kriterija se podešavaju s faktorom $0,4$

$FAK_02 = ([\text{Kategorija proizvoda}] + [\text{Djelatnost objekta}]) * 0,4$

5.) Sustav samokontrole

Tablica 17. Sustav samokontrole

kriterij sustav samokontrole	bod	opis ocjene
prihvatljiv	0	prihvatljiv
uvjetno prihvatljiv	15	s manjim nedostacima
ne zadovoljava	30	s većim nedostacima
nije implementiran sustav	50	nije implementiran sustav samokontrole

6.) Trajanje obavljanja djelatnosti

Tablica 18. Trajanje obavljanja djelatnosti

kriterij trajanje obavljanja djelatnosti	bod	opis ocjene
neprekinuto	0	stalno obavljanje djelatnosti (24 sata dnevno)
svakodnevno	15	svakodnevno obavljanje djelatnosti (do 8 sati dnevno)
povremeno	30	obavljanje djelatnosti tijekom tjedna (ne svaki dan i manje od 8 sati dnevno)
sezonski	50	obavljanje djelatnosti tijekom sezone dostupnosti sirovine, vremenskih uvjeta

Ta dva kriterija se podešavaju s faktorom 0,3 $FAK_03 = ([\text{sustav samokontrole}] + [\text{Trajanje djelatnosti}]) * 0,3$

Suma tih brojeva $= ([FAK_01] + [FAK_02] + [FAK_03])$ daje broj bodova koji se dodjeljuje objektu i shodno tome određuje se stupanj rizika objekta.

c) BODOVNI SUSTAV ZA PROCJENU RIZIKA

Bodovi dodijeljeni pojedinim kriterijima za svaku kategoriju se automatski zbrajaju u aplikaciji e - Inspektor. Dobiveni rezultat kategorije se zatim množi s faktorom X po kojem se razlikuje jedna kategorija u odnosu na druge.

Zbroj faktora X je jednak broju 1. Na taj način raspon finalnih zbrojeva je od 0 do 100, s time da rizik objekta raste kako raste broj bodova.

Sukladno istom, **objekti u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla** razvrstani su prema riziku u jednu od slijedećih kategorija: nizak, srednji i visoki rizik.

Tablica 19. Opis rizika u odnosu na zbroj bodova - objekti u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla

OPIS RIZIKA	ZBROJ BODOVA
NISKI RIZIK	broj bodova do 44,9 bodova
SREDNJI RIZIK	broj bodova od 45,0 do 49,9 bodova
VISOKI RIZIK	broj bodova veći od 50,0 bodova

Sukladno istom, **objekti u poslovanju s hranom za životinje** razvrstani su prema riziku u jednu od slijedećih kategorija: nizak, srednji i visoki rizik.

Tablica 20. Opis rizika u odnosu na zbroj bodova - objekti u poslovanju s hranom za životinje

OPIS RIZIKA	ZBROJ BODOVA
NISKI RIZIK	broj bodova do 44,9 bodova
SREDNJI RIZIK	broj bodova od 45,0 do 49,9 bodova
VISOKI RIZIK	broj bodova veći od 50,0 bodova

Sukladno istom, **objekti u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla** razvrstani su prema riziku u jednu od slijedećih kategorija: nizak, srednji i visoki rizik.

Tablica 21. Opis rizika u odnosu na zbroj bodova - objekti u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla

OPIS RIZIKA	ZBROJ BODOVA
NISKI RIZIK	broj bodova do 44,9 bodova
SREDNJI RIZIK	broj bodova od 45,0 do 49,9 bodova
VISOKI RIZIK	broj bodova veći od 50,0 bodova

3.2.2 Poljoprivredna inspekcija - MP

Poljoprivredna inspekcija obavlja službene kontrole sukladno godišnjim planovima, ciljanim nadzorima, prijavama i traženjima te vlastitom planu svakog inspektora.

Kategorizacija rizika se obavlja ovisno o razini na kojoj se provode službene kontrole (primarna proizvodnja i pripadajuće djelatnosti, proizvodnja i prerada, maloprodaja) te analizi već obavljenih nadzora u proteklom razdoblju.

3.2.3 Fitosanitarna inspekcija - MP

Glavni rizici u području biljnog zdravstva (fitosanitarni rizici) odnose se na opasnost od unošenja i širenja organizama štetnih za bilje.

Fitosanitarni rizici, u smislu propisa kojima je uređeno biljno zdravstvo, kategorizirani su na najopćenitijoj razini kao rizici zajednički za čitavo područje EU i kao nacionalni rizici.

Rizici zajednički za čitavu EU definirani su u Direktivi Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice (u dalnjem tekstu: Direktiva Vijeća 2000/29/EZ) kao temeljnoj direktivi u tom stručnom području, a očituju se u popisima štetnih organizama od posebne važnosti za čitav teritorij EU-a (Prilozi I. i II. Direktive, odnosno Popisi I. i II. posebnog propisa RH). Štetni organizmi navedeni u tim Prilozima smatraju se karantenskim štetnim organizmima, tj. organizmima od najveće opasnosti za bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete na području EU-a. Prema propisima EU-a i nacionalnim propisima, nije dopuštena prisutnost takvih štetnih organizama bilo u izoliranom stanju bilo na bilju, biljnim proizvodima i drugim predmetima kad se oni unose na područje EU ili premeštaju unutar EU-a. Ne postoji toleranca za takve štetne organizme (što se naziva još i nultom tolerancijom), tj. službene mjere poduzimaju se neovisno o stupnju pojave ili zaraze tim štetnim organizmima.

U smislu fitosanitarnog rizika, daljnja se podjela štetnih organizama koji se smatraju karantenskim za područje EU-a temelji na činjenici da su neki štetni organizmi opasni i u izoliranom stanju i neovisno o vrsti bilja, biljnih proizvoda ili predmetima kojima se mogu prenijeti i širiti [Prilog (Popis) I.], a neki samo za određeno bilje, biljne proizvode i druge predmete [Prilog (Popis) II.].

Za neke je štetne organizme – unatoč tome što nisu navedeni u Prilozima (Popisima) I. i II., tj. nisu od važnosti za čitavu EU, ali su prisutni u RH – nacionalnom procjenom rizika utvrđeno da predstavljaju veći rizik za bilje od ostalih ograničeno ili široko rasprostranjenih štetnih organizama. Za takve su štetne organizme donijeti posebni nacionalni propisi ili se provedbom programa posebnog nadzora službeno istražuje njihov fitosanitarni status, tj. prisutnost i rasprostranjenost na teritoriju RH.

U posebnu skupinu rizika kategorizirani su rizici od štetnih organizama koji nisu regulirani ni propisima EU-a ni nacionalnim propisima, ali je procjena opasnosti od njihova unošenja ili pojave u tijeku (tzv. novi rizici) i provodi se na razini EU-a. RH zajedno s drugim državama članicama EU-a sudjeluje u projektima prikupljanja i obrade podataka na kojima se zasniva procjena novih rizika.

Četvrtom kategorijom rizika obuhvaćeni su svi ostali štetni organizmi, i za njih ne postoje posebni propisi o fitosanitarnim mjerama. Ti se štetni organizmi službeno ne prate na redovitoj osnovi i ne poduzimaju se službene fitosanitarne mjere njihova suzbijanja, ali se posjednicima bilja povremeno ili na zahtjev pruža stručna savjetodavna ili operativna pomoć.

Službene kontrole u području biljnog zdravstva provode se redovito, na temelju procjene rizika i odgovarajućom učestalošću. U pojedinim slučajevima, kao što su izdavanje fitosanitarnog certifikata i biljnih putovnica, službene kontrole provode se u skladu s potrebama, bez obzira na stupanj rizika.

Kategorizacija rizika za pojedini štetni organizam obavlja se na temelju procjene stupnja opasnosti od unošenja/širenja štetnog organizma (vrlo velik/velik/mali), gospodarskog značenja ugroženih biljaka, kategorizacije štetnog organizma prema Popisima, statusa štetnog

organizma (prisutnost/odsutnost) u RH, pri čemu se uzima u obzir i raspoloživost ljudskih resursa koji sudjeluju u kontroli provedbe fitosanitarnih mjera.

Kriteriji koji se uzimaju u obzir pri procjeni rizika na temelju kojeg se obavljaju službene kontrole pri premještanju bilja i biljnih proizvoda (na tržištu) jesu: opasnosti od pojave štetnog organizma koja proizlazi iz prethodnih iskustava, opasnosti od pojave štetnih organizama na temelju izvješća EPPO-a, EUROPHYT-a, izvješća laboratorijske informacije struke, proizvođača, trgovaca i uvoznika i informacija iz medija.

3.2.4 Sanitarna inspekcija -MZ

Sanitarna inspekcija se od 2015. godine uvođenjem SISI-ja prebacuje na novi sustav izračuna rizičnosti objekata na koje je vezana učestalost nadzora.

Kao i do sada učestalost inspekcijskih nadzora koje provodi sanitarna inspekcija ovisi o dva faktora:

- Kategoriji objekta
- Ozbiljnosti prethodno utvrđenih nedostataka.

No, način klasifikacije signifikantnosti utvrđenih nedostataka je izmijenjen, u odnosu na prethodne godine i sada se provodi na slijedeći način:

Prilikom cijelovitog inspekcijskog nadzora, revizije objekta i u određenim slučajevima kontrole izvršenja rješenja inspektor (kad se želi poboljšati ocjena) ocjenjuje svaki objekt ispunjavanjem kontrolne liste s pitanjima koja obuhvaćaju različita područja iz propisa o hrani. Pitanja su razvrstana u 3 kategorije (1 bod- manje značajno pitanje; 3 boda- značajnije pitanje i 9 bodova za pitanje jako značajno za sigurnost hrane), uz napomenu da postoji i nekoliko eliminacijskih pitanja koja upućuju na privremeno zatvaranje objekta.

Ocjena objekta se dodjeljuje na način da se zbroji vrijednost bodova i izračuna postotak ostvarenih bodova u odnosu na ukupan broj bodova. Ukupan broj bodova može varirati uzimajući u obzir činjenicu da je moguće na pojedina pitanja odgovoriti „nije primjenjivo“ pa ta pitanja ne ulaze u ukupan zbroj bodova. Dakle, nakon nadzora objektu se zbroji ukupan teoretski broj bodova na temelju primjenjivih pitanja iz nadzora (ona na koja je odgovarano sukladno/nesukladno). Stvarni broj bodova koji čini ocjenu dobije se zbrajanjem bodova ostvarenih na pitanjima koja su ocjenjena „sukladno“. Postotak izračunat na principu (stvarni broj bodova/teoretski broj bodova) *100 je podloga za ocjenu. Kriteriji za dodjelu ocjene je slijedeći:

- 90 % -100% -5
- 75% - 89% - 4
- 51% - 74% - 3
- 35% - 50% -2
- Manje od 34% ili ima nesukladno na eliminacijskim pitanjima -1

Ocjena 1 podrazumijeva objekt koji je potrebno zbog nedostataka privremeno zatvoriti dok 5 označava odličan objekt.

Na temelju dodijeljene ocjene i kategorije rizika koja se automatski dodjeljuje na temelju potkategorije objekta određuje se učestalost nadzora.

Tablica 22. Prikaz vrste objekata u odnosu na rizik

Rbr kategorije	Naziv potkategorije	RIZIK
1	Hrana - veliki proizvođač	
1	Hrana - srednji proizvođač	
1	Hrana - mali proizvođač	OVISI O VRSTI HRANE
1	Pakirnice	SREDNJI
2	Hoteli	VISOKI
2	Restorani i catering objekti	SREDNJI
2	Gostionica, zdravljak, zalogajnica, pečenjara, pizzeria, bistro i objekt brze prehrane	NISKI
2	Objekti iz skupine "barovi" s pripremom i/ili posluživanjem hrane	NISKI
2	Objekti iz skupine "barovi" barovi bez pripreme i/ili posluživanja hrane	NISKI
2	Objekti jednostavnih usluga u objektu (kiosku, šatoru i brzih usluga)	NISKI
2	Objekti jednostavnih usluga u izvan objekta (u vozilu, na klupi i kolicima)	NISKI
2	Objekti koji pružaju usluge u domaćinstvu	NISKI
3	Skladišta i promet na veliko	SREDNJI
3	Trgovački centri s gastro ponudom	SREDNJI
3	Supermarketi i dućani	NISKI
3	Mesnice	SREDNJI
3	Pekarnice i slastičarnice	SREDNJI
3	Ljekarne i specijalizirane prodavaonice	NISKI
3	Internet trgovina	NISKI
3	Prodaja izvan prostorija	NISKI
3	Tržnice	NISKI
3	Objekti u kojima se peku i poslužuju smrznuti pekarski proizvodi, te lijevana i dizana tijesta	NISKI
3	Trgovina hranom - ostali objekti	NISKI
4	IK – zdravstvene ustanove	VISOKI
4	IK - ustanove socijalne skrbi	SREDNJI
4	IK - odgojno obrazovne ustanove	SREDNJI
4	IK - restorani društvene prehrane	SREDNJI
5	Uvoznici	NISKI
5	Špediteri	NISKI
5	Subjekti bez objekta	NISKI

5	Organizatori sajmova	NISKI
5	Zastupnici	NISKI
5	Objekti za hranu koji ne pripadaju niti u jednu skupinu	NISKI

3.3 Opća organizacija i upravljanje

3.3.1 Opća organizacija nadležnih tijela

3.3.1.1 Uredba o unutarnjem ustrojstvu MP

Uredba o unutarnjem ustrojstvu MP (Narodne novine, br. [80/13](#), [16/14](#), [50/14](#), [46/15](#) i [63/15](#)) uređuje unutarnje ustrojstvo MP, nazine upravnih organizacija i drugih unutarnjih ustrojstvenih jedinica u sastavu MP, njihov djelokrug i način upravljanja te okvirni broj državnih službenika i namještenika potrebnih za obavljanje poslova iz djelokruga MP, kao i druga pitanja od značenja za rad MP.

U okviru MP sljedeće ustrojstvene jedinice uključene su u izradu ovog VNPSK:

- Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane
- Uprava poljoprivrede i prehrambene industrije
- Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike u suradnji s Upravom šumarstva, lovstva i drvne industrije
- Samostalna Služba za unutarnju reviziju.

Hrvatska agencija za hranu

Hrvatska agencija za hranu (u dalnjem tekstu: HAH) osnovana je Zakonom o hrani te surađuje u promicanju učinkovite povezanosti funkcije upravljanja rizikom, procjene rizika i komunikacije o riziku.

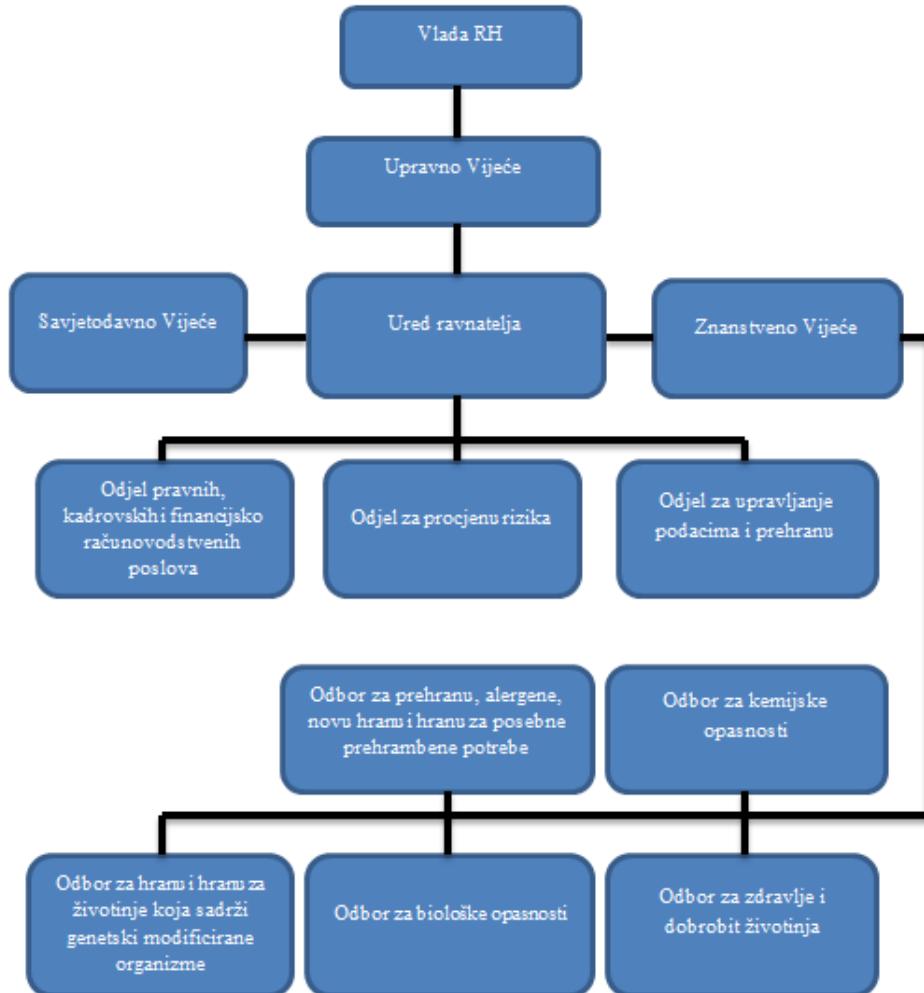
HAH obavlja znanstvene i stručne poslove iz područja sigurnosti hrane i hrane za životinje te je nacionalna referentna točka za procjenu rizika u području sigurnosti hrane i hrane za životinje. Glavna zadaća HAH-a je izrada procjene rizika i obavještavanje o rezultatima procjene rizika. Iznimno, procjenu rizika na nacionalnoj razini za područje pesticida provodi ovlaštena institucija prema posebnom propisu o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla koja nadopunjuje Direktivu Vijeća 91/414/EEZ.

HAH u okviru svoje djelatnosti, a sukladno članku 7, stavku 4. Zakona o hrani (Narodne novine, br. 81/13, 14/14) izrađuje procjenu rizika na zahtjev tijela nadležnih za upravljanje rizikom iz čl. 6. st. 1. Zakona u svrhu provedbe službenih kontrola i/ili upravljanja rizikom te izrađuje procjenu rizika u svrhu izrade planova službenih kontrola temeljnih na procjeni rizika. Također, HAH daje znanstveno mišljenje na zahtjev nadležnih tijela iz članka 3. stavka 1. Zakona o hrani, po službenoj dužnosti ili na zahtjev trećih zainteresiranih strana za njihove potrebe.

HAH može u skladu s člankom 29. Uredbe (EZ) br. 178/2002 i Uredbom (EZ) br. 1304/2003 zatražiti znanstveno mišljenje od Europske agencije za sigurnost hrane na zahtjev nadležnih tijela iz članka 3. stavka 1. Zakona o hrani te po službenoj dužnosti.

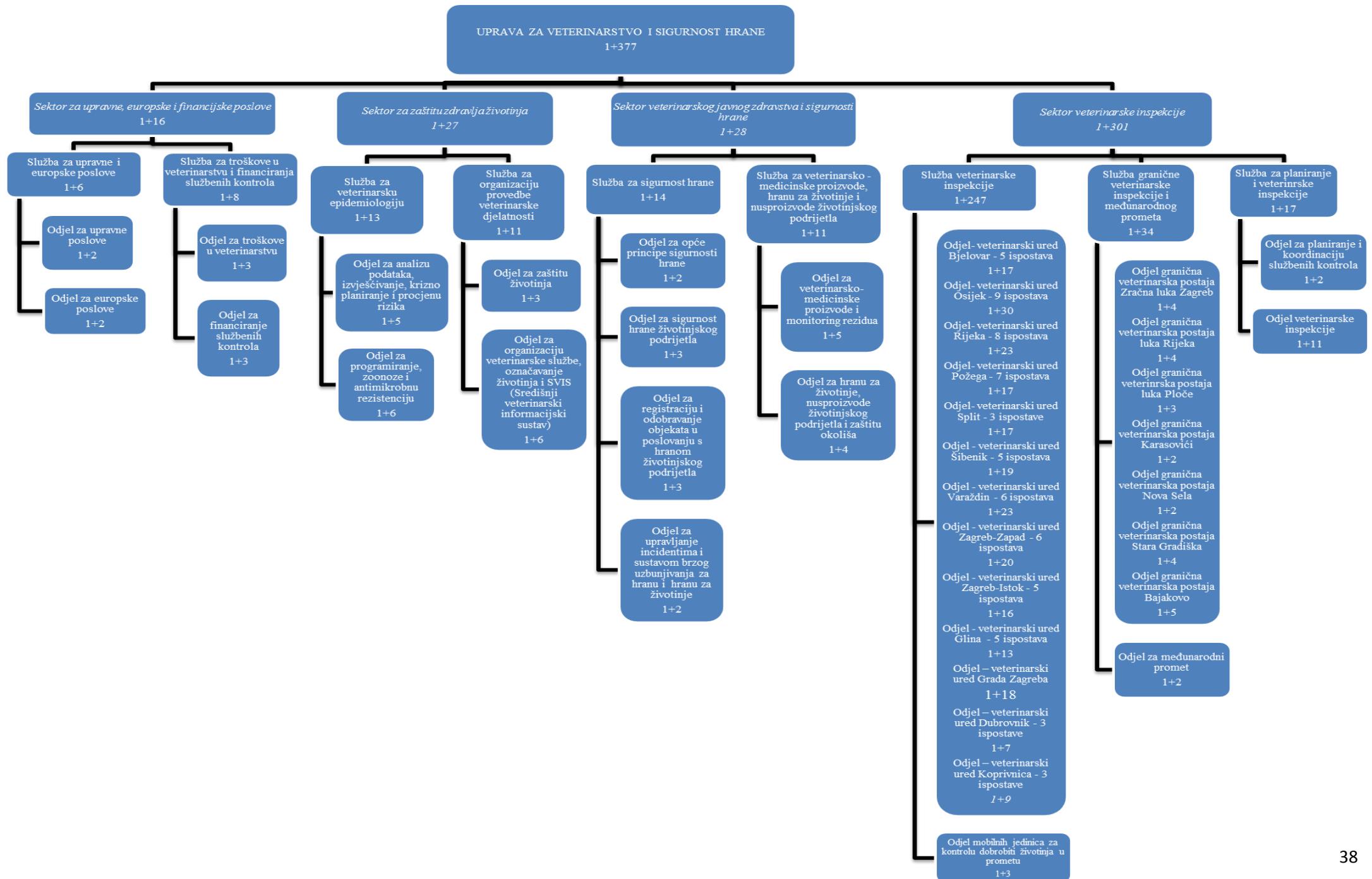
Ima svojstvo pravne osobe čija je djelatnost, ustroj i način rada uređeni Zakonom o hrani, propisima donesenim na Zakona o hrani, Statutom HAH-a i drugim općim aktima HAH-a. Sjedište Hrvatske agencije za hranu je u Osijeku te je upisana u sudski registar.

Struktura HAH-a

Struktura HAH-a može se vidjeti i na sljedećem [linku](#)

3.3.1.1.1 Shema Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane

Za obavljanje poslova Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane ustrojena su četiri sektora:

1. Sektor za upravne, europske i finansijske poslove
2. Sektor za zaštitu zdravlja životinja
3. Sektor veterinarskog javnog zdravstva i sigurnosti hrane
4. Sektor veterinarske inspekcije

Osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola zaposlene su u Sektoru veterinarske inspekcije, a raspodijeljene su unutar Službe veterinarske inspekcije, Službe granične veterinarske inspekcije i Službe za planiranje i veterinarske inspekcije.

U nastavku teksta nalazi se pregled poslova Sektora veterinarske inspekcije u odnosu na provođenje službenih kontrola. Detaljniji opis poslova pojedinih Sektora Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane propisan je gore navedenom Uredbom o unutarnjem ustrojstvu MP.

Sektor veterinarske inspekcije

Tablica 23. Vrste službenih kontrola u djelokrugu veterinarske inspekcije

Br.	VRSTA SLUŽBENE KONTROLE / POSLOVI POVEZANI SA SLUŽBENIM KONTROLAMA
VETERINARSKA INSPEKCIJA	
1.	Obavljanje službenih kontrola u području veterinarstva koje se provode u odobrenim, odobrenim pod posebnim uvjetima i registriranim objektima u poslovanju s hranom, s hranom za životinje, i nusproizvodima životinjskog podrijetla
2.	Kontrola naplate pristojbi za službene kontrole, provodi službene kontrole proizvodnje i prometa VMP i laboratorijskih mjeđunarodnih organizacija koji provode ispitivanje i kontrolu VMP
3.	Nadzor provođenja svih monitoringa iz djelokruga rada veterinarske inspekcije, obavlja službene kontrole i nadzor nad provedbom mjera za otkrivanje, sprječavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zoonoz te zaraznih i nametničkih bolesti
4.	Nadzor nad radom veterinarskih organizacija
5.	Službene kontrole zaštite životinja, prometa i označavanja životinja
6.	Službene kontrole veterinarske zaštite okoliša u sklopu postupaka i mjera koje se provode tijekom uzgoja, držanja i rukovanja životnjama te životinjskim lešinama i nusproizvodima životinjskog podrijetla, čija je svrha sprječavanje onečišćenja okoliša te očuvanje zdravlja ljudi i životinja, provodi službene kontrole nad sredstvima za prijevoz i uvjetima prijevoza te objektima, uvjetima i opremom za promet životnjama
7.	Službene kontrole nad dobivanjem, proizvodnjom i skladištenjem sjemena za umjetno osjemenjivanje i oplođenih jajnih stanica te reprodukcijom i farmskim uzgojem životinja
8.	Službene kontrole nad uvjetima za držanje, uzgoj i proizvodnju životinja i hrane

	životinjskog podrijetla
9.	Službene kontrole laboratorija koji obavljaju analize u području veterinarstva
10.	Službene kontrole nad svim drugim objektima, sredstvima, predmetima i opremom, koji mogu biti prijenosnici zaraznih bolesti životinja ili na drugi način ugrožavati njihovo zdravlje, zdravlje ljudi i okoliš
11.	Sudjelovanje u izradi propisa koje izrađuje nadležno tijelo te pisanih procedura službenih kontrola
12.	Sudjelovanje u provedbi edukacija iz područja veterinarstva
13.	Izrada godišnjeg plana službenih kontrola Službe veterinarske inspekcije
14.	Provodenje procjene rizika u objektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla, hranom za životinje te u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla, radi određivanja odgovarajuće učestalosti službenih kontrola u istima
15.	Nadzor provedbe zakona i drugih propisa iz djelokruga rada veterinarske inspekcije
16.	Kontrolno-instruktivni nadzor nad radom veterinarskih inspektora u područnim jedinicama s ciljem utvrđivanja kvalitete obavljenih poslova te ujednačavanja i unapređenja rada, sudjeluje u pripremi dokumentacije za rješavanje o žalbama na rješenja veterinarskih inspektora
17.	Razmatranje zakonitosti i ocjenjivanje svrhovitosti rješenja koje se žalbom osporava, o tome sastavlja pismeno izvješće i prijedlog odluke koje dostavlja Povjerenstvu za žalbe pri Ministarstvu
18.	Obavljanje poslova kontrole i nadzora zdravstvenog stanja pošiljaka životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, nusproizvoda životinjskog podrijetla te hrane za životinje u uvozu i provozu
19.	Obavljanje analize rizika vezano za međunarodni promet živih životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, nusproizvoda životinjskog podrijetla i hrane za životinje
20.	Sudjelovanje u donošenju zaštitnih mjera koje se odnose na zabranu uvoza i provoza radi sprječavanja pojave zaraznih bolesti i drugih štetnih čimbenika na području RH i EU koji mogu ugroziti zdravlje ljudi i životinja
21.	Suradnja, prema potrebi, s drugim inspekcijskim službama, upravnim i pravosudnim tijelima, stručnim ustanovama i znanstvenim institucijama te službama za informiranje
22.	Službene kontrole koje provode veterinarni inspektorji Službe veterinarske inspekcije i drugi državni službenici koji za to ovlasti ministar poljoprivrede
23.	Inspekcijski nadzor i službene kontrole u skladu s propisima iz područja veterinarstva, sigurnosti hrane, zaštite životinja te drugim posebnim propisima

24.	Provođenje inspekcijskog nadzora od strane Odjela mobilnih jedinica za kontrolu dobrobiti životinja u prometu nad pošiljkama živih životinja u prometu
25.	Dokumentacijski pregled isprava koje prate pošiljke životinja
26.	Fizički pregled životinja na prijevoznom sredstvu
27.	Pregled prijevoznog sredstva kojim se životinje prevoze
28.	Vođenje evidencije o pregledanim pošiljkama te priprema izvješća o provedenim pregledima pošiljaka
29.	Poslovi kontrole i nadzora zdravstvenog stanja pošiljaka životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, nusproizvoda životinjskog podrijetla te hrane za životinje u uvozu i provozu
30.	Provođenje kontrole naplate pristojbi za službene kontrole
31.	Sudjelovanje u izradi propisa koji se odnose na promet pošiljaka koje podliježu obveznom veterinarskom pregledu na GVP i u unutrašnjem prometu EU
32.	Propisivanje uvjeta za uvoz neharmoniziranih pošiljaka životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, nusproizvoda životinjskog podrijetla i hrane za životinje na područje RH
33.	Aktivna suradnja s međunarodnim organizacijama relevantnim za pitanja međunarodnog prometa, a vezano za zaštitu zdravlja životinja i ljudi, obavljanje drugih stručnih i upravnih poslova iz područja međunarodnog prometa životinja i proizvoda životinjskog podrijetla
34.	Od strane odjela - granične veterinarske postaje poslovi i zadaci veterinarskog pregleda i kontrole pošiljaka određenih vrsta životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, nusproizvoda životinjskog podrijetla, hrane za životinje, stelje i sijena, kao i drugih predmeta kojima se može prenijeti zarazna ili nametnička bolest ili ugroziti zdravlje ljudi i životinja
35.	U svrhu provjere udovoljavanja propisanim veterinarskim uvjetima za uvoz ili provoz obavlja preglede prateće veterinarske dokumentacije za pošiljke koje podliježu obveznom veterinarskom pregledu na GVP
36.	Provjeravanje uvjeta prijevoza
37.	Obavlja službena uzorkovanja živih životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, nusproizvoda životinjskog podrijetla i hrane za životinje radi ispitivanja njihova zdravstvena statusa i zdravstvene ispravnosti
38.	Provjeravanje dobrobit životinja prilikom izlaza iz RH u treće zemlje
39.	Obavljanje nadzora i veterinarskih pregleda pošiljaka koje se unose u skladišta u slobodnoj zoni, slobodna skladišta, carinska skladišta ili skladišta za subjekte koji opskrbljuju pomorska prijevozna sredstva u prekograničnom prometu

40.	Obavljanje naplate naknade za veterinarske pregledе u međunarodnom prometu
41.	Vođenje evidencija o izvršenim poslovima i unos podataka vezano za međunarodni promet u integrirani kompjuterizirani veterinarski sustav i druge propisane baze podataka
42.	Sudjelovanje u izradi nacionalnih propisa i propisa na razini EU kojima se propisuju uvjeti za uvoz i provoz živih životinja, proizvoda životinjskog podrijetla, nusproizvoda životinjskog podrijetla i hrane za životinje koji podliježu veterinarskom pregledu na GVP i u unutrašnjem prometu EU
43.	Od strane Odjela za međunarodni promet sudjelovanje u izradi propisanih veterinarskih dokumenata za uvoz, izvoz i provoz živih životinja, proizvoda životinjskog podrijetla te vođenje organizacije njihovog izdavanja i čuvanja, nusproizvoda životinjskog podrijetla te hrane za životinje
44.	Donošenje rješenja o udovoljavanju veterinarsko-zdravstvenim uvjetima za uvoz i provoz trgovačkih uzoraka, izložbenih predmeta te uzoraka namijenjenih posebnim istraživanjima, analizama ili u dijagnostičke svrhe koje su podrijetlom iz trećih zemalja
45.	Određivanje vrste i načina dijagnostičkih pretraživanja pri uvozu životinja, proizvoda životinjskog podrijetla; nusproizvoda životinjskog podrijetla te hrane za životinje
46.	Praćenje međunarodnih propisa, izrada izvješća, davanje stručnog mišljenja, informacija i odgovara na upite
47.	Obavljanje drugih stručnih i upravnih poslova iz područja nusproizvoda životinjskog podrijetla i hrane za životinje
48.	Praćenje epizootiološke situacije u državama izvoznicama, a osobito pojave opasnih zaraznih bolesti koje nanose veliku ekonomsku štetu
49.	Praćenje stanja sigurnosti proizvoda životinjskoga podrijetla iz uvoza
50.	Sudjelovanje u izradi zaštitnih mјera koje se odnose na zabranu uvoza radi sprječavanja pojave zaraznih bolesti i drugih štetnih čimbenika koji mogu ugroziti zdravlje ljudi i životinja
51.	Izrada nacionalnog godišnjeg plana uzorkovanja i analiza pošiljaka iz uvoza
52.	Definiranje potencijalne opasnosti, kao što su mikroorganizmi ili drugi biološki agensi koji mogu biti uvezeni životnjama i proizvodima životinjskoga podrijetla
53.	sudjelovanje u procjeni vjerojatnosti da nepoželjni mikroorganizmi ili drugi štetni agensi budu uneseni živim životnjama ili proizvodima životinjskoga podrijetla iz uvoza i provoza
54.	Sudjelovanje u procjeni posljedica (za zdravlje ljudi i životinja, ekomska šteta) od unošenja nepoželjnih mikroorganizama i/ili drugih štetnih tvari

55.	Sudjelovanje u izradi modela procjene rizika
56.	Sudjelovanje u provedbi i organizaciji sustava žurnog uzbunjivanja i obavještavanja za hranu i hranu za životinje u međunarodnom i unutarnjem prometu (RASFF) i s tim u vezi suradnja sa stručnjacima iz područja sigurnosti hrane
57.	Davanje stručnog mišljenja, objašnjenja i uputa vezano za primjenu propisa u području inspekcijskog nadzora veterinarskim inspektorima u Odjelima – područnim jedinicama
58.	Provodenje kontrolno-instruktivnog nadzora nad radom veterinarskih inspektora u Odjelima – područnim jedinicama s ciljem utvrđivanja kvalitete obavljenih poslova te ujednačavanja i unaprjeđenja rada
59.	Analiziranje rada i aktivnosti veterinarske inspekcije i predlaganje rješenja za poboljšanje rada i osposobljavanja veterinarskih inspektora
60.	Organiziranje i provođenje edukacija
61.	Sudjelovanje u postupku ovlaštenja službenih i referentnih laboratorijskih za zdravlje životinja, hrane i hrane za životinje
62.	Sudjelovanje u izradi godišnjeg plana rada i višegodišnjeg nacionalnog plana službenih kontrola te godišnjih izvješća o radu
63.	Davanje prijedloga i sudjelovanje u pripremanju zakona i podzakonskih propisa
64.	Izrada pisanih procedura i kontrolnih lista za provođenje službenih kontrola
65.	Izrada vodiča i drugih dokumenata iz područja veterinarske inspekcije
66.	Obavljanje, prema potrebi, i poslova višeg veterinarskog inspektora u postupcima prvog stupnja, uključujući i procjenu sustava samokontrole subjekata pod nadležnošću veterinarske inspekcije
67.	Pripremanje dokumentacije za rješavanje o žalbama na rješenja veterinarskih inspektora, razmatranje navoda žalbe, ispitivanje zakonitosti i ocjenjivanje svrhovitosti rješenja koje se žalbom osporavalo, o tome sastavljanje izvješća i prijedloga odluke koju se dostavlja Povjerenstvu za žalbe pri Ministarstvu
68.	Sudjelovanje u provedbi procjene rizika u objektima u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla, hranom za životinje te u objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla, radi određivanja odgovarajuće učestalosti službenih kontrola u istima
69.	Obavljanje drugih poslova u skladu s posebnim propisima
70.	Odjel za planiranje i koordinaciju službenih kontrola planira, koordinira i usklađuje zakonodavstvo vezano za provođenje službenih kontrola koje se provode radi verifikacije postupanja u skladu s odredbama propisa o hrani i hrani za životinje te propisa o zdravlju i zaštiti životinja

71.	Izrada vodiča i drugih dokumenata iz područja djelokruga
72.	Izrada VNPSK za područje hrane i hrane za životinje
73.	Koordinacija izrade godišnjih planova službenih kontrola i izvješća vezano uz provođenje službenih kontrola
74.	Koordinacija izrade procedura za provođenje službenih kontrola
75.	Sudjelovanje u postupku propisivanju postupka i načina ovlašćivanja službenih i referentnih laboratorija za zdravlje životinja, hranu i hranu za životinje te uvjeta kojima moraju udovoljiti laboratoriji kako bi bili ovlašteni za potrebe službene kontrole zdravlja životinja, hrane i hrane za životinje
76.	Vodenje Upisnika službenih i referentnih laboratorija u dijelu djelokruga rada Uprave
77.	Obavljanje poslova koordinacije i komunikacije u području sigurnosti hrane, a naročito u odnosu na službene kontrole između pojedinih upravnih organizacija unutar MP, kao i ostalih tijela državne uprave (MZ, HAH) i drugih institucija u RH uključenih u sustav sigurnosti hrane, zdravlja i zaštite životinja u suradnji sa svim tijelima državne uprave nadležnim za provođenje službenih kontrola
78.	Sudjelovanje u propisivanju načina i procedurama suradnje između nadležnog tijela i inspekcija koje nisu unutar nadležnog tijela vezano za službenu kontrolu

3.3.1.1.1.2 Shema Uprave poljoprivrede i prehrambene industrije, MP

Za obavljanje poslova Uprave poljoprivrede i prehrambene industrije ustrojena su tri sektora:

1. Sektor inspekcija u poljoprivredi
2. Sektor poljoprivrede i prehrambene industrije
3. Sektor za potpore i analizu

Osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola zaposlene su u Sektoru inspekcija u poljoprivredi, a raspodijeljene su unutar Službe inspekcija u poljoprivredi i Službe inspekcije u područnim jedinicama.

U nastavku teksta nalazi se pregled poslova Sektora inspekcija u poljoprivredi u odnosu na provođenje službenih kontrola.

Detaljniji opis poslova pojedinih Sektora Uprave poljoprivrede i prehrambene industrije propisan je gore navedenom Uredbom o unutarnjem ustrojstvu MP.

Sektor inspekcija u poljoprivredi

Tablica 24. Vrste službenih kontrola u djelokrugu poljoprivredne inspekcije

Br.	VRSTA SLUŽBENE KONTROLE
1.	<p>Na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane biljnog podrijetla kao i označivanja s aspekta sigurnosti hrane▪ Službena kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene/sigurnosti hrane za životinje biljnog podrijetla sukladno provedbenom propisu▪ Službena kontrola standarda kvalitete hrane i hrane za životinje biljnog podrijetla kao i označivanja hrane s aspekta kvalitete hrane▪ Službena kontrola GM hrane i GM hrane za životinje bez obzira na podrijetlo▪ Službena kontrola u ekološkoj proizvodnji i označivanje ekoloških proizvoda▪ Službena kontrola zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda bez obzira na podrijetlo▪ Službena kontrola standarda kvalitete hrane i hrane za životinje životinjskog podrijetla kao i označivanja s aspekta kvalitete hrane▪ Službena kontrola dobrobiti životinja u dijelu zoohigijenskih uvjeta držanja i iskorištanja domaćih životinja u gospodarske svrhe prema posebnom propisu kojim je uređeno područje stočarstva
2.	<p>Na razini proizvodnje i prerade:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Službena kontrola u ekološkoj proizvodnji i označivanje ekoloških proizvoda bez obzira na podrijetlo▪ Službena kontrola zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda bez obzira na podrijetlo▪ Službena kontrola standarda kvalitete hrane bez obzira na podrijetlo kao i

	<p>označivanje s aspekta kvalitete hrane</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Službena kontrola standarda kvalitete hrane za životinje bez obzira na podrijetlo
3.	<p>Na razini maloprodaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Službena kontrola u ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda bez obzira na podrijetlo ▪ Službena kontrola zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrabnenih proizvoda bez obzira na podrijetlo ▪ Službena kontrola standarda kvalitete hrane bez obzira na podrijetlo kao i označivanje s aspekta kvalitete hrane ▪ Službena kontrola označivanja alergena ▪ Označivanje nove hrane ▪ Označivanje GM hrane ▪ Službena kontrola standarda kvalitete hrane za životinje bez obzira na podrijetlo
4.	<p>Pri uvozu, u carinskim skladištima ili na mjestu odredišta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Službena kontrola u ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda bez obzira na podrijetlo ▪ Službena kontrola standarda kvalitete hrane bez obzira na podrijetlo ▪ Službena kontrola zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrabnenih proizvoda bez obzira na podrijetlo ▪ Službena kontrola standarda kvalitete hrane za životinje bez obzira na podrijetlo

3.3.1.1.3 Shema Uprave kvalitete hrane i fitosanitarne politike, MP

Za obavljanje poslova Uprave kvalitete i fitosanitarne politike ustrojena su tri sektora:

1. Sektor za označavanje i kvalitetu hrane
2. Sektor fitosanitarne politike
3. Sektor fitosanitarne inspekcije.

Sukladno odredbama ZBZ-a, Sektor fitosanitarne politike, kao unutarnja ustrojstvena jedinica Uprave kvalitete hrane i fitosanitarne politike MP, nadležan je za koordinaciju aktivnosti u području biljnog zdravstva.

U skladu sa ZBZ-om, službene kontrole u području biljnog zdravstva u pravilu provode fitosanitarna i šumarska inspekcija MP.

Neke vrste službenih kontrola povjerene su dvjema pravnim osobama s javnim ovlastima: Hrvatskom centru za poljoprivredu, hranu i selo (HCPHS) – Zavodu za zaštitu bilja, Zagreb i Hrvatskom šumarskom institutu, Jastrebarsko.

Kontrolu drvenog materijala za pakiranje koji se koristi pri prijevozu roba koje ne podliježu nadzoru fitosanitarne inspekcije obavljaju službenici Carinske uprave Ministarstva financija u suradnji s fitosanitarnom inspekcijom.

Osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola zaposlene su u Sektoru fitosanitarne inspekcije, a raspodijeljene su unutar Službe fitosanitarne inspekcije i Službe fitosanitarne inspekcije u područnim jedinicama.

U nastavku teksta nalazi se pregled poslova Sektora fitosanitarne inspekcije u odnosu na provođenje službenih kontrola te Sektora za označavanje i kvalitetu hrane u odnosu na poslove povezane s Kontrolnim tijelima iz područja ZOI, ZOZP i ZTS.

Detaljniji opis poslova pojedinih Sektora Uprave kvalitete hrane i fitosanitarne politike propisan je gore navedenom Uredbom o unutarnjem ustrojstvu MP.

Sektor fitosanitarne inspekcije

Tablica 25. Vrste službenih kontrola u djelokrugu fitosanitarne inspekcije

Br.	VRSTA SLUŽBENE KONTROLE
1.	Pregled bilja u vezi s premještanjem (na mjestima proizvodnje, prerade i distribucije)
2.	Fitosanitarni pregled bilja pri unošenju (uvozu) iz trećih zemalja
3.	Kontrola drvenog materijala za pakiranje pri uvozu radi provjere udovoljavanja MNFM-u (ISPM-u) br. 15
4.	Fitosanitarni pregled bilja pri izvozu i reeksportu
5.	Posebni nadzor
6.	Fitosanitarni pregled bilja pri premještanju (pregled na tržištu)
7.	Praćenje zdravstvenoga stanja bilja (monitoring)

8.	Inspeksijski nadzor pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost tretiranja i/ili označivanja drvenoga materijala za pakiranje u skladu s MNFM-om (ISPM-om) br. 15
9.	Ostali pregledi bilja (na poziv posjednika i prema posebnim nacionalnim propisima)

Sektor za označavanje i kvalitetu hrane

Tablica 26. Pregled poslova Sektora za označavanje i kvalitetu hrane u odnosu na Kontrolna tijela iz područja ZOI, ZOZP i ZTS

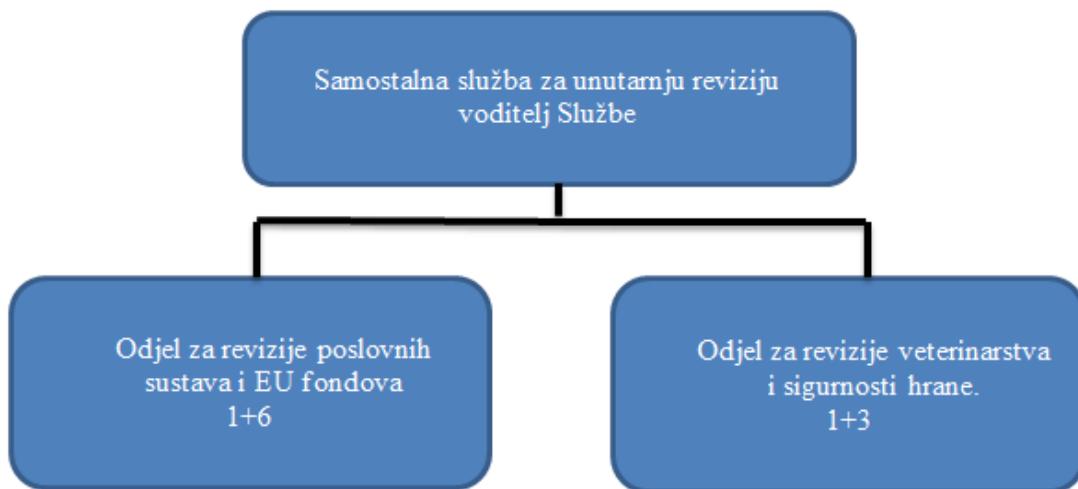
Br.	POSLOVI VEZANI UZ KONTROLNA TIJELA ZA ZOI, ZOZP I ZTS
1.	Provođenje postupka ovlašćivanja kontrolnih tijela za provjeru sukladnosti proizvoda za ZOI, ZOZP, ZTS
2.	Vodenje evidencija ovlaštenih kontrolnih tijela
3.	Odobravanje Planova kontrole za ZOI, ZOZP i ZTS koje su izradila ovlaštena kontrolna tijela
4.	Vodenje evidencija o zaprimljenim potvrdomama o sukladnosti proizvoda sa specifikacijom za ZOI, ZOZP i ZTS
5.	Prikupljanje kvartalnih izvješća o radu kontrolnog tijela

3.3.1.1.4 Shema Samostalne služba za unutarnju reviziju, MP

Za obavljanje poslova Samostalne službe za unutarnju reviziju ustrojeni su:

- Odjel za revizije poslovnih sustava i EU fondova
- Odjel za revizije veterinarstva i sigurnosti hrane.

Djelatnici Samostalne službe za unutarnju reviziju koje provode revizije unutar područja veterinarstva i sigurnosti hrane zaposleni su unutar Odjela za revizije veterinarstva i sigurnosti hrane.

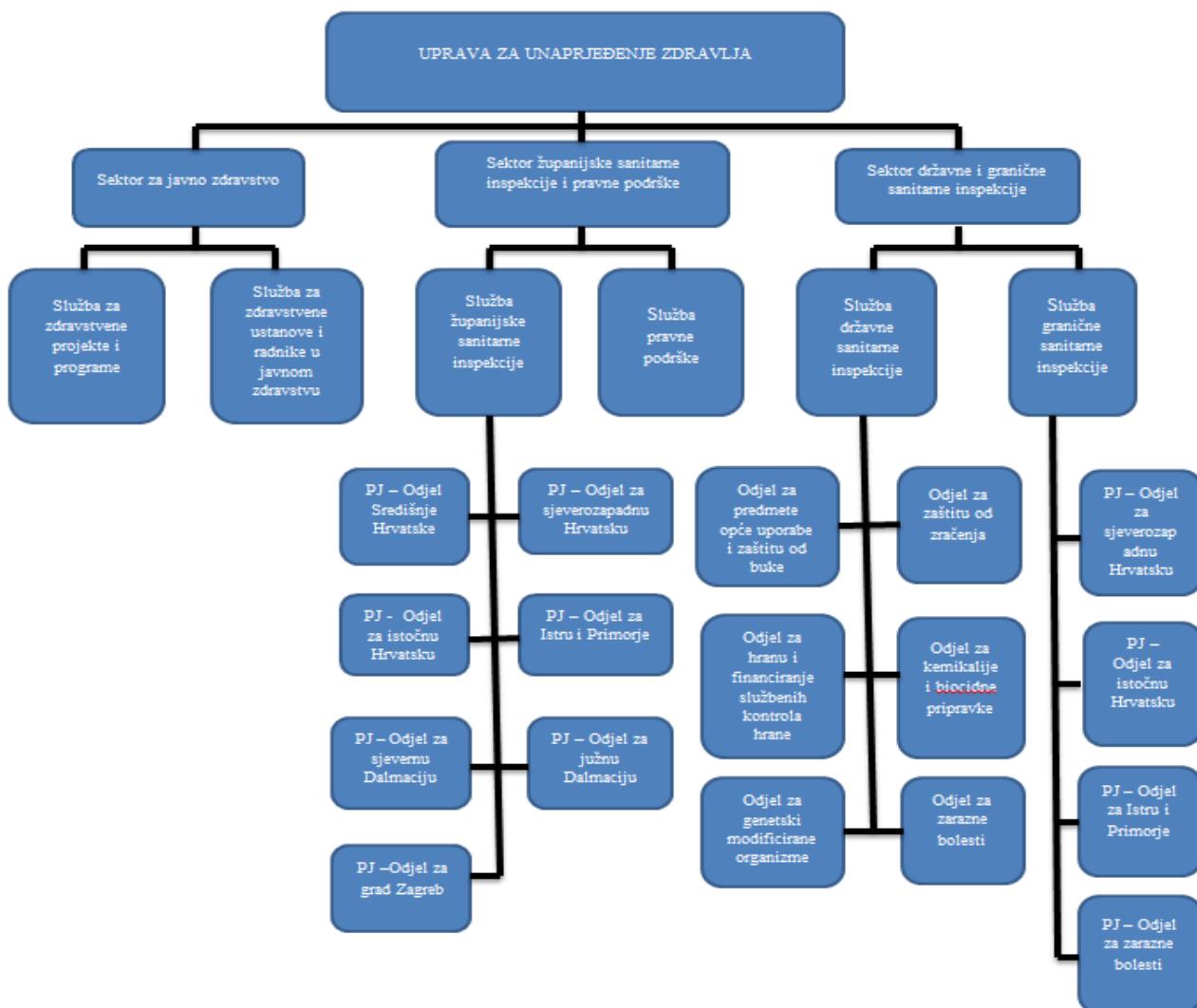
Odjel za revizije veterinarstva i sigurnosti hrane

Odjel za revizije veterinarstva i sigurnosti hrane provodi unutarnje revizije veterinarstva i sigurnosti hrane u skladu s najboljom strukovnom praksom i standardima unutarnje revizije te kodeksom strukovne etike unutarnjih revizora. Svrha revizija je da procjenjuje, testira, analizira i ocjenjuje provođenje propisa i službenih kontrola veterinarstva i sigurnosti hrane, izvršavanje i učinkovitost planova vezano uz propise o hrani i hrani za životinje te sustavno i neovisno analizira rezultate službenih kontrola te njihovu prikladnost za postizanje ciljeva. Također, izrađuje izvješća o provedenim unutarnjim revizijama koja podnosi ministru te prati provedbu preporuka.

3.3.1.1.2 Uredba o unutarnjem ustrojstvu MZ

Uredba o unutarnjem ustrojstvu MZ (Narodne novine, br. [116/14](#) i [36/15](#)) uređuje unutarnje ustrojstvo MZ, nazine unutarnjih ustrojstvenih jedinica u sastavu MZ i njihov djelokrug, način upravljanja tim jedinicama, okvirni broj potrebnih državnih službenika i namještenika za obavljanje poslova iz nadležnosti tih jedinica, način planiranja poslova, radno vrijeme, održavanje uredovnih dana, kao i druga pitanja od osobitog značaja za rad tijela državne uprave.

3.3.1.1.2.1 Shema Uprave za unaprjeđenje zdravlja, MZ

Uprava za unaprjeđenje zdravlja obavlja poslove vezane za predlaganje mjera za unaprjeđenje stanja zdravstvene zaštite, stručne i upravne poslove iz područja zdravstvene zaštite unaprjeđenje i praćenje provedbe preventivnih javnozdravstvenih programa, unaprjeđenje aktivnosti na području zaštite zdravlja stanovništva, zaštitu prava pacijenata, prati i sudjeluje u usklađivanju i implementaciji propisa EU iz djelokruga rada, obavlja inspekcijske, statističke, upravne i druge poslove vezane za nadzor nad provođenjem zakona, drugih propisa i općih akata u području sanitarnog nadzora; obavlja inspekcijske, upravne i druge poslove koji se odnose na zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, neionizirajućih zračenja,

primjene Zakona o genetski modificiranim organizmima na zdravstvenu ispravnost hrane u okviru nadležnosti i predmeta opće uporabe te na proizvodnju, promet, uporabu i zbrinjavanje kemikalija, biocidnih proizvoda i drugih tvari štetnih po zdravlje ljudi, provodi sanitarni nadzor nad uvozom hrane i predmeta opće uporabe kao i sirovina za njihovu proizvodnju u vezi s udovoljavanjem uvjetima zdravstvene ispravnosti, obavlja poslove financiranja službenih kontrola hrane; provodi sanitarni nadzor nad uvozom, prijevozom i provozom preko teritorija RH kemikalija, biocidnih proizvoda i drugih štetnih tvari po zdravlje ljudi te sanitarni nadzor nad osobama i njihovim stvarima pri prelasku državne granice u svrhu zaštite pučanstva od zaraznih bolesti; surađuje s drugim tijelima državne uprave na području zaštite zdravlja pučanstva te zaštite i unaprjeđenja zdravog okoliša; priprema nacrta prijedloga zakona i drugih propisa iz djelokruga rada; daje stručna mišljenja o načinu njihove provedbe; podnosi izvješća o učinjenom u kvantitativnom i kvalitativnom smislu, definira i predlaže strateške ciljeve, prati pokazatelje uspješnosti iz djelokruga rada, nadzire provedbu postavljenih strateških ciljeva, izvješćuje o realizaciji postavljenih ciljeva i utvrđuje rizike, surađuje s unutarnjim ustrojstvenim jedinicama, a osobito s ustrojstvenom jedinicom nadležnom za državni proračun vezano za korištenje sredstava iz programa EU.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu MZ Uprava za unaprjeđenje zdravlja kao ustrojstvena jedinica MZ reorganizirana je na način da se sastoji od tri sektora, Sektor državne i granične sanitарне inspekcije, Sektor županijske sanitарне inspekcije i pravne podrške i Sektor za javno zdravstvo. Unutar Sektora državne i granične sanitарne inspekcije ustrojene su Služba državne sanitарne inspekcije (DSI) i Služba granične sanitарne inspekcije (GSI) s voditeljima službi na čelu. Unutar Službe DSI ustrojeni su odjeli na čelu s voditeljima odjela. Odjeli (područne jedinice) unutar Službe županijske sanitарne inspekcije (ŽSI) i Službe GSI podijeljeni su u ispostave.

Na čelu Uprave za unaprjeđenje zdravlja nalazi se pomoćnica ministra. Na čelu sektora su načelnici sektora.

Sektor državne i granične sanitарne inspekcije

Sektor državne i granične sanitарne inspekcije obavlja inspekcijske, statističke, upravne i druge stručne poslove koji se odnose na zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti i neionizirajućih zračenja, na zdravstvenu ispravnost hrane u okviru nadležnosti i predmeta opće uporabe te na proizvodnju, promet, uporabu i zbrinjavanje kemikalija, biocidnih proizvoda i drugih tvari štetnih po zdravlje ljudi, sanitarni nadzor nad prometom genetski modificiranih organizama, sanitarni nadzor nad izgradnjom građevina koje podliježu sanitarnom nadzoru, sanitarni nadzor nad uvozom hrane i predmeta opće uporabe, kao i sirovina za njihovu proizvodnju u vezi udovoljavanja uvjetima zdravstvene ispravnosti, sanitarni nadzor nad uvozom i izvozom kemikalija, biocidnih proizvoda i drugih štetnih tvari po zdravlje ljudi preko teritorija RH te sanitarni nadzor nad osobama i njihovim stvarima pri prelasku državne granice u cilju zaštite pučanstva od zaraznih bolesti; poslove financiranja službenih kontrola hrane, surađuje s drugim tijelima državne uprave na području zaštite zdravlja pučanstva, te zaštite i unaprjeđenja zdravog okoliša.

Služba državne sanitарne inspekcije

Služba državne sanitарne inspekcije ustrojena je na temelju nadležnosti sanitарne inspekcije propisane Zakonom o sanitarnoj inspekciji. Za svako područje nadležnosti ustrojen je odjel u cilju specijalizacije sanitарne inspekcije te jedinstvenog i dosljednog rada inspekcije na svim razinama. Stoga, Služba državne sanitарne inspekcije ima 6 odjela od čega se područjem sigurnosti hrane prvenstveno bave Odjel za hranu i financiranje službenih kontrola hrane i Odjel za GMO te Odjel za predmete opće uporabe i zaštitu od buke u području nadzora nad predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom i Odjel za zarazne bolesti u dijelu koji

se odnosi na zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti. Uloga državne sanitарне inspekcije primarno je usmjerena na politiku, izradu propisa i uspostavu sustava, izradu uputa i naputaka i pripremu treninga te predstavlja kontakt točku s drugim tijelima u području sigurnosti hrane. Pored navedenog, provodi i direktnu službenu kontrolu za koju ima utvrđenu mjesnu nadležnost na području cijele RH.

Unutar službe državne sanitарне inspekcije obavljaju se poslovi vezani za sigurnost hrane, a prvenstveno su to: upravno - pravni i stručni poslovi te poslovi ciljanih i cjelovitih inspekcijskih sanitarnih nadzora nad zdravstvenom ispravnosću i higijenom hrane u proizvodnji i prometu hrane, GM hrane i nove hrane, harmonizacija nacionalnih propisa s horizontalnim propisima EU vezano uz hranu za posebne prehrambene potrebe, dodatke prehrani, zdravstvenu ispravnost i higijenu hrane, GM hranu i novu hranu, te nadziranje njihove provedbe; koordinacija suradnje s drugim nadležnim tijelima. Osim navedenog, Služba državne sanitарне inspekcije obavlja stručne poslove u vezi s GMO, kao i upravno-pravne i inspekcijske poslove primjenom prvenstveno Zakona o genetski modificiranim organizmima (Narodne novine, br. 70/05, 137/09, 28/13 i 47/14) (u dalnjem tekstu: Zakon o GMO) i na temelju njega donesenim propisima. Inspekcijski poslovi uključuju nadzor nad proizvodnjom i prometom GMO-a. Služba sudjeluje u izradi vodiča s ostalim zainteresiranim stranama, procjeni vodiča dobre prakse i vodiča za primjenu HACCP-a; surađuje s drugim tijelima u području uspostave sustava brzog uzbunjivanja u svezi s opasnostima u hrani, te samostalno po potrebi provodi upravne postupke iz sustava brzog uzbunjivanja (povlačenje, opoziv, uništenja hrane i dr.). O objektima iz svoje nadležnosti vodi evidenciju registriranih objekata, vodi evidencije dodataka prehrani, nove hrane, GM hrane, hrane za posebne prehrambene potrebe, obogaćene hrane i hrane sa zdravstvenim tvrdnjama. U okviru svoje nadležnosti daje stručna tumačenja propisa, organizira programe edukacije sanitarnih inspektora radi osiguranja jedinstvenog pristupa službenim kontrolama zdravstvene ispravnosti i higijene hrane. Izrađuje vodiče i naputke te kontrolne liste za provođenje službenih kontrola zdravstvene ispravnosti i higijene hrane; sudjeluje u izradi godišnjih planova aktivnosti vezanih uz provođenje službenih kontrola, a temeljenih na analizi rizika s navedenim rokovima i podjelom odgovornosti.

Služba u dijelu nadzora nad predmetima opće uporabe u koje spadaju i predmeti koji dolaze u neposredan dodir s hranom osigurava jedinstvenu provedbu zakona i drugih propisa vezano za predmete opće uporabe, sudjeluje u izradi zakonskih i podzakonskih akata iz područja predmeta opće uporabe, obavlja sve upravno – pravne i inspekcijske poslove vezane uz proizvodnju i stavljanje na tržište predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom.

Služba granične sanitарне inspekcije

Služba granične sanitарне inspekcije je unutarnja ustrojstvena jedinica u Upravi za sanitarnu inspekciju koja je podijeljena u 4 odjela, a obavlja inspekcijski nadzor nad osobama, njihovim stvarima, kao i prijevoznim sredstvima u prometu preko državne granice u cilju zaštite pučanstva od unošenja zaraznih bolesti u RH; nadzor nad zdravstvenom ispravnosću hrane i sirovina za njihovu proizvodnju, nadzor nad kakvoćom hrane kao i nadzor nad predmetima opće uporabe; nad uvozom i prijevozom opasnih kemikalija i radioaktivnih tvari u RH te njihovim provozom kroz RH, nadzor nad uvozom izvora ionizirajućih i neionizirajućih zračenja, nad prijenosom umrlih osoba iz inozemstva u RH. Djelatnici službe u tijeku službenih kontrola obavljaju uzorkovanja sukladno planovima, određenim ciljanim propisima gdje je učestalost određena i sukladno procjeni rizika. Vrše pregled dokumentacije pošiljke, odobravaju ili zabranjuju uvoz u državu. Služba je odgovorna za vođenje postupaka koji se odnose na uvozne pošiljke i na upravne postupke zaštite pučanstva od zaraznih bolesti. Vodi evidencije o provedbi službenih kontrola na svom području koje dostavlja Upravi. Zajedno s

Upravom odlučuje o potrebnim područjima za edukaciju sanitarnih inspektora granične sanitarne inspekcije.

Sektor županijske sanitarne inspekcije i pravne podrške

Služba županijske sanitarne inspekcije

Služba županijske sanitarne inspekcije najveća je služba Uprave za sanitarnu inspekciju koja je ustrojena na teritorijalnom principu i razdijeljena na principu mjesne nadležnosti. RH administrativno je podijeljena na 21 županiju koje odgovaraju odsjecima županijske sanitarne inspekcije. Više teritorijalno povezanih županija čine jednu regiju – odjel. Primarna zadaća ove službe je provedba svih oblika službene kontrole na teritoriju određene županije odnosno regije.

Ova Služba prvenstveno obavlja inspekcijske poslove u prvom stupnju, odnosno i upravne i stručne poslove na teritoriju jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave koji se odnose na zdravstvenu ispravnost hrane u proizvodnji i prometu; nadzor nad proizvodnjom i prometom predmeta opće uporabe; nadzor i zaštitu pučanstva od ionizirajućih i neionizirajućih zračenja, zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti; nadzor nad prometom genetski modificiranih organizama; obavlja sanitarno – inspekcijski nadzor nad izgradnjom građevina koje podliježu sanitarnom nadzoru, građevinama i uređajima za javnu vodoopskrbu, obavlja nadzor nad provođenjem javno-zdravstvenih mjera za zaštitu zdravlja ljudi od štetnih čimbenika okoliša, provodi nadzor nad prometom, uporabom i zbrinjavanjem opasnih kemikalija, provodi upravne i inspekcijske poslove nad mjerama zaštite od buke i inspekcijski nadzor nad provedbom mjera iz Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda (Narodne novine, br. 125/08 i 119/09) kao i građevinama i uređajima za javnu vodoopskrbu do 50 000 stanovnika te uređajima za pročišćavanje otpadnih voda do 50 000 stanovnika.

Služba provodi sve planove koje joj na godišnjem nivou dostavlja Uprava kako planove uzorkovanja, tako i planove provođenja raznih oblika inspekcijskog nadzora (revizije, ciljani nadzori, redovni nadzori i dr.). Odgovorna je za provođenje postupaka po prijavama građana na teritoriju koji pokriva iz svoje stvarne i mjesne nadležnosti. Samostalno pokreće prekršajne postupke mjesno nadležnim prekršajnim sudovima. Vodi mjesecne, tromjesečne i godišnje evidencije o provedbi službenih kontrola na svom području koje dostavlja Upravi. Zajedno s Upravom odlučuje o potrebnim područjima za edukaciju sanitarnih inspektora. Također kratkoročno i srednjoročno planira radne zadatke.

Služba za pravnu podršku

Služba za pravnu podršku osigurava pravnu podršku sanitarnim inspektorima, priprema stručna mišljenja i upute za rad sanitarnih inspektora u svrhu osiguranja jedinstvenog postupanja u obavljanju inspekcijskog nadzora iz djelokruga rada sanitarne inspekcije te upute o izravnoj primjeni prava EU u obavljanju inspekcijskog nadzora iz djelokruga rada sanitarne inspekcije, izrađuje nacrte prijedloga propisa iz područja sanitarne inspekcije, provodi kontrolno-instruktivni nadzor nad radom sanitarnih inspektora koji se odnosi na pravilnost vođenja inspekcijskog, upravnog, te postupka koji prethodi sudskim postupcima, a s ciljem utvrđivanja kvantitete i kvalitete obavljenih inspekcijskih poslova, te ujednačavanja rada, izrađuje mišljenja o primjeni propisa iz područja sanitarne inspekcije, priprema mišljenja na nacrte prijedloga zakona te mišljenja i suglasnosti na podzakonske propise drugih tijela državne uprave u pitanjima koja ulaze u djelokrug sanitarne inspekcije.

Sektor za javno zdravstvo

Sektor za javno zdravstvo obavlja stručne i upravne poslove vezane uz provođenje zakona i drugih propisa iz područja zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja na razini

zdravstvenih zavoda na području javnozdravstvene djelatnosti, medicine rada i antidopinga, predlaganje mjera zdravstvene zaštite, praćenje i unaprjeđenje zdravstvenog stanja stanovništva, organizaciju rada te izradu prijedloga i provođenje preventivnih javnozdravstvenih i drugih zdravstvenih programa, izradu prijedloga preventivnih programa i provedbu mjera za zaštitu od štetnog utjecaja okoliša na zdravlje i unaprjeđenje zdravlja stanovništva, predlaganje programa za unaprjeđenje zdravlja i poboljšanje kvalitete življenja vulnerabilnih skupina stanovništva. Za obavljanje poslova iz djelokruga Sektora za javno zdravstvo ustrojene su 3 službe, Služba za zdravstvene projekte i programe, Služba za zdravstvene ustanove i radnike u javnom zdravstvu, Služba za zdravstvene projekte i programe.

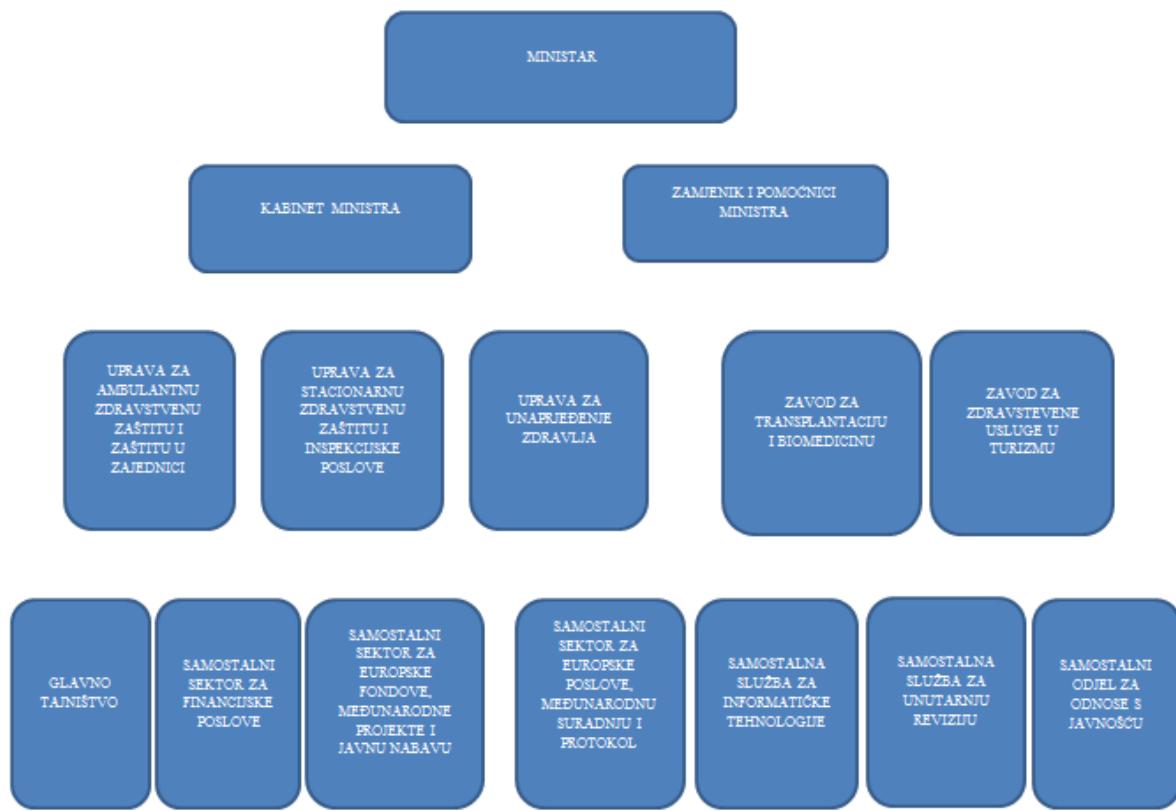
Organizacija službenih kontrola sanitarne inspekcije MZ

Za provedbu službenih kontrola hrane neživotinjskog podrijetla na razini proizvodnje i prerade nadležna je Uprava za unaprjeđenje zdravlja MZ, odnosno sanitarna inspekcija. Na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti službene kontrole u području zdravstvene ispravnosti i higijene hrane biljnog podrijetla provodi poljoprivredna inspekcija MP. Sukladno članku 7. Zakona o službenim kontrolama sanitarna inspekcija ima nadležnost i u proizvodnji i preradi mješovite hrane koja sadrži sastojke životinjskog i neživotinjskog podrijetla.

Sanitarni inspektor MZ (sanitarni inspektori, viši sanitarni inspektori, državni sanitarni inspektori i viši državni sanitarni inspektori) ovlašteni su provoditi službenu kontrolu objekata uključujući sve radne i pomoćne prostorije i prostore, pregledavati opremu, pribor i prostorije, pregledavati dokumentaciju, osoblje, predmete rada i poslovanja koji su podvrgnuti sanitarnom nadzoru te uzimati uzorke. O provedenoj službenoj kontroli inspektor je obvezatan napisati zapisnik. Ukoliko se utvrdi da ima odstupanja od propisa inspektor može: rješenjem narediti uklanjanje nedostataka, donositi usmena rješenja u slučaju kada rizik za zdravlje ljudi i životinja zahtjeva da se određena mjera poduzme odmah i kada postoji opasnost od prikrivanja, zamjene ili uništenja predmeta službene kontrole ili dokaza ako se mjera ne poduzme odmah. Sanitarni inspektor su ovlašteni naplatiti mandatnu kaznu, zabraniti uporabu prostorija ili zabraniti rad, kao i podizati optužne prijedloge u ovlasti tužitelja. Svaki inspektor je samostalan u obavljanju poslova na terenu, sukladno svojoj stvarnoj i mjesnoj nadležnosti uz poštivanje definirane provedbe ciljanih kontrola.

Objekti nad kojima se provodi nadzor moraju biti registrirani i upisani u Upisnik registriranih objekata koje vodi MZ. Za uspostavu i provedbu politike zadužena je Služba za državnu sanitarnu inspekciju. Laboratorijska ispitivanja provode službeni laboratorijski jedinici na prijedlog ministra MZ ovlašćuje ministar MP.

3.3.1.1.2.2 Shema Samostalne službe za unutarnju reviziju, MZ

Ustrojstvo Samostalne službe za unutarnju reviziju MZ

Samostalna služba za unutarnju reviziju ustrojena je na najvišoj organizacijskoj razini te je ustrojstveno i funkcionalno izravno i isključivo odgovorna ministru. Ustrojstvena neovisnost Samostalne službe za unutarnju reviziju ostvaruje se upravo izravnom i isključivom odgovornošću za svoj rad ministru zdravljia.

Funkcionalna neovisnost Samostalne službe za unutarnju reviziju ostvaruje se neovisnošću od drugih organizacijskih oblika MZ u:

- Planiranju svojeg rada
- Provođenju unutarnje revizije
- Izvješćivanju.

Za obavljanje poslova Samostalne službe za unutarnju reviziju ustrojeni su:

- Odjel za revizije poslovnih sustava i EU fondova
- Odjel za reviziju provođenja službene kontrole zdravstvene ispravnosti, higijene i sigurnosti hrane.

Odjel za reviziju provođenja službene kontrole zdravstvene ispravnosti, higijene i sigurnosti hrane, između ostalih poslova, provodi unutarnje revizije službene kontrole zdravstvene ispravnosti, higijene i sigurnosti hrane u skladu s najboljom strukovnom praksom i kodeksom strukovne etike unutarnjih revizora uzimajući u obzir međunarodne standarde unutarnje revizije kako bi se uspostavio učinkovit sustav revizije službene kontrole zdravstvene ispravnosti, higijene i sigurnosti hrane u okviru nadležnosti; daje stručna mišljenja sa svrhom poboljšanja poslovanja MZ; procjenjuje, testira, analizira i ocjenjuje sustave poslovanja, sustav unutarnjih kontrola na temelju procjene rizika; izrađuje izvješća o obavljenoj unutarnjoj reviziji koja podnosi revidiranim subjektima i ministru; daje preporuke revidiranim subjektima u svrhu zaštite finansijskih interesa MZ, te izvršava savjetodavnu ulogu; prati provedbu preporuka navedenih u izvješćima iz prethodno obavljenih unutarnjih revizija; obavlja i druge poslove iz djelokruga rada; sudjeluje u predlaganju i praćenju stalne edukacije unutarnjih revizora; surađuje i s drugim tijelima, službama ili jedinicama nadležnim za provedbu službenih kontrola zdravstvene ispravnosti, higijene i sigurnosti hrane.

3.3.2 Hjerarhijski odnosi i izvješćivanje

3.3.2.1.1 MP, Veterinarska inspekcija

Veterinarski inspektorji dostavljaju polugodišnje i godišnje izvješće o radu sukladno Planu rada i aktivnostima Službe veterinarske inspekcije za pojedinu godinu, a izvješća dostavljaju voditeljima Odjela Veterinarskih ureda, koji ih na razini Odjela objedinjuju i dostavljaju ga voditelju Službe veterinarske inspekcije.

Veterinarski inspektorji dostavljaju i posebna izvješća voditelju Službe veterinarske inspekcije po pojedinim ciljanim nadzorima, kada se obavlja kontrola prema prijavi stranke ili drugog nadležnog tijela, a na zahtjev voditelja Službe veterinarske inspekcije.

Osim toga veterinarski inspektorji dostavljaju mjesečna izvješća o provedbi plana monitoringa hrane za životinje i DPMR-a, koji se objedinjuju na godišnjoj razni u Sektoru za veterinarsko javno zdravstvo i sigurnost hrane. Nadalje, veterinarski inspektorji dostavljaju izvješća iz područja dobrobiti životinja, a koja se odnose na depopulaciju životinja u skladu s Uredbom 1099/2009 o zaštiti životinja u vrijeme usmrćivanja i na kontrole po izvršenim nadzorima propisanih člankom 27. stavkom 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/05, kojima nadležno tijelo bez diskriminacije provjerava poštivanje odredaba Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/05 tijekom provođenja inspekcijskih pregleda životinja, prijevoznih sredstava i popratnih isprava.

Služba veterinarske inspekcije izvješća dostavlja Odjelu za zaštitu životinja.

Također, svi zapisnici i druga pismena o inspekcijskim nadzorima veterinarske inspekcije uvode se u službenu aplikaciju e-Inspektor u koju imaju uvid i mogu joj pristupiti u svrhu

nadzora nad radom inspektora, za djelatnike ustrojstvene jedinice, voditelji Odjela Veterinarskih ureda, voditelj Službe inspekcija u poljoprivredi i načelnik Sektora.

Planom godišnjeg rada voditeljice Službe, na mjesечноj razini odvijaju se sastanci s Voditeljima Odjela, na kojima se raspravlja o problemima u radu, a sve u cilju poboljšanja učinkovitosti rada službe, odnosno inspektora u Ispostavama veterinarskih ureda.

Planom rada voditelja Odjela veterinarskih ureda predviđeno je obavljanje radnih sastanaka na razini Odjela sa svim veterinarskim inspektorima 4 puta godišnje, prenošenje informacija i zadataka inspektorima sa sastanka Službe veterinarske inspekcije, a zapisnike sa sastanaka dostavljaju voditeljici Službe veterinarske inspekcije.

3.3.2.1.2 MP, Granična veterinarska inspekcija

Svaka granična veterinarska postaja (u dalnjem tekstu: GVP) redovito u elektroničkom i pismenom obliku dostavlja voditelju Službe granične veterinarske inspekcije i međunarodnog prometa izvješća o radu GVP i obavljenim službenim kontrolama. Izvješća se dostavljaju u propisanom obliku, na kraju svakog mjeseca (mjesечно izvješće) i na kraju godine (godišnje izvješće). Mjesечно izvješće se dostavlja do 5. dana u mjesecu, za protekli mjesec dok se godišnje izvješće dostavlja do 15. dana mjeseca siječnja, za proteklu godinu.

Iзвјешћа moraju sadržavati podatke o radu GVP i obavljenim veterinarskim pregledima pošiljaka za protekli mjesec ili godinu. Za redovito izvještavanje nadležnog tijela o radu GVP i obavljenim veterinarskim pregledima na GVP odgovoran je voditelj odnosne GVP.

3.3.2.1.3 MP, Kontrolna tijela iz područja veterinarstva

Kontrolna tijela iz područja veterinarstva dužna su sve svoje aktivnosti, odnosno provedene poslove službenih kontrola, upisivati u aplikaciju VETI.

Na osnovu informacija koje su upisane u VETI službene kontrole se plaćaju.

3.3.2.1.4 MP, Poljoprivredna inspekcija

Poljoprivredni inspektori dostavljaju redovna mjesечna izvješća o radu sukladno Planu rada i aktivnosti Sektora inspekcija u poljoprivredi za pojedinu godinu, a izvješća se dostavljaju voditeljima Odjela područnih jedinica i voditelju Službe inspekcija u područnim jedinicama.

Osim toga, poljoprivredni inspektori dostavljaju i posebna izvješća po pojedinim ciljanim nadzorima iz Plana rada i aktivnosti Sektora inspekcija u poljoprivredi za pojedinu godinu, a izvješća se dostavljaju, osim voditeljima Odjela i voditelju Službe i djelatnicima Službe inspekcija u poljoprivredi koji su koordinatori ciljanih nadzora. Koordinator nadzora objedinjuje podatke i izvješće daje na uvid načelniku Sektora.

Poljoprivredni inspektori koji obavljaju službene kontrole u području kvalitete hrane mjesечно ispunjavaju očeviđnik (tablični prikaz nadzora) u koji se posebno upisuje naziv hrane koja se nadzire/kontrolira, sukladno važećim pravilnicima, a očeviđnik dostavljaju Odjelu nadzora kvalitete hrane.

Također, svi zapisnici o inspekcijskim nadzorima poljoprivredne inspekcije uvode se u službenu aplikaciju e-Inspektor u koju imaju uvid i mogu joj pristupiti u svrhu nazora nad radom inspektora, za djelatnike ustrojstvene jedinice, voditelji Odjela područnih jedinica, voditelj Službe inspekcija u poljoprivredi i načelnik Sektora.

3.3.2.1.5 MP, Kontrolna tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa specifikacijom za ZOI, ZOZP, ZTS

Sukladno članku 13. Pravilnika o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrabrenih proizvoda (Narodne novine, broj 65/15) ovlaštena kontrolna tijela za provjeru sukladnosti proizvoda sa specifikacijom za ZOI, ZOZP, ZTS, dužna su Sektoru za označavanje i kvalitetu hrane, Uprave kvalitete hrane i fitosanitarne politike, MP dostavljati polugodišnja izvješća o svome radu.

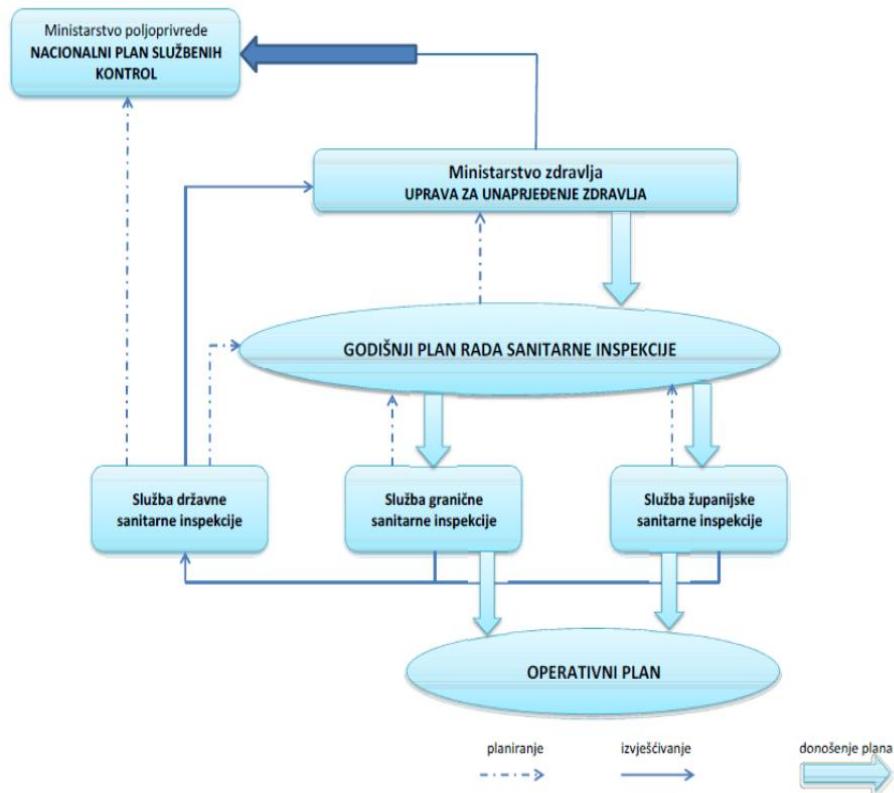
Obrazac za dostavu izvješća propisan je u Prilogu XI. spomenutog Pravilnika, a sadrži informacije o samom kontrolnom tijelu (podaci o osobama koje obavljaju poslove certifikacije), popis proizvoda za koje provodi postupke potvrđivanja sukladnosti sa specifikacijom, podatke o kontroliranim korisnicima oznake (naziv, broj kontrola, broj nesukladnosti, podaci o izdanim potvrdama o sukladnosti).

3.3.2.1.6 MP, Kontrolna tijela iz područja ekološke poljoprivrede

Kontrolno tijelo je dužno u roku od 30 dana od završetka provedene kontrole dostaviti izvješće o istoj MP. Ukoliko rezultati kontrola ukazuju na neudovoljavanje ili na vjerojatnost neudovoljavanja Zakona o poljoprivredi i pravnoj stečevini EU za područje ekološke proizvodnje, kontrolno tijelo mora bez odlaganja o tome izvijestiti MP. Kontrolna tijela najkasnije do 31. siječnja svake godine dostavljaju MP popis subjekata koji su do 31. prosinca prethodne godine bili pod njihovom stručnom kontrolom. Do 31. ožujka svake godine kontrolno tijelo dostavlja nadležnom tijelu zbirno izvješće o provedenim kontrolama tijekom prethodne godine. Kontrolna tijela su obvezna dostaviti i druga izvješća u rokovima koji su zadani Zakonom o poljoprivredi i pravnom stečevinom EU za područje ekološke proizvodnje.

3.3.2.1.7 MZ, Sanitarna inspekcija

Pomoćnica ministra ispred Uprave za unaprjeđenje zdravlja MZ donosi Godišnji plan rada sanitарне inspekcije do 1. ožujka za tekuću godinu, a koji se izrađuje uzimajući u obzir VNPSK i specifične zahtjeve. Godišnji plan rada sanitарne inspekcije sadrži: opću strukturu sanitарne inspekcije, ciljeve i prioritete službene kontrole za određena razdoblja, zakonodavni okvir, popis uputa i smjernica, plan usklađivanja zakonodavstva i plan izrade uputa i naputaka, plan monitoringa i plan raspodjele sredstava za uzorkovanje po odjelima, popis laboratorija te sadržaj izvješća. Uprava za sanitarnu inspekciju definira u okviru raspoloživih finansijskih sredstava prioritete i ciljeve. Na temelju Godišnjeg plana rada sanitарne inspekcije svaki Odjel razrađuje svoje interne provedbene planove službene kontrole. Za donošenje i provedbu tih planova odgovoran je voditelj Odjela. O provedenim službenim kontrolama dostavljaju se izvješća svaka tri mjeseca.

3.3.3 Verifikacija službenih kontrola

3.3.3.1 MP, Veterinarska inspekcija

Postupak provjere učinkovitosti službenih kontrola, odnosno verifikacije, provodi se temeljem članka 8. Uredbe (EZ) br. 882/2004 te je u svrhu njene provedbe izrađena Procedura za provedbu verifikacije službenih kontrola.

Verifikacija obuhvaća kontrolu provedbe zakona i drugih propisa iz područja nadležnosti veterinarske inspekcije, zakonitosti rada, provedenih službenih kontrola i postupanja svih veterinarskih inspektora veterinarskih ureda iz područja njihovih nadležnosti, na temelju obavljenih nadzora nad njihovim radom.

„Verifikacija“ za potrebe gore navedene Procedure znači postupak provjere učinkovitosti službenih kontrola pregledom i razmatranjem objektivnih dokaza tijekom kontrolno instruktivnog i upravno administrativnog nadzora.

Verifikacija se sastoji od:

- Administrativno upravnog djela kojega provode voditelji odjela i
- Kontrolno instruktivnog dijela kojega provode viši veterinarski inspektorji Odjela veterinarske inspekcije nad radom veterinarskih inspektora.

„Kontrolno instruktivni nadzor“ (u daljem tekstu: stručni nadzor) je nadzor nad radom veterinarskih inspektora koji se odnosi na pravilnost provedbe službene kontrole u određenom području (npr. sigurnost hrane, zdravlje životinja, dobrobit, veterinarsko-medicinski proizvodi, hrana za životinje, organizacija veterinarske službe, nusproizvodi životinjskog podrijetla), a s ciljem utvrđivanja kvalitete obavljenih zadaća, podizanja razine specifičnih

znanja veterinarskih inspektora te ujednačavanja i unaprjeđivanja rada veterinarske inspekcije.

„Upravno administrativni nadzor“ (u dalnjem tekstu: upravni nadzor) je nadzor nad radom veterinarskog inspektora koji se odnosi na upravno i administrativno postupanje inspektora, kao i na postupanje u odnosu na propise vezane na uredsko poslovanje u skladu s „Uputom o standardiziranom elektroničkom vođenju uredskog poslovanja (EUD) i inspekcijskih postupaka (e-Inspektor)“.

Ciljevi verifikacije su osiguravanje:

- Djelotvorne i učinkovite provedbe službenih kontrola na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini
- Redovite provedbe službenih kontrola, na temelju analize rizika i s odgovarajućom učestalosti
- Nepristrandosti, kvalitete i dosljednosti službenih kontrola
- Visoke razine transparentnosti provedbe svih kontrolnih aktivnosti.

Svrha verifikacije je procjena funkcioniranja predmetnog procesa na lokalnoj i regionalnoj razini, odnosno na razini pojedinačnog djelatnika Službe veterinarske inspekcije. S ciljem poboljšanja provedbe službenih kontrola na svim razinama: pojedinih djelatnika, ispostava, veterinarskih ureda i Službe veterinarske inspekcije, sva dostavljena izvješća o provedenoj verifikaciji analizirati će se na razini načelnika Sektora i voditelja Službi dva puta godišnje.

3.3.3.1.2 MP, Granična veterinarska inspekcija

Voditelj Službe granične veterinarske inspekcije i međunarodnog prometa (SGVI) izrađuje godišnji plan verifikacije službenih kontrola na GVP, kao dio aktivnosti Plana rada za tekuću godinu.

Postupak provjere učinkovitosti službenih kontrola, odnosno verifikacije, provodi se temeljem članka 8. Uredbe (EZ) br. 882/2004 te je u svrhu njene provedbe izrađena Procedura za provedbu verifikacije službenih kontrola na GVP.

U skladu s Procedurama za provedbu verifikacije službenih kontrola na GVP posebna zadaća verifikacije je provjerom znanja i posebnih vještina procijeniti učinkovitost provođenja službenih kontrola na razini svakog pojedinog djelatnika Službe granične veterinarske inspekcije (voditelja GVP i graničnog veterinarskog inspektora).

Verifikacija službenih kontrola na GVP, koju provodi voditelji Službe granične veterinarske inspekcije i međunarodnog prometa je unutarnji nadzor nad radom GVP koji obuhvaća:

- Procjenu učinkovitosti organizacije službenih kontrola na nivou GVP, s jasnom raspodjelom ljudskih resursa i jasno utvrđenim poslovima po pojedinim djelatnicima (postojanje jasne podjele ovlasti i odgovornosti)
- Procjenu usklađenosti konstrukcijskih zahtjeva i stupnja opremljenosti GVP s EU zahtjevima
- Procjenu učinkovitosti vođenja propisane dokumentacije na GVP u skladu s EU i nacionalnim propisima i internim naputcima MP i
- Procjenu učinkovitosti postupanja u odnosu na propise vezane na uredsko poslovanje u skladu s „Uputom o standardiziranom elektroničkom vođenju uredskog poslovanja (EUD) i inspekcijskih postupaka (e-Inspektor)“
- Procjenu učinkovitosti službenih kontrola, koje se provode na GVP, pri obavljanju veterinarskih pregleda pošiljaka u uvozu, provozu ili izvozu s EU zakonodavstvom,

nacionalnim zakonodavstvom, internim aktima MP, Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane te internim procedurama postupanja na GVP

- Procjenu učinkovitosti postupanja u skladu s internim procedurama postupanja na GVP
- Procjenu izvršenja provođenja plana uzorkovanja i analiza pošiljaka iz uvoza
- Procjenu učinkovitosti vođenja evidencija o obavljenim službenim kontrolama
- Procjenu učinkovitosti pohađanja edukacije za djelatnike GVP
- Procjenu učinkovitosti suradnje djelatnika GVP s ostalim službama na graničnom prijelazu
- Zakonsku utemeljenost donesenih mišljenja, zaključaka, rješenja, u odnosu na utvrđeno činjenično stanje
- Postupanje po utvrđenim nesukladnostima
- Davanje mišljenje o usklađenosti i praktične preporuke za poboljšanje rada (gdje je to moguće) te
- Praćenje provedbe preporuka.

3.3.3.1.3 MP, Poljoprivredna inspekcija

Postupak provjere učinkovitosti službenih kontrola, odnosno verifikacije, provodi se temeljem članka 8. Uredbe (EZ) br. 882/2004.

Verifikacija obuhvaća kontrolu provedbe zakona i drugih propisa iz područja nadležnosti poljoprivredne inspekcije, zakonitosti rada, provedenih službenih kontrola i postupanja svih poljoprivrednih inspektora iz područja njihovih nadležnosti, na temelju obavljenih nadzora nad njihovim radom sukladno „Naputku o provjeri izvršenja rješenja i podsjetnika o uredskom poslovanju“ KLASA: 320-18/13-01/576, URBROJ: 525-07/0039-13-2 od 2. prosinca 2013. godine i dopisu „Nadzor nad radom inspektora Sektora inspekcija u poljoprivredi“ KLASA: 320-18/13-01/576, URBROJ: 525-07/0039-13-2 od 2. prosinca 2013. godine. U svrhu učinkovitije provedbe verifikacije biti će izrađena Procedura.

3.3.3.1.4 MP, Fitosanitarna inspekcija

Na temelju ovlasti propisanih Pravilnikom o unutarnjem redu MP i u skladu s načelom hijerarhijske nadređenosti, u Sektoru fitosanitarne inspekcije provode se nadzori zakonitosti rada fitosanitarnih inspektora koji uključuju i verifikacije službenih kontrola.

O obavljenom nadzoru u središnjicu Sektora fitosanitarne inspekcije dostavljaju se izvješća u prilogu kojih su zapisnici s utvrđenim činjeničnim stanjem. U izvješću se navode sve uočene nepravilnosti, te prijedlozi i rokovi za njihovo otklanjanje.

3.3.3.1.5 MP, Kontrolna tijela iz područja veterinarstva

Kvaliteta rada ovlaštenih kontrolnih tijela iz područja veterinarstva između ostalog osigurana je akreditacijom kontrolnih tijela sukladno normi HR EN ISO 17020:2012. Pri provedbi postupka akreditacije Povjerenstvo za provedbu natječaja provjerava dostavljenu dokumentaciju o akreditaciji kontrolnog tijela te ostalu dokumentaciju.

Hrvatska akreditacijska agencija provodi redoviti nadzor akreditiranih tijela.

Također, u okviru godišnjeg plana službenih kontrola veterinarske inspekcije, temeljem analize rizika određuje se učestalost inspekcijskih nadzora nad radom kontrolnih tijela. Provodenjem gore navedenih nadzora osigurava se da se poslovi povjereni kontrolnim tijelima provode u skladu s propisanim zakonodavstvom.

3.3.3.1.6 MP, Kontrolna tijela iz područja ZOI, ZOZP, ZTS

Kvaliteta rada ovlaštenih kontrolnih tijela za provjeru sukladnosti proizvoda za ZOI, ZOZP, ZTS, prije svega osigurana je akreditacijom kontrolnih tijela sukladno normi HRN EN 45011:1998, odnosno novoj normi HRN EN ISO/IEC 17065:2013. Zahtjevi vezani za sposobljenost kontrolnih tijela dodatno su propisani i člancima 11., 12. i 13. Pravilnika o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. Postupak ovlašćivanja kontrolnih tijela provodi stručno povjerenstvo osnovano u MP koje tijekom postupka, temeljem dostavljene dokumentacije, provjerava sposobljenost kontrolnog tijela.

Sukladno članku 19. navedenog Pravilnika, nadzor nad radom kontrolnog tijela provode osobe ovlaštene od strane ministra poljoprivrede, a provodi se prema Planu nadzora jednom godišnje, po potrebi više puta.

3.3.3.1.7 MZ, Sanitarna inspekcija

Unutar Uprave za unaprjeđenje zdravlja većina inspektora koji provode svakodnevne službene kontrole rade unutar službe županijske inspekcije i unutar službe granične inspekcije. Verifikaciju provode voditelji odjela i službi sukladno niže opisanim postupcima.

3.3.3.1.7.1 Verifikacija u Službi županijske sanitарне inspekcije

U službi županijske sanitarno inspekcije provode se verifikacije sukladno Uputi za provođenje verifikacije službenih kontrola županijske sanitarno inspekcije. Verifikaciju provode voditelji odjela, voditelj službe i načelnik sektora. Verifikacije se provode sukladno polugodišnjem planu. Timovi za verifikaciju su voditelj Odjela u kojem je verificirani inspektor i voditelj drugog odjela ili voditelj službe/načelnik sektora. Verificiranu osobu se na vrijeme sukladno uputi obavještava o datumu provođenja verifikacije, trajanju verifikacije, što se verificira (cilj). Po provedenoj verifikaciji sačinjava se izvješće na koje verificirana osoba ima pravo u roku 3 dana dati primjedbe i tada se sačinjava završno izvješće. Ukoliko postoje nesukladnosti određuje se rok za ispravljanje istih te tada voditelj verifikacije provodi validaciju i o tome sačinjava izvješće koje mora biti priloženo uz izvješće o verifikaciji.

3.3.3.1.8 MZ, Granična sanitarna inspekcija

Verifikaciju granične sanitarno inspekcije provode voditelji Odjela granične sanitarno inspekcije, voditelj Službe granične sanitarno inspekcije te načelnice Sektora državne i granične sanitarno inspekcije.

Verifikaciju službenih kontrola provode voditelji odjela koji prate rad sanitarnih inspektora na granici vezano za pravilno postupanje, ostvarenje plana službenih kontrola i osiguranje učinkovitosti službenih kontrola te na temelju toga ocjenjuju rad sanitarnih inspektora na godišnjoj razini. Prema godišnjem planu za provedbu upravno – stručnog nadzora/verifikacije službenih kontrola zadužen je voditelj Službe granične sanitarno inspekcije. Navedeni nadzor provodi se u skladu s godišnjim planom propisanim procedurama te se na temelju istog sastavlja izvješće koje se podnosi načelnici Sektora državne i granične sanitarno inspekcije te pomoćniku ministra Uprave za unaprjeđenje zdravlja

3.3.4 Određivanje službenih i referentnih laboratorijskih ovlašćenja

3.3.4.1.1 Postupak ovlašćivanja službenih i referentnih laboratorijskih ovlašćenja iz nadležnosti MP

3.3.4.1.1.1 Ovlašćivanje laboratorijskih ovlašćenja za hranu, hranu za životinje i zdravstvo životinja

Ministar nadležan za poljoprivredu, temeljem članaka 18. i 19. Zakona o službenim kontrolama, članaka 22. i 23. Zakona o veterinarstvu, članaka 12. i 70. Zakona o veterinarsko-medicinskim proizvodima (Narodne novine, br. 84/08, 56/13 i 15/15) te članaka 8. i 15. Pravilnika o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorijskih ovlašćenja za hranu i hranu za životinje (Narodne novine, br. 86/10, 7/11 i 74/13) i članaka 4. i 5. Pravilnika o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorijskih ovlašćenja u području provedbe veterinarske djelatnosti (Narodne novine, br. 102/10) ovlašćuje službene i referentne laboratorijske ovlašćenja za hranu i hranu za životinje te za područje provedbe veterinarske djelatnosti.

Pravilnicima o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorijskih ovlašćenja propisan je postupak i način ovlašćivanja, obveze te uvjeti kojima moraju udovoljavati službeni i referentni laboratorijskih ovlašćenja za hranu i hranu za životinje te za područje provedbe veterinarske djelatnosti.

Osnovni uvjet za dobivanje ovlaštenja je akreditacija laboratorijskih ovlašćenja prema normi HRN EN ISO/IEC 17025 koja predstavlja opće zahtjeve za osposobljenost ispitnih i umjernih laboratorijskih ovlašćenja.

Postupak ovlašćivanja laboratorijskih ovlašćenja pokreće se na temelju pisanog zahtjeva laboratorijskog nadležnog tijela. Nakon zaprimanja zahtjeva, Povjerenstvo za ovlašćivanje službenih i referentnih laboratorijskih ovlašćenja, koje je sastavljeno od stručnjaka iz područja hrane, hranе za životinje te zdravstva životinja, pregledava dostavljenu dokumentaciju te daje prijedlog čelniku nadležnog tijela za ovlaštenje službenog odnosno referentnog laboratorijskog nadležnog tijela.

Službeni i referentni laboratorijskih ovlašćenja mogu podnijeti zahtjev za ovlašćivanjem službenog laboratorijskog nadležnog tijela za akreditirane metode i za metode za koje mogu dokazati da uspješno sudjeluju u programima međulaboratorijskih usporedbi, a Referentni laboratorijskih ovlašćenja mogu podnijeti zahtjev za ovlašćivanjem isključivo za akreditirane metode.

Službeni i referentni laboratorijskih ovlašćenja ne smiju obavljati poslove proizvodnje, zastupanja, uvoza i/ili distribucije proizvoda koji je predmet službene kontrole ili sirovina za njegovu proizvodnju.

Područja za koja se ovlašćuju referentni laboratorijskih ovlašćenja su iz Uredbe (EZ) br. 882/2004, a popis referentnih laboratorijskih ovlašćenja iz nadležnosti MP se objavljuje na internetskoj stranici: [Hrana i hranu za životinje i Područje veterinarske djelatnosti](#).

3.3.4.1.1.2 Ovlašćivanje laboratorijskih ovlašćenja u području biljnog zdravstva

U području biljnog zdravstva pravni temelj za određivanje laboratorijskih ovlašćenja za provedbu službenih kontrola, u dijelu koji se odnosi na zdravstvenu zaštitu bilja, propisan je člancima 63. i 64. Zakona o biljnem zdravstvu (Narodne novine, br. 75/05 i 55/11).

Poslove laboratorijske analize uzoraka uzetih tijekom službenih kontrola u području zdravstvene zaštite bilja, u skladu s nadležnošću propisanom Zakonom o biljnem zdravstvu, obavljaju Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo (HCPHS) – Zavod za zaštitu bilja i Hrvatski šumarski institut.

U slučaju potrebe, ministar poljoprivrede na temelju Zakona o biljnem zdravstvu ovlašćuje i druge stručne ili znanstvene ustanove za obavljanje laboratorijskih analiza i testiranja radi određivanja štetnih organizama i stupnja zaraze. Dosad nije izdano nijedno takvo ovlaštenje.

3.3.4.1.2 Postupak ovlašćivanja službenih i referentnih laboratorijskih iz nadležnosti MZ

3.3.4.1.2.1 Službeni laboratorijski za GM hranu i GM hranu za životinje

Sukladno Zakonu o genetski modificiranim organizmima (Narodne novine, br. 70/05, 137/09, 28/13 i 47/14) (u daljem tekstu: Zakona o GMO) i članku 19. stavku 3., Zakona o službenim kontrolama laboratorijskih za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a te temeljem članka 4. Pravilnika o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorijskih za genetski modificiranu hranu i genetski modificiranu hranu za životinje i hranu/hranu za životinje koja može sadržavati i/ili se sastojati ili potjecati od genetski modificiranih organizama (Narodne novine, broj 2/15) ovlašćuje MZ.

Uvjeti koje mora ispunjavati laboratorijski za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a, propisani su odredbama Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati laboratorijski za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže GMO-e (Narodne novine, broj 26/10).

Pravilnikom o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorijskih za genetski modificiranu hranu i genetski modificiranu hranu za životinje i hranu/hranu za životinje koja može sadržavati i/ili se sastojati ili potjecati od genetski modificiranih organizama propisan je postupak i način ovlašćivanja službenih laboratorijskih za GM hranu i GM hranu za životinje, uvjeti kojima moraju udovoljavati službeni laboratorijski za GM hranu i GM hranu za životinje i hranu/hranu za životinje koja može sadržavati i/ili se sastojati ili potjecati od genetski modificiranih organizama za obavljanje analiza uzetih provođenjem službenih kontrola.

Popis ovlaštenih službenih i referentnih laboratorijskih za GMO objavljuje se u Narodnim novinama te na mrežnim stranicama MZ.

3.3.4.1.2.2 Referentni laboratorijski za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a

Na temelju članka 10. Zakona o GMO i na temelju članka 18. stavka 3. Zakona o službenim kontrolama te na temelju članka 9. Pravilnika o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorijskih za genetski modificiranu hranu i genetski modificiranu hranu za životinje i hranu/hranu za životinje koja može sadržavati i/ili se sastojati ili potjecati od genetski modificiranih organizama, ministar zdravlja ovlašćuje službene i referentne laboratorijske.

Na temelju članka 12. Pravilnika o ovlašćivanju službenih i referentnih laboratorijskih za genetski modificiranu hranu i genetski modificiranu hranu za životinje i hranu/hranu za životinje koja može sadržavati i/ili se sastojati ili potjecati od genetski modificiranih organizama ministar zdravlja odlukom određuje jedan Nacionalni referentni laboratorijski za GMO koji koordinira radom ostalih referentnih laboratorijskih za GMO.

Referentni laboratorijski i Nacionalni referentni laboratorijski za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a u svrhu ovlaštenja mora ispunjavati uvjete Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati laboratorijski za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a, uvjete propisane prilogom Uredbe br. 1981/2006 te Uredbom (EU) br. 120/2014 i mora imati akreditaciju prema normi HRN EN ISO/IEC 17025, a sve u skladu s člankom 10. Zakona o GMO i člankom 18. Zakona o službenim kontrolama.

Ime Nacionalnog referentnog laboratorijskog za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a objavljuje se u Narodnim novinama i na web stranici MZ te je isti objavljen u prilogu Uredbe (EU) br. 120/2014.

3.3.4.1.2.3 Službeni laboratorijski predmeti opće uporabe

Za ispitivanje zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe na snazi je Pravilnik o uvjetima glede stručnih djelatnika, prostorija i opreme koje moraju ispunjavati zdravstvene i druge pravne osobe za obavljanje analiza i superanaliza namirnica odnosno predmeta opće uporabe (Narodne novine, br. 62/99 i 28/00).

Rješenjem o davanju ovlaštenja zdravstvenim i drugim pravnim osobama za obavljanje ispitivanja zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće uporabe (Narodne novine, br. 20/01) su ovlašteni za ispitivanje zdravstvene ispravnosti predmeta opće uporabe:

- Zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, Rijeka
- Zavod za javno zdravstvo Zadarske županije, Zadar
- Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Zagreb
- Centar za kontrolu namirnica Prehrambeno-biotehnološkog fakultete, Zagreb
- Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, Zagreb.

3.3.4.1.2.4 Nacionalni referentni laboratorij za materijale i predmete koji dolaze u neposredan dodir s hranom

Na temelju članka 4. stavka 4. Zakona o hrani, članka 18. stavka 2. Zakona o službenim kontrolama, članka 3. stavka 3. Zakona o materijalima i predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom (Narodne novine, br. 25/13 i 41/14) i članka 12. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 882/2004 ovlašćuje se Nacionalni referentni laboratorij za materijale i predmete koji dolaze u neposredan dodir s hranom.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo, laboratorij Odjela za predmete opće uporabe i medicinske proizvode, je ovlašten 22. srpnja 2013. kao nacionalni referentni laboratorij za materijale i predmete koji dolaze u neposredan dodir s hranom.

3.3.5 Sustav osiguranja kvalitete u svrhu provedbe odredbi članka 12. i članka 33. Uredbe (EZ) br. 882/2004

Hrvatska akreditacijska agencija (HAA) obavlja poslove nacionalne službe za akreditaciju u RH te je potpisnik Multilateralnog sporazuma o priznavanju akreditacije (MLA) s Europskom organizacijom za akreditaciju (EA) i Sporazuma o uzajamnom priznavanju akreditacije (MRA) s Međunarodnom organizacijom za akreditaciju laboratorijskih metod (ILAC).

HAA provodi redoviti godišnji nadzor akreditiranih laboratorijskih metod. Budući da su akreditirani laboratorijskih metod redovitim nadzorom na taj način se osigurava kvaliteta provođenja analiza akreditiranim metodama.

Osnovni uvjet za podnošenje zahtjeva je akreditacija sukladno normi HRN EN ISO 17 025 te dostava dokumentacije kojom se potvrđuje status akreditiranog laboratorijskog metoda s popisom akreditiranih metod.

Vezano uz sustav osiguranja kvalitete za laboratorijske metode za hranu, hranu za životinje i zdravljje životinja, a u slučaju da službeni laboratorijski predmeti traže ovlaštenje za provođenje metoda na temelju uspješno provedenih međulaboratorijskih usporedbi, od laboratorijskog metoda se traži da dostavi potvrdu o uspješnom sudjelovanju u programima međulaboratorijskih usporedbi te izjavu da redovito sudjeluje u programima međulaboratorijskih usporedbi čime se osigurava da laboratorijski predmeti kontinuirano provjeravaju svoju sposobnost za provođenje metoda za koje žele ovlaštenje na temelju uspješno provedenih međulaboratorijskih usporedbi.

U odnosu na laboratorije za materijale i predmete koji dolaze u neposredan dodir s hranom, laboratorije za ispitivanje, kontrolu i praćenje GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od GMO-a te laboratorije iz područja biljnog zdravstva uvjeti za ovlašćivanje te obveze laboratorijske propisane su gore navedenim zakonodavstvom. Propisanim zakonskim odredbama i uvjetima za službene i referentne laboratorijske osigurava se provođenje analiza na najvišem mogućem nivou.

Također, sukladno obvezama nacionalnih referentnih laboratorijskih propisanih Uredbom (EZ) br. 882/2004, nacionalni referentni laboratorijski su obvezni sudjelovati na sastancima i edukacijama u organizaciji Referentnih laboratorijskih EU. Nacionalni referentni laboratorijski redovito sudjeluju na sastancima s Referentnim laboratorijskim EU te o istom dostavljaju Izvješća i prenose dobivene informacije službenim laboratorijskim iz područja ovlaštenja

3.3.6 Unutarnja revizija nadležnih tijela

Unutarnja revizija obavlja se u skladu s:

- Međunarodnim revizijskim standardima za unutarnju reviziju
- Propisima i smjernicama koje uređuju unutarnju reviziju u RH
- Odlukom Komisije 2006/677/EZ o određivanju smjernica kojima se propisuju kriteriji za provođenje revizije u skladu s Uredbom (EZ) br. 882/2004.

3.3.6.1.1 Unutarnja revizija MP

Samostalna služba za unutarnju reviziju MP ustrojena je na najvišoj organizacijskoj razini te je ustrojstveno i funkcionalno izravno i isključivo odgovorna ministru. Ustrojstvena neovisnost Samostalne službe za unutarnju reviziju ostvaruje se upravo izravnom i isključivom odgovornošću za svoj rad ministru MP.

Funkcionalna neovisnost Samostalne službe za unutarnju reviziju ostvaruje se neovisnošću od drugih organizacijskih oblika MP u:

- Planiranju svojeg rada
- Provođenju unutarnje revizije
- Izvješćivanju.

Odjel za revizije veterinarstva i sigurnosti hrane Samostalne službe za unutarnju reviziju obavlja revizije službenih kontrola koje provode nadležne inspekcije MP te tijela kojima je MP delegiralo provođenje službenih kontrola.

3.3.6.1.2 Unutarnja revizija MZ

Samostalna služba za unutarnju reviziju MZ odnosno Odjel za reviziju provođenja službene kontrole zdravstvene ispravnosti, higijene i sigurnosti hrane, obavlja revizije službenih kontrola koje provode nadležne inspekcije MZ.

3.3.7 Vanjske revizije nadležnih tijela

U skladu s člankom 45. Uredbe (EZ) br. 882/2004 RH kao i ostale države članice svake godine su predmet kontrole Europske komisije kroz provođenje misija Ureda za hranu i veterinarstvo (FVO).

Prema godišnjem planu FVO misija stručnjaci FVO-a posjećuju RH te u suradnji s nadležnim tijelima RH provode opće i posebne revizije.

U pripremi dokumentacije za planirane FVO misije nadležna tijela zajedno surađuju te dostavljaju traženu dokumentaciju.

Po završenim FVO misijama i dobivenim preporukama nadležna tijela poduzimaju odgovarajuće mjere u cilju poboljšanja sustava sigurnosti hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja te o istome obavještavaju EK.

Također, RH izvozi svoje proizvode i u treće zemlje te u skladu s tim nadležna tijela RH su povremeno predmet kontrola koje treće zemlje provode u RH u svrhu provjeravanja sukladnosti sustava službenih kontrola u RH s zahtjevima zemlje uvoznice.

3.4 Sustav kontrola i koordinacija aktivnosti

3.4.1 Metode i tehnike službene kontrole i učestalost

3.4.1.1.1 Metode i tehnike službenih kontrola za hranu, hranu za životinje zdravlje i dobrobit životinja

Tablica 27. Prikaz metoda i tehnika službenih kontrola te kriterija za određivanje učestalosti službenih kontrola za hranu, hranu za životinje zdravlje i dobrobit životinja

NADLEŽNO TIJELO	ORGANIZACIJSKA JEDINICA/ INSPEKCIJA	METODE I TEHNIKE SLUŽBENIH KONTROLA	KRITERIJI ZA UČESTALOST SLUŽBENIH KONTROLA
MP	UVSH/Veterinarska inspekcija	<ul style="list-style-type: none"> - inspekcijski nadzor (procedure, operativne upute, kontrolne liste iz sustava e-Inspektor) - uzorkovanje - monitoring - revizija 	<ul style="list-style-type: none"> - prema godišnjem Planu rada veterinarske inspekcije Na učestalost utječe: - dostavljeni podaci od strane administratora aplikacija i provedene procjene rizika evidentirane u aplikacijama (e-Inspektor, veti, kolk-, veti nusproizvodi, JRDŽ) -nesukladnosti u provedbi preventivnog postupka samokontrole razvijenog u skladu s načelima sustava HACCP-a

MP	UVSH/Granična veterinarska inspekcija	<ul style="list-style-type: none"> - dokumentacijski pregled - identifikacijski pregled - fizički pregled pošiljaka koji može uključivati i službeno uzorkovanje pošiljaka u svrhu laboratorijskih ispitivanja 	
MP	UPPI/ Poljoprivredna inspekcija	<ul style="list-style-type: none"> - inspekcija - uzorkovanje - monitoring 	<ul style="list-style-type: none"> - sukladno godišnjem Planu rada
MP	UPPI/Kontrolna tijela u ekološkoj poljoprivredi	<ul style="list-style-type: none"> dokumentacijski pregled - pregled ekološke proizvodnje i proizvoda - uzorkovanje 	<ul style="list-style-type: none"> - prema procjeni rizika, pojavi nepravilnosti i utvrđivanju sukladnosti s odredbama Zakona o poljoprivredi i pravnoj stečevini EU za područje ekološke proizvodnje
MP	UKHFP/ Kontrolna tijela za ZOI, ZOZP, ZTS	<ul style="list-style-type: none"> - dokumentacijski pregled - uzorkovanje - inspekcija 	<ul style="list-style-type: none"> - sukladno Planu kontrole u skladu s procjenom rizika svake faze proizvodnje (ovisno o veličini i vrsti objekta, količini proizvodnje i drugim faktorima koji imaju značaj za kritičnost određene faze)

„Dokumentacijski pregled na GVP” označava pregled komercijalnih isprava i, prema potrebi, isprava određenih propisima o hrani ili hrani za životinje koje prate pošiljku;

„Identifikacijski pregled na GVP” označava vizualnu inspekciju kako bi se provjerilo da se potvrde ili ostale isprave koje prate pošiljku slažu s obilježjima i sadržajem pošiljke;

„Fizički pregled na GVP” označava provjeru same hrane ili hrane za životinje, što može uključivati provjere na prijevoznom sredstvu, provjeru ambalaže, označavanja i temperature, uzimanje uzorka za analizu i laboratorijsko testiranje i ostale provjere potrebne da se provjeri poštivanje propisa o hrani ili hrani za životinje.

3.4.1.1.2 Metode i tehnike službenih kontrola u području biljnog zdravstva

Vrste pregleda u okviru kojih fitosanitarna inspekcija MP provodi službene kontrole u području biljnog zdravstva (štetni organizmi) jesu: inspekcijski nadzor, praćenje zdravstvenog stanja bilja (monitoring), poseban nadzor nad štetnim organizmima, redovni fitosanitarni pregledi (u vezi s premeštanjem u unutrašnjosti zemlje i pri unošenju bilja u RH), povremeni nasumični pregledi bilja i verifikacije. Službene kontrole obavljaju se pregledom dokumentacije, provjerom identiteta i zdravstvenog stanja bilja, uzimanjem uzorka i laboratorijskom analizom uzorka.

Provjerom dokumentacije utvrđuje se udovoljava li bilje propisanim uvjetima i udovoljavaju li posjednici bilja propisanim uvjetima te ispunjavaju li propisane obveze. Provjerom zdravstvenog stanja utvrđuje se na temelju cjeline ili reprezentativnog uzorka je li bilje zaraženo određenim karantenski štetnim organizmima te udovoljava li ono posebnim fitosanitarnim zahtjevima. Provjera zdravstvenog stanja bilja obavlja se vizualnim pregledima, a u slučaju sumnje na zarazu karantenskim štetnim organizmima i laboratorijskom analizom uzorka. Službeni uzorak uzima nadležni inspektor ili druga osoba koja je za to ovlaštena Zakonom o biljnem zdravstvu (stručnjak HCPHS-a – ZZB-a ili HŠI-ja). Laboratorijsku analizu uzorka provode stručnjaci dijagnostičari HCPHS-a – ZZB-a i/ili HŠI-ja.

U nekim se slučajevima službene kontrole provode samo provjerom zdravstvenoga stanja (posebni nadzor štetnih organizama, monitoring).

Inspekcijski nadzor u području biljnog zdravstva obavljaju isključivo fitosanitarna i šumarska inspekcija, svaka u okviru propisanih nadležnosti. Fitosanitarna inspekcija obavlja nadzor nad poljoprivrednim, a šumarska inspekcija nad šumskim biljem.

Tablica 28. Prikaz vrsta fitosanitarnih pregleda te kriterija za određivanje učestalosti službenih kontrola u području biljnog zdravstva

NADLEŽNO TIJELO	ORGANIZACIJSKA JEDINICA/ INSPEKCIJA	PODRUČJE	VRSTA FITOSANITAR NIH PREGLEEDA	KRITERIJI ZA ODREĐIVA NJE UČESTALO STI SLUŽBENIH KONTROLA
MP	UKHFP / Fitosanitarna inspekcija	Biljno zdravstvo / zdravstvena zaštita bilja	– fitosanitarni pregledi: -- u vezi s premeštanjem (na mjestima proizvodnje)	– procjena rizika od unošenja ili širenja štetnih organizama – učestalost

		<ul style="list-style-type: none"> – - pri unošenju bilja u RH – - tijekom premještanja bilja (na tržištu) – praćenje zdravstvenog stanja bilja (monitoring) – poseban nadzor nad štetnim organizmima – povremeni nasumični pregledi bilja <p>Tehnike:</p> <ul style="list-style-type: none"> – provjera dokumentacije – provjera identiteta – provjera zdravstvenog stanja bilja (vizualni pregled, hvatanje štetnih organizama, uzimanje i laboratorijska analiza uzorka) 	određena propisom, programom ili planom aktivnosti – nasumično
--	--	---	---

Tablica 29. Pregled učestalosti službenih kontrola koje obavlja fitosanitarna inspekcija

INSPEKCIJA / KONTROLNO TIJELO	VRSTA PREGLEDA	UČESTALOST SLUŽBENIH KONTROLA
Fitosanitarna inspekcija	<ul style="list-style-type: none"> – fitosanitarni pregled u vezi s premještanjem (na mjestima proizvodnje) 	<ul style="list-style-type: none"> – proizvodnja sjemena: dvaput tijekom vegetacijskog ciklusa – proizvodnja višegodišnjega voćnog, loznog, šumskog i ukrasnog sadnog materijala: dvaput godišnje tijekom vegetacijskog ciklusa – proizvodnja reproduksijskoga sadnog materijala povrća i

		presadnica povrća i sadnog materijala jednogodišnjih ukrasnih biljaka, uključujući lukovice i gomolje ukrasnog bilja: jedanput tijekom proizvodnog ciklusa – certificirani sjemenski i sadni materijal: u skladu s propisanom certifikacijskom shemom
	– fitosanitarni pregled pri unošenju bilja u RH/EU	- 100 % pošiljaka
	– fitosanitarni pregled tijekom premještanja bilja (na tržištu)	- određena naputcima o postupanju
	– praćenje zdravstvenog stanja bilja (monitoring)	- određena propisima ili naputcima o postupanju
	– poseban nadzor nad štetnim organizmima	- predviđena programom
	– povremeni nasumični pregledi bilja	- nasumično: bilo kad i svugdje gdje se bilje i biljni proizvodi premještaju, uzbudaju, proizvode, prerađuju, skladište, prodaju ili na drugi način upotrebljavaju

3.4.1.1.3 Metode i tehnike u provođenju službenih kontrola sanitarne inspekcije

Tablica 30. Prikaz metoda i tehnika službenih kontrola te kriterija za određivanje učestalosti službenih kontrola zahranu - MZ

NADLEŽNO TIJELO	ORGANIZACIJSKA JEDINICA/ INSPEKCIJA	METODE I TEHNIKE SLUŽBENIH KONTROLA	KRITERIJI ZA UČESTALOST SLUŽBENIH KONTROLA
MZ	UUZ	<ul style="list-style-type: none"> - inspekcija - monitoring - uzorkovanje - revizija 	<ul style="list-style-type: none"> - prema procjeni rizika (prethodni nalazi službene kontrole, ocjena

			objekta, rizičnost hrane, prijašnji rezultati analiza, ciljevi iz plana i podaci o RASFF)
--	--	--	---

Službena kontrola koja se provodi u objektima u nadležnosti sanitarne inspekcije primjenjuje sve metode i tehnike službene kontrole (monitoring, nadzor (inspekcija, revizija) i uzorkovanje).

Obzirom na svrhu i obujam nadzor može biti: bez prethodne najave i s obveznom prethodnom najavom.

Nadzor bez prethodne najave

- Cjeloviti nadzor - obuhvaća detaljnu kontrolu preduvjeta i uspostavu dobre prakse
- Ciljni nadzor - nadzor u skladu s jasno definiranim ciljem
- Nadzor u smislu kontrole izvršenja rješenja - kontrola da li je SPH izvršio naređene mјere (oblik ciljanog nadzora)
- Nadzor temeljem prijave
- Ostali oblici nadzora.

Nadzor s obveznom prethodnom najavom

- Revizija u skladu s vodičem - za sektore za koje postoji vodič, a u objektima koji su sustave samokontrole implementirali u skladu s vodičem
- Revizija HACCP-a - u objektima koji su uspostavili vlastite sustave samokontrole na principima HACCP-a.

Uzorkovanje i monitoring provode se u skladu s prethodno utvrđenim planovima uzrokovanja.

Plan uzorkovanja i monitoringa potpisuje ministar i dio je Godišnjeg plana rada sanitarne inspekcije, osim nacionalnog plana uzorkovanja pesticida koji donosi MP, a provodi sanitarna inspekcija. Planovi monitoringa definiraju vrstu hrane koja se ispituje, parametre na koje se ispituje, razdoblje provedbe i laboratorije koji provode analize.

Voditelji Odjela u suradnji s regionalnim laboratorijima donose regionalne Planove uzorkovanja u okviru odobrenih sredstava prvenstveno za praćenje mikrobioloških kriterija. Po potrebi, a posebice u slučaju dodatnih sumnji ili po prijavi obavlja se dodatno uzorkovanje prema procjeni inspektora.

Novi informacijski sustav sanitарне inspekcije SISI omogućavati će dostavu podataka iz provedbe uzorkovanja te njihovo spajanje s rezultatima analize koje će unositi laboratoriji, a kako bi se automatizmom sažimali svi potrebni podaci koje traži EFSA-a u tzv. SSD (Standard sample description) formatima.

Ti objedinjeni podaci iz svih monitoringa će se dostavljati HAH-u koja ih dalje dostavlja EFSA-i u skladu s obvezama izvješćivanje EFSA-e propisanih pojedinačnim uredbama.

3.4.1.1.4 Sustav službenih kontrola mješovite hrane i hrane neživotinjskog porijekla prilikom uvoza - sanitarna inspekcija na granici

Za provedbu službenih kontrola hrane neživotinjskog podrijetla pri uvozu nadležna je Uprava za unapređenje zdravlja MZ odnosno granična sanitarna inspekcija (GSI). Službene kontrole uvoza hrane neživotinjskog podrijetla provode viši državni sanitarni inspektori i državni sanitarni inspektori.

Službena kontrola sastoji se najmanje od obaveznog dokumentacijskog pregleda, za određene pošiljke provodi se fizički pregled, a dio pošiljaka se uzorkuje i provode se laboratorijske analize.

Kontrole se provode na odgovarajućim mjestima, a koja mogu biti: granični prijelaz, na mjestu puštanja u slobodni promet tj. na carinskim ispostavama, u carinskim skladištima ili skladištima povlaštenih primatelja, u objektima uvoznika i slobodnim zonama.

Službene kontrole obavljuju se prije carinjenja odnosno puštanja u slobodni promet od strane carinskih djelatnika.

Metode i tehnike službenih kontrola

Granična sanitarna inspekcija MZ pri provedbi službenih kontrola uvoza hrane u RH primjenjuje sve metode i tehnike službene kontrole, osim revizije. Metode službene kontrole odabiru se na temelju procjene rizika, koji se temelji na Listi rizične hrane, informacijama zaprimljenim putem RASFF ili HR – RASFF ili novim znanstvenim spoznajama. Za uspostavu i provedbu politike zadužena je Služba za državnu sanitarnu inspekciju. Laboratorijska ispitivanja provode službeni laboratoriji.

Učestalost službenih kontrola

Učestalost službenih kontrola ovisi vrsti hrane koja je obuhvaćena odredbama pojedinog EU propisa (pojačane kontrole i zaštitne mjere).

Službena kontrola obuhvaća najmanje dokumentacijski pregled, a ovisno o vrsti hrane koja podliježe nadzoru prema određenoj frekvenciji i nasumični identifikacijski pregled te fizički pregled. Učestalost detaljnih fizičkih pregleda pošiljaka određene hrane određuje se u postotcima od ukupnog uvoza, ovisno o kategorizaciji hrane prema stupnju rizika.

Frekvencija ovisi o rizičnosti hrane, njenom porijeklu kao i o povjesnim podacima udovoljavanja pojedine hrane propisima, proizvođaču u zemlji izvoznici i uvozniku.

Opseg i djelovanje službenih kontrola

Službene kontrole koje provodi granična sanitarna inspekcija MZ pri uvozu provode se na temelju analize rizika. Hrana koja se uvozi podliježe nadzoru koji ovisi o njenoj rizičnosti kao i o zemlji porijekla iz koje dolazi. U svrhu određivanja stupnja rizika u obzir se uzimaju slijedeći kriteriji:

- Promjene legislative
- RASFF obavijesti
- Prethodno provedeni nadzori i rizik povezan s određenom vrstom hrane
- Pojava novih proizvoda na tržištu
- Sumnja u dokumentaciju koja prati pošiljku
- Podaci o sukladnosti obzirom na proizvod /proizvođača
- Rezultati nadzora na unutarnjem tržištu.

Službena kontrola granične sanitarne inspekcije obuhvaća

- Nadzor sukladno odredbama pojačane kontrole i zaštitnim mjerama EU propisa (tzv. "visokorizična hrana")
- Nadzor u okviru redovne sanitarne kontrole (prema nacionalnom planu).

Model kategorizacije hrane prema stupnju rizika primjenjuje se za službene kontrole prilikom uvoza i pri izradi godišnjih planova monitoringa i uzorkovanja.

3.4.2 Posebni planovi službenih kontrola

3.4.2.1.1 Državni program monitoringa rezidua

U skladu s Uredbom (EZ) br. 882/2004 i Pravilnikom o monitoringu određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i životinjskim proizvodima (Narodne novine, br. 79/08 i 51/13), kojim je transponirana Direktiva Vijeća 96/23/EZ svake godine izrađuje se i provodi Državni program monitoringa rezidua (DPMR). Broj uzoraka koji se uzorkuje, tvari koja se analizira, postupak uzorkovanja (kako odabratи farmu, kako se uzorak uzorkuje i koje analize se trebaju napraviti) se obavlja u skladu s Pravilnikom o monitoringu određenih tvari i njihovih rezidua u živih životinja i životinjskih proizvoda (Narodne novine, br. 51/13 i 79/08) i Pravilnikom o detaljnim pravilima službenog uzorkovanja u svrhu monitoringa određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i proizvodima životinjskog podrijetla (Narodne novine, br. 138/08 i 142/12) kojim je transponirana Odluka Komisije 98/179/EZ. Mjere koje treba poduzeti u slučaju nesukladnog nalaza propisane su Uredbom (EZ) br. 882/2004 i Pravilnikom o monitoringu određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i proizvodima životinjskog podrijetla.

3.4.2.1.2 Plan uzorkovanja hrane životinjskog podrijetla u svrhu provedbe službenih kontrola mikrobioloških kriterija u hrani, kontrole aditiva u hrani, najvećih dopuštenih količina određenih kontaminanata u hrani te kontrole otpornosti zoonotskih i komenzalnih bakterija na antimikrobna sredstva na razini prerade i stavljanja na tržište RH

Gore navedeni plan obuhvaća službeno uzorkovanje hrane životinjskog podrijetla radi utvrđivanja mikrobiološkog statusa hrane, vrste i količine aditiva u hrani, najvećih dopuštenih količina određenih kontaminanata u hrani te otpornosti zoonotskih i komenzalnih bakterija na antimikrobna sredstva, kroz sve faze proizvodnje, prerade i distribucije hrane životinjskog podrijetla.

Plan sadrži kategoriju hrane koja se ispituje, parametar pretraživanja, vremenski period, broj elementarnih jedinica koji čine uzorak i broj uzoraka koji se ispituje te subjekte u poslovanju s hranom kod kojih će se provoditi službeno uzorkovanje. Planom su obuhvaćene sljedeće kategorije hrane životinjskog podrijetla:

- Meso, mljeveno meso i mesni pripravci, mesni proizvodi
- Dimljeni mesni proizvodi i dimljena riba
- Mlijeko i mliječni proizvodi
- Proizvodi ribarstva
- Gotova hrana
- Hrana životinjskog podrijetla u konzervi
- Sladoled.

Prilikom izrade Plana te odabira kriterija i kategorije hrane koja će biti predmet službenog uzorkovanja narednih godina uzet će se u obzir sljedeći podaci:

- Rezultati provedenih službenih kontrola te službenih uzorkovanja hrane životinjskog podrijetla u odobrenim objektima i objektima odobrenim pod posebnim uvjetima od strane Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane MP u 2014. godini
- Procjene rizika izrađene na temelju analiza rezultata službenih kontrola od prethodne godine te ostalih podataka u svrhu karakteriziranja i praćenja rizika
- Podaci iz sustava brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (RASFF sustava)

- Podaci o ukupnom broju registriranih i odobrenih objekata.

Cilj Plana je utvrditi:

- Mikrobiološki status određenih kategorija hrane odnosno trendove pojavnosti pojedinih mikroorganizama u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije te provjeriti jesu li postignuti ciljevi planova samokontrole uspostavljenih od strane subjekata u poslovanju s hranom u odnosu na obvezne mikrobiološke kriterije propisane Uredbom Komisije (EZ) br. 2073/2005 od 15. studenoga 2005. o mikrobiološkim kriterijima za hranu sa svim njezinim izmjenama i dopunama (u dalnjem tekstu: Uredbom Komisije (EZ) br. 2073/2005)
- Poštuju li se od strane subjekata u poslovanju s hranom odredbe zakonodavstva o najvećim dopuštenim količinama i vrstama aditiva u hrani životinjskog podrijetla
- Utvrditi da li količine kontaminanata u hrani prelaze najveće dopuštene količine propisane Uredbom Komisije (EZ) br. 1881/2006
- Utvrditi otpornost zoonotskih i komenzalnih bakterija na antimikrobna sredstva na razini prerade i stavljanja na tržište sukladno provedbenoj Odluci Komisije 652/2013 od 12. studenoga 2013. o praćenju otpornosti zoonotskih i komenzalnih bakterija na antimikrobna sredstva i izvješćivanju o tom praćenju.

Također, jedan od ciljeva Plana je i prikupljanje podataka za predstojeće razdoblje kako bi se omogućio sustavan monitoring te provela analiza rizika za pojedinu vrstu i kategoriju hrane te na taj način unaprijedila zaštita zdravlja ljudi i interes potrošača.

Za provedbu Plana nadležna je Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane MP u skladu s nadležnostima propisanim odredbama Zakona o službenim kontrolama.

3.4.2.1.3 Plan praćenja kakvoće mora i školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje živih školjkaša

Temeljem odredbi Uredbe (EZ) br. 854/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju posebnih pravila organizacije službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani MP, Uprava za veterinarstvo donosi godišnji Plan praćenja kakvoće mora i školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje živih školjkaša (u dalnjem tekstu: Plan). Plan je izrađen u skladu s člankom 4. podstavkom 5. Zakona o službenim kontrolama u svrhu:

- Provjera mikrobiološke kakvoće živih školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje
- Provjera moguće prisutnosti toksičnog planktona i potencijalno toksičnog planktona u vodama na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje te biotoksina u živim školjkašima
- Provjera moguće prisutnosti kemijskih zagađivača u živim školjkašima
- Izbjegavanje zlouporaba u odnosu na podrijetlo živih školjkaša
- Utvrđivanje naziva, broja proizvodnog područja/zona, lokacije i granica proizvodnih područja/zona
- Provjera mikrobiološke kakvoće živih školjkaša u preliminarnim proizvodnim područjima.

Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane MP nadležna je za pripremu, koordinaciju, provedbu i praćenje provedbe Plana praćenja kakvoće mora i školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje živih školjkaša, dok laboratorijsku analizu uzoraka obavlja Hrvatski veterinarski institut.

3.4.2.1.4 Nacionalni plan praćenja (monitoringa) ostataka pesticida

Monitoring ostataka pesticida u i na hrani ima za cilj ustanoviti količinu ostataka pesticida, provjeriti odgovaraju li propisima koji određuju maksimalne razine ostataka (MDK) pesticida i pridržavaju li se proizvođači načela dobre poljoprivredne prakse te na taj način štite zdravlje potrošača. Nacionalni program praćenja (monitoringa) ostataka pesticida sukladan je važećoj pravnoj regulativi te standardima za provedbu monitoringa koji se provodi u državama EU. Program se provodi temeljem članka 6. i članka 4. stavka 2. Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 o maksimalnim razinama ostataka pesticida u i na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla (Narodne novine, broj 80/13).

Nacionalni program praćenja (monitoringa) ostataka pesticida u i na hrani obuhvaća nekoliko faza: uzorkovanje i slanje uzoraka u laboratorij, obradu uzoraka, identifikaciju prisutnih pesticida i određivanje razine njihovih ostataka, poduzimanje mjera pri prekoračenju MDK, eventualnu procjenu rizika te pisanje privremenih izvješća (Hrvatski zavod za javno zdravstvo i MZ) i godišnjeg izvješća o provedbi Nacionalnog programa praćenja (monitoringa) ostataka pesticida u i na proizvodima biljnog podrijetla (MP, Odjel za održivu uporabu pesticida).

Institucije uključene u provedbu Programa u 2014. godini

Nacionalni program praćenja (monitoringa) ostataka pesticida u i na hrani u 2014. godini pripremila je i koordinirala nadležna uprava MP - Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike, Sektor fitosanitarne politike, Služba za sredstva za zaštitu bilja, Odjel za održivu uporabu pesticida.

Sukladno članku 4. stavku 3. točki 3. i članku 10. Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 396/2005 te članku 7. i 11. Zakona o službenim kontrolama za uzimanje uzoraka i poduzimanje odgovarajućih mera nadležne su poljoprivredna, veterinarska i sanitarna inspekcija, svaka u svom djelokrugu rada. Vezano uz rezultate analiza, HCPHS radi procjenu rizika za potrošače za potrebe izvješćivanja MP kod svakog prekoračenja MDK.

Na temelju informacija dostavljenih od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ) i Uprave za sanitarnu inspekciju MZ te Hrvatskog veterinarskog instituta (HVI) i Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane i Uprave poljoprivrede i prehrambene industrije MP; Odjel za održivu uporabu pesticida, izradio je godišnje izvješće o provedbi ovoga programa koje je objavljeno na web stranicama MP.

Plan provedbe Programa u 2015. godini

Proizvodi na kojima će se izvršiti istraživanje u okviru praćenja (monitoringa) ostataka pesticida u i na hrani u 2015. godini odabrani su prema Provedbenoj Uredbi Komisije (EU) br. 400/2014 od 22. travnja 2014. godine vezano uz koordinirani višegodišnji program kontrole Unije za 2015., 2016. i 2017. Osim ovih proizvoda također se biraju proizvodi s obzirom na procjenu njihove važnosti u prehrani stanovništva RH, nađene ostatke pesticida u prijašnjim programima monitoringa, proizvode koji dosad nisu bili obuhvaćeni programom te proizvode koji se zbog teže dostupnosti na tržištu nisu uzorkovali u planiranom broju u prethodnim godinama.

Uzimanje uzoraka obavljat će sanitarna, poljoprivredna i veterinarska inspekcija, a laboratorijske analize obavljat će Hrvatski zavod za javno zdravstvo i Hrvatski veterinarski institut. Provedba programa odvijat će se u 6 gradova RH i trajat će do kraja mjeseca prosinca 2015. godine.

3.4.2.1.5 Plan službenih kontrola hrane životinjskog i ne životinjskog podrijetla u odnosu na prisutnost mikotoksina za razdoblje od 2015. do 2018. godine

Predmetni plan zajednički donose ministar poljoprivrede i ministar zdravlja; izrađen je u suradnji s HAH-om, Nacionalnim referentnim laboratorijem za mikotoksine (Zavod za javno zdravstvo dr. Andrija Štampar), Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i Hrvatskom veterinarskim institutom. Plan obuhvaća službene kontrole hrane ne-životinjskog i životinjskog podrijetla u odnosu na prisutnost mikotoksina u sirovinama za proizvodnju hrane, gotovim prerađenim proizvodima kao i u primarnim proizvodima namijenjenim prehrani ljudi kao i primarnim proizvodima za daljnje procesiranje, a koji će se provoditi u razdoblju od 2015. do 2018. godine. Plan se temelji na zahtjevima za praćenje kategorija hrane propisanih Uredbom Komisije (EZ) br. 1881/2006 od 19. prosinca 2006., rezultatima službenih kontrola provedenih u razdoblju od 2011. do 2013. godine (Prilog I. Plana), preporukama EK, podacima iz RASFF sustava, podacima proizvodnje, uvoza i izvoza hrane ne-životinjskog i životinjskog podrijetla odnosno hrane koja je predmet ovoga Plana (Prilog II. Plana).

U planu je detaljno opisan zakonodavni okvir, opseg i način provedbe plana, službeni i referentni laboratorijski te način izvješćivanja i evaluacija rezultata.

3.4.2.1.6 Nacionalni program praćenja prisutnosti GMO u hrani biljnog i životinjskog podrijetla GMO (u dalnjem tekstu : Monitoring GMO)

RH, kao članica EU, u svojem zakonodavstvu sadrži i odredbe u svezi stavljanja GM hrane na tržište EU, označivanju GM hrane, sljedivost GM hrane, kontrolu i detekciju GM hrane. Iz navedenog razloga u cilju verifikacije navedenih odredaba trenutnog važećeg zakonodavstva tijela nadležna za provedbu službenih kontrola u području hrane i GM hrane redovito provode službene kontrole u i nad vrstom hrane koja može biti GM ili koja se sastoji ili u sebi sadrži i/ili potječe od GMO-a u cilju javnozdravstvenog interesa.

Službene kontrole u vidu ispitivanje prisutnosti GMO u hrani imaju za cilj zaštiti zdravlje i interes potrošača na način da se provjeri da li proizvod u sebi sadrži genetski promijenjeni umetak (*transformation event*), procijeni izloženosti potrošača na prisutnost GMO u hrani biljnog ili životinjskog podrijetla te da se osiguraju uvjeti za nesmetanu trgovinu proizvodima biljnog i životinjskog podrijetla.

Sukladno Zakonu o genetski modificiranim organizmima (Narodne novine, br. 70/05, 137/09, 28/13 i 47/14), Zakonu o hrani i Zakonu o službenim kontrolama provode se službene kontrole ispitivanja na prisutnost GMO-a u vidu Godišnjeg Nacionalnog programa praćenja GMO-a u proizvodima biljnog i životinjskog podrijetla.

Sam Monitoring GMO obuhvaća nekoliko faza: uzorkovanje, obradu uzoraka, identifikaciju prisutnosti GMO (kvalitativan dio analize), određivanje postotka GMO u hrani (kvantitativni dio analize) ukoliko je potrebno, eventualnu procjenu rizika te pisanje privremenih izvješća i godišnjeg izvješća.

Monitoring GMO-a u hrani biljnog i životinjskog podrijetla priprema i koordinira MZ, Uprava za unaprjeđenje zdravlja, Služba državne sanitарне inspekcije, Odjel za GMO.

Monitoring GMO-a u hrani provodi se sukladno članku 11. Zakona o službenim kontrolama i članka 64. Zakona o genetski modificiranim organizmima.

Program provodi MZ, Uprava za unaprjeđenje zdravlja u suradnji sa Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i HAH-om.

Uzorkovanje provodi Sanitarna inspekcija, MZ sukladno članku 17. Zakona o službenim kontrolama i odredbama Preporuke (EU) br. 787/2004, a laboratorijsku analizu uzorka obavlja Hrvatski zavod za javno zdravstvo sukladno članku 65. Zakona o genetski modificiranim organizmima. Vezano uz rezultate analiza, HAH prema potrebi radi procjenu rizika za potrošače.

Na temelju informacija dostavljenih od strane Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ), Uprave za unaprjeđenje zdravlja, MZ i HAH-a nadležna uprava izrađuje godišnje izvješće o prisutnosti GMO-a u hrani biljnog i životinjskog podrijetla na tržištu RH.

Člankom 12. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje definiran je prag kontaminacije od 0,9%, koji predstavlja tragove slučajne i tehnološki neizbjegljene prisutnosti GMO-a.

Analizom hrane na prisutnost GMO potrebno je ustanoviti da li proizvod sadrži i/ili potječe od GMO-a. Analiza započinje kvalitativnom ispitnom metodom kako bi se utvrdilo da li su GMO prisutni ili ne. Granica detekcije (LOD) je najniža razina materijala koji se analizira i koja može biti određena. Ukoliko se kvalitativnom metodom utvrdi prisutnost GMO-a pristupa se kvantifikaciji tj. određivanju količine izmijenjene DNA (nasljedne tvari) u odnosu na cjelokupnu DNA (nasljednu tvar).

Moguće je dakle ustanoviti prisutnost GMO u količini manjoj od granice određivanja, no nije ga moguće kvantitativno odrediti s prihvatljivom točnošću i preciznošću te se njegova prisutnost ne smatra relevantnim.

Svako prekoračenje granične vrijednosti utvrđivanja GMO-a ukazuje na potrebu:

- procjene rizika za potrošače tog proizvoda
- upozorenja proizvođaču proizvoda
- preporuku inspekcijskim službama da pojačaju kontrolu uzorka proizvoda kod kojih je analizom utvrđena vrijednost $>0,9\%$ kao i proizvođača koji tim proizvodima snabdijevaju tržište.

Monitoring GMO u 2015. godini provodi se u 6 gradova. U pet (5) faza provedbe Monitoringa GMO u 2015. godini predviđeno je uzorkovanje **ukupno 180** uzorka hrane.

U svrhu ispitivanja prisutnosti GMO uzimati će se hrana koja u sebi sadrži, sastoji se i/ili potječe od soje, kukuruza, pšenice, riže i papaje.

Uzorkovat će se na samom tržištu RH u dućanima, supermarketima, specijaliziranim trgovinama (40%), 40% u domaćoj proizvodnji i 20% u skladištima, silosima.

Službene kontrole na granici hrane, proizvoda koji potencijalno mogu biti GMO, hrane označene kao GM hrana i hrane visokog rizika

Prilikom uvoza hrane iz trećih zemalja na graničnim prijelazima, a u cilju zaštite zdravlja ljudi i interesa potrošača RH te na osnovi rezultata službenih kontrola u području GMO iz 2014. godine tijekom 2015. godine provodit će se:

- Pojačane službene kontrole u vidu verificiranja zakonodavstva u području GMO nad žitaricama u obliku zrna namijenjenih za prehranu ljudi (hrana ili za proizvodnju hrane, proizvoda)
- Pojačane službene kontrole u skladu s odredbama Odluka (EU) br. 2011/884 i 2013/287 nad uvozom riže i rižinih proizvoda iz trećih zemalja.

Također, u 2015. godini nastaviti će se provoditi zajedničke koordinirane akcije s drugim inspekcijama u području GMO s naglaskom na hranu, hranu za životinje ovisno o slučajevima i prema potrebi.

3.4.2.1.7 Programi kontrole i iskorjenjivanja bolesti životinja

Bolesti pčela (američka gnjiloća, varooza, tropileloza i etinioza)

- Program kontrole i suzbijanja varooze u 2015. godini.

Bolesti riba i školjkaša

- Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na Koi-herpes virozu
- Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na virusnu hemoragijsku septikemiju i zaraznu hematopoetsku nekrozu
- Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na infekciju s *Marteilia refringens*
- Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na infekciju s *Bonamia ostreae*
- Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na proljetnu viremiju šarana.

Groznica zapadnog Nila

- Program nadziranja groznicice zapadnog Nila na području RH.

Bruceloza

- Program nadziranja bruceloze goveda u RH u 2015. godini
- Program kontrole i iskorjenjivanja bruceloze ovaca i koza u 2015. godini.

Tuberkuloza

- Program iskorjenjivanja i nadziranja tuberkuloze goveda u RH u 2015. godini
- Program utvrđivanja prisutnosti uzročnika *Mycobacterium tuberculosis* kompleksa u divljih životinja.

Enzootska leukoza goveda

- Program iskorjenjivanja i nadziranja enzootske leukoze goveda u RH u 2015. godini.

Bolest plavog jezika

- Program nadziranja bolesti plavog jezika u 2015. godini
- Program entomološkog istraživanja populacije vektora virusa bolesti plavog jezika, na području RH u 2015. godini.

Grebež ovaca

- Program o dodjeljivanju statusa gospodarstva sa zanemarivim/kontroliranim statusom u odnosu na klasični grebež ovaca.

Klasična svinjska kuga, Afrička svinjska kuga

- Program nadziranja klasične svinjske kuge u domaćih svinja u 2015. godini
- Program nadziranja klasične svinjske kuge u divljih svinja u 2015./2016. godini.

Bolest Aujeszkoga

- Program nadziranja i iskorjenjivanja bolesti Aujeszkoga u 2015. godini.

Influenca ptica

- Program pretraživanja influence ptica u peradi u 2015. godini
- Program pretraživanja influence ptica divljih ptica u 2015. godini.

Kampilobakterioza peradi

- Program praćenja bakterija roda *Campylobacter spp.* i njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u jatima i trupovima tovnih pilića u RH.

Salmoneloze

Salmoneloze peradi

- Nacionalni program kontrole salmoneloze u jatima konzumnih nesilica vrste *Gallus gallus* u RH
- Nacionalni program kontrole salmoneloze u odraslih rasplodnih jata (rasplodna jata u proizvodnji) vrste *Gallus gallus* u RH
- Nacionalni program kontrole salmoneloze u tovnih pilića vrste *Gallus gallus* u RH
- Nacionalni program kontrole salmoneloze u tovnih purana u RH
- Nacionalni program kontrole salmoneloze u odraslih rasplodnih jata (rasplodna jata u proizvodnji).

Salmoneloze tovnih svinja i goveda za klanje

- Program praćenja prevalencije bakterija roda *Salmonella* i praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u tovnih svinja i goveda za klanje u RH.

Artritis i encefalitis koza

- Program nadziranja artritisa i encefalitisa koza u RH.

Gore navedeni Programi objavljeni su i na internetskim stranicama UVSH na sljedećem linku:
<http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=8>

3.4.3 Koordinacija aktivnosti

3.4.3.1 Koordinacija i suradnja unutar Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane

Unutar MP, Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane ustrojen je Odjel za planiranje i koordinaciju službenih kontrola. Djelokrug rada navedenog Odjela, između ostalog, uključuje izradu VNPSK te poslove koordinacije i komunikacije u području sigurnosti hrane, a naročito u odnosu na službene kontrole između pojedinih upravnih organizacija unutar nadležnog tijela, kao i ostalih tijela državne uprave (MZ, HAH) i drugih institucija u RH uključenih u sustav sigurnosti hrane, zdravlja i zaštite životinja u suradnji sa svim tijelima državne uprave nadležnim za provođenje službenih kontrola.

Prema potrebi, Odjel organizira koordinacijske sastanke unutar Uprave te između nadležnih tijela i drugih institucija te sudjeluje u organiziranju zajedničkih inspekcijskih nadzora inspekcija uključenih u sustav sigurnosti hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja. O održanim sastancima se vode zapisnici sa zaključcima sastanaka te se isti dostavljaju svim sudionicima sastanka.

MP u suradnji s MZ izradilo je Proceduru osiguravanja učinkovite razmjene i protoka informacija između nadležnih inspekcija u provođenju službenih kontrola hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja (u dalnjem tekstu: Procedura), za potrebe veterinarske

inspekcije, granične veterinarske inspekcije, poljoprivredne inspekcije, sanitарне inspekcije i granične sanitарне inspekcije. U Proceduri su također navedeni kontakti inspekcije zaštite okoliša i inspekcije zaštite prirode.

Cilj Procedure je osigurati da se službene kontrole u području sigurnosti/zdravstvene ispravnosti i kvalitete hrane i hrane za životinje kao i zdravlja i dobrobiti životinja provode na način da je osigurana učinkovita razmjena i protok informacija, a kako bi se ispunile obveze propisane člankom 4., stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 882/2004.

Proceduru primjenjuju osobe ovlaštene za provedbu službenih kontrola u području sigurnosti/zdravstvene ispravnosti i kvalitete hrane i hrane za životinje te zdravlja i dobrobiti životinja u slučaju kada tijekom provođenja službene kontrole uvide nesukladnost koja nije u njihovoj nadležnosti, a čime se postiže bolja komunikacija i suradnja između inspekcija.

3.4.3.1.2 Suradnja granične veterinarske inspekcije i carine

U skladu s odredbama članka 24.(1) Uredbe (EZ) br. 882/2004 propisano je da nadležno tijelo (Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane) u organizaciji službenih kontrola pri provođenju inspekcije mora surađivati s carinskim službenicima. U skladu s navedenim zahtjevom Služba granične veterinarske inspekcije i međunarodnog prometa, Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane surađuje s carinskim službenicima pri provođenju sljedećih službenih kontrola:

1. Službenih kontrola nad provoznim pošiljkama proizvoda životinjskog podrijetla koje napuštaju jedinstveno unutarnje europsko tržište izvan radnog vremena odnosno GVP. Naime, kako bi se osiguralo da provozne pošiljke proizvoda/nusproizvoda životinjskog podrijetla mogu napustiti carinsko područje EU izvan radnog vremena GVP, a da se pri tome ispune svi propisani zahtjevi u skladu s europskim i nacionalnim zakonodavstvom, u skladu s odredbama članka 24.(1) Uredbe (EZ) br. 882/2004 Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane je dogovorila s predstavnicima Carinske uprave organizaciju službenih kontrola pri provođenju inspekcijskih pregleda pošiljaka proizvoda životinjskog podrijetla na izlaznim GVP.

2. Sukladno odredbama članka 69. Zakona o veterinarstvu, carinski službenici obavljaju nadzor nad unošenjem osobnih pošiljaka proizvoda životinjskog podrijetla nekomercijalnog karaktera koji su dio putničke prtljage ili su poslane kao male pošiljke privatnim osobama na graničnim prijelazima na kojima se ne nalaze granične veterinarske postaje, u skladu s propisima kojima su uređeni djelokrug rada i ovlasti carinskih službenika.

Carinski službenici, sukladno članku 71. Zakona o veterinarstvu, imaju pravo i obvezu identificirati i oduzeti radi uništavanja osobne pošiljke koje nisu u skladu s uvjetima utvrđenim Uredbom (EZ) br. 206/2009 od 5. ožujka 2009. o uvozu u Zajednicu osobnih pošiljaka proizvoda životinjskog podrijetla te o izmjeni Uredbe (EZ) br. 136/2004 odnosno pošiljke koje prelaze ispod navedena količinska ograničenja ili potječu iz država iz kojih nije dozvoljen uvoz tih proizvoda.

3. Sukladno odredbama članka 69. Zakona o veterinarstvu, carinski službenici obavljaju nadzor nad nekomercijalnim premještanjem do 5 kućnih ljubimaca iz trećih zemalja u EU/RH.

4. U skladu s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o veterinarstvu (Narodne novine, broj 148/13) carinskim službenicima je dodijeljena nadležnost u obavljanju službenih kontrola pri uvozu u carinsko područje EU iz trećih zemalja hrane za životinje neživotinjskog podrijetla, a koja ne predstavlja poznatu ili prijeteću opasnost.

Za sve gore navedene službene kontrole koje obavljaju carinski službenici, Služba granične veterinarske inspekcije i međunarodnog prometa, Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane je izradila Naputke za postupanja carinskih službenika te postoji zajednička verifikacija službenih kontrola od strane predstavnika Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane i Središnjeg Ureda Carinske uprave. Osim toga predstavnici Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane su aktivni članovi Međuresorne radne skupine za integrirano upravljanje granicom na čijim se sastancima zajedno s predstvincima Carinske uprave, ali i drugih nadležnih tijela RH (MUP, MZ...) rješavaju svi problemi vezani za međunarodni promet putnika i roba podrijetlom iz trećih zemalja.

3.4.3.1.3 Koordinacija i suradnja unutar Uprave poljoprivrede i prehrambene industrije - MZ

Unutar Sektora inspekcija u poljoprivredi Uprave poljoprivrede i prehrambene industrije koordinacija i suradnja provodi se redovitim održavanjem sastanaka, a broj i učestalost ovisi o problematici. Komunikacija se također odvija putem e-mail-a, telefonski i pismenim putem. Sva komunikacija i prosljeđivanje informacija odvija se po hijerarhijskom načelu.

3.4.3.1.4 Koordinacija i suradnja unutar Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike - MP

Koordinacija i suradnja unutar Uprave kvalitete hrane i fitosanitarne politike, Sektora fitosanitarne inspekcije obavlja se putem elektroničke pošte, telefonski, pisanim putem i održavanjem sastanaka. Najčešći način koordinacije i suradnje obavlja se elektroničkom poštom i pisanim putem. Inspektorji se ažurno i kontinuirano elektroničkom poštom izvještavaju o novim propisima i drugim značajnim aktivnostima koje su neophodne za obavljanje njihovih poslova. Također se održavaju i redoviti sastanci zaposlenika Sektora fitosanitarne inspekcije u sjedištu MP, sastanci s voditeljima odjela – područnih jedinica fitosanitarne inspekcije, regionalni sastanci voditelja odjela – područnih jedinica s fitosanitarnim inspektorima te povremeni sastanci provoditelja službenih kontrola s predstvincima nadležne uprave.

Provedbu službenih kontrola u Sektoru fitosanitarne inspekcije koordiniraju i nadziru voditelj Službe fitosanitarne inspekcije u područnim jedinicama i načelnik Sektora fitosanitarne inspekcije. Koordinaciju službenih kontrola u ispostavama odjela – područnih jedinica fitosanitarne inspekcije u okviru svojih nadležnosti obavljaju voditelji odjela, a praćenje i koordiniranje aktivnosti koje je potrebno obaviti unutar programa posebnog nadzora za svaki štetni organizam te izradu izvješća o obavljenom posebnom nadzoru, obavlja imenovani koordinator. Za praćenje provedbe odobrenih programa posebnog nadzora štetnih organizama odgovorna je Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike MP. Po završetku terenskih aktivnosti i na temelju rezultata laboratorijske analize prikupljenih uzoraka provoditelji programa, svatko u okviru svoje nadležnosti, dostavljaju HCPHS-u – ZZB-u izvješće o provedbi programa posebnih nadzora štetnih organizama, koji ih objedinjava i dostavlja Upravi kvalitete hrane i fitosanitarne politike MP. Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike dostavlja svim provoditeljima konačno izvješće o provedbi posebnog nadzora štetnih organizama.

Prikupljeni podaci upotrebljavaju se kao službeni dokaz o prisutnosti i rasprostranjenosti ili odsutnosti štetnog organizma na određenom području i temelj su za sastavljanje službenih izvješća o statusu štetnih organizama u RH. O pojavi ili širenju štetnih organizama bilja Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike – Sektor fitosanitarne politike izvješćuje Komisiju Međunarodne konvencije o zaštiti bilja (IPPC), Europsku i mediteransku organizaciju za zaštitu bilja (EPPO), inspekciju Europske komisije (FVO) i na zahtjev, druge države.

U obavljanju službenih kontrola pri unošenju bilja i biljnih proizvoda u RH koordinacija aktivnosti i suradnja postoji i s Carinskom upravom Ministarstva financija, graničnom policijom Ministarstva unutarnjih poslova, veterinarskom inspekциjom, sanitarnom inspekциjom MZ te ostalim službama koje djeluju na graničnim prijelazima, u skladu sa Sporazumom o suradnji u integriranom upravljanju granicom. Sporazumom je uredena međusobna suradnja potpisnika na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te uzajamna pomoć u obavljanju poslova iz svojih nadležnosti vezanih uz prekogranični promet. Suradnja između navedenih službi provodi se održavanjem redovnih kvartalnih sastanaka na središnjoj, regionalnoj i lokalnoj razini, ali i putem elektroničke pošte, telefonom i pisanim putem. O održanim sastancima vode se zapisnici, koji se dostavljaju sudionicima.

3.4.3.1.5 Koordinacija i suradnja unutar Uprave za unaprjeđenje zdravlja - MZ

Unutar Uprave za unaprjeđenje zdravlja, MZ koordinacija i suradnja provodi se: redovitim održavanjem sastanaka, putem e-mail-a, telefonski i pisanim putem. Na razini Uprave za unaprjeđenje zdravlja organiziraju se tematski sastanci. O održanim sastancima vode se zapisnici. Sva komunikacija i prosljedivanje informacija odvija se po hijerarhijskoj vertikali, a povratne informacije šalju se istim putem.

3.4.3.1.6 Koordinacija i suradnja granične sanitarne inspekciye i carine

Koordinacija i suradnja unutar Službe granične sanitarne inspekciye provodi se: putem e-mail-a, telefonski, pismenim putem i održavanjem sastanaka. Sve informacije vezano uz međunarodni promet, novoobjavljene propise i posebne mjere kontinuirano se prenose iz Uprave. Intenzivna koordinacija i suradnja s Carinskom upravom, Ministarstva financija u svim segmentima uvoza i kontrole hrane neživotinjskog podrijetla.

3.5 Edukacija djelatnika i uvjeti za zapošljavanje

Tablica 31. Pregled uvjeta za zapošljavanje

NADLEŽNO TIJELO	STRUČNA SPREMA	DODATNI UVJETI
MP Veterinarska inspekcija	Završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij veterinarske struke.	Opći uvjeti: -Položen državni stručni ispit za veterinarskog inspektora. Posebni uvjeti: Veterinarski inspektor: -Najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima. Viši veterinarski inspektor i Viši granični veterinarski inspektor: najmanje osam godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima od čega najmanje četiri godine na poslovima inspekcijskog nadzora.
MP Poljoprivredna inspekcija	Završen diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij iz polja poljoprivrede (agronomije), prehrambene tehnologije, biotehnologije ili nutricionizma, polja kemije, polja kemijskog inženjerstva, polja veterinarske medicine.	Opći uvjeti: -Položen državni stručni ispit za inspektora. Posebni uvjeti: Poljoprivredni inspektor: -Najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima. Viši poljoprivredni inspektor i viši inspektor specijalist: -Najmanje pet godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.
MP Fitosanitarna inspekcija	Završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, ili specijalistički diplomski	Opći uvjeti: – Položen državni stručni ispit za poslove fitosanitarnog inspektora – Znanje engleskog jezika

	stručni studij poljoprivredne (agronomske) struke – studij fitomedicine ili hortikulture, ili studij bilinogojstva, smjer biljna proizvodnja ili zaštita bilja, ili studij voćarstva, vinogradarstva i vinarstva, ili studij povrćarstva ili šumarske struke.	<ul style="list-style-type: none"> – Znanje rada na računalu – Položen vozački ispit (B). <p>Posebni uvjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Najmanje pet godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.
MZ Sanitarna inspekcija	Završen sveučilišni diplomski studij ili specijalistički diplomska stručna studija: medicine, sanitarnog inženjerstva, biokemijskog inženjerstva, prehrambenog inženjerstva, bioprocesnog inženjerstva, kemijskog inženjerstva i tehnologije, inženjerske biologije, arhitekture, građevinarstva, inženjerske fizike, strojarstva ili elektrotehnike i računarstva te diplomirani profesori biologije odnosno magistri biologije.	<p>Opći uvjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Položen državni stručni ispit – Znanje engleskog jezika – Znanje rada na računalu <p>Posebni uvjeti:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Najmanje jedna godina radnog iskustva u struci. <p>Viši sanitarni inspektor: - Najmanje pet godina radnog iskustva u struci.</p>

Tablica 32. Pregled uvjeta za zapošljavanje djelatnika koji provode unutarnju reviziju pojedinog nadležnog tijela

NADLEŽNO TIJELO	STRUČNA SPREMA	DODATNI UVJETI
MP Samostalna služba za unutarnju reviziju	Završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studiji ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomska stručna studija iz područja biotehničke, društvene, biomedicinske i zdravstvene struke.	<p>Opći uvjeti: položen državni stručni ispit</p> <p>Posebni uvjeti: najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.</p> <p>Stručno ovlaštenje za obavljanje poslova unutarnje revizije u javnom sektoru koje izdaje Ministarstvo financija nakon završene izobrazbe te položenog pismenog i usmenog ispita.</p>

MZ Samostalna služba za unutarnju reviziju Odjel za reviziju provođenja službene kontrole zdravstvene ispravnosti, higijene i sigurnosti hrane	Završen prediplomski i diplomski sveučilišni studiji ili integrirani prediplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomska stručna studija iz područja biotehničke, društvene, biomedicinske i zdravstvene struke.	Opći uvjeti: položen državni stručni ispit Posebni uvjeti: najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima. Stručno ovlaštenje za obavljanje poslova unutarnje revizije u javnom sektoru koje izdaje Ministarstvo finansija nakon završene izobrazbe te položenog pismenog i usmenog ispita. poznavanje engleskog jezika poznavanje rada na osobnom računalu
--	--	--

3.5.1 Općenito o osposobljavanju i edukacijama

Zakonom o državnim službenicima (Narodne novine, br. 92/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13 i 1/15) propisano je stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika. Svi državni službenici dužni su trajno se osposobljavati za poslove radnog mjeseta i usavršavati stručne sposobnosti i vještine u organiziranim programima izobrazbe. Programi izobrazbe u državnoj službi uključuju:

- Godišnje programe stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika u pojedinim državnim tijelima ili pojedinim ustrojstvenim cjelinama
- Programe osobnog usavršavanja državnih službenika
- Programe usavršavanja u strateškom upravljanju, namijenjene državnim službenicima u kategoriji rukovodećih državnih službenika ili državnim službenicima koji žele napredovati iz kategorije viših državnih službenika u kategoriju rukovodećih državnih službenika
- Specijalizirana izobrazba namijenjena pojedinim grupama državnih službenika.

Opće programe izobrazbe organizira posebna ustrojstvena jedinica u središnjem tijelu državne uprave nadležnom za službeničke odnose, a posebne specijalističke programe organiziraju resorna središnja tijela državne uprave.

Sudjelovanje u programu izobrazbe smatra se dijelom obveza državnih službenika, a nadređeni državni službenici obvezni su svojim podređenima omogućiti pohađanje izobrazbe.

Radionice - „Bolji trening za sigurniju hranu“

Bolji trening za sigurniju hranu (*Better Training for Safer Food* - BTSF) je inicijativa Europske komisije, čiji je cilj educirati što veći broj djelatnika uključenih u sustav službenih kontrola iz područja zakonodavstva o hrani, hrani za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja kao i biljnog zdravstva.

Djelatnici uključeni u sustav službenih kontrola redovito sudjeluju te će i dalje sudjelovati na navedenim radionicama radi proširenja znanja iz pojedinih područja. Nakon pohađanja BTSF radionica, sudionici edukacije imaju obvezu proširiti znanje stečeno na predmetnim radionicama, a u cilju povećanja broja educiranih osoba što pridonosi unapređenju kvalitete rada i općenito sustava službenih kontrola.

3.5.2 Veterinarska inspekcija i Granična veterinarska inspekcija - MP

Veterinarski inspektorji su, kao državni službenici te temeljem članka 6. Uredbe (EZ) br. 882/2004 dužni trajno unaprjeđivati znanja, vještine i sposobnosti potrebne za obavljanje poslova svog radnog mjesa te sudjelovati u organiziranim programima izobrazbe na koje su upućeni od strane državnog tijela ili im je pohađanje pojedinih programa izobrazbe odobreno. U tu svrhu su inspektorima na raspolaganju radionice u okviru BTSF programa. Osim navedenog programa, tijekom godine se održavaju edukacije s ciljem stručnog usavršavanja veterinarskih inspektora. Navedene edukacije provodi Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane samostalno ili u suradnji s drugim institucijama (Hrvatskom gospodarskom komorom, Veterinarskim fakultetom, Hrvatskim veterinarskim institutom).

Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane provodi edukaciju namijenjenu djelatnicima Uprave, Veterinarskih ureda i Ispostava u području veterinarskog javnog zdravstva, sigurnosti hrane, hrane za životinje, nusproizvoda životinjskog podrijetla kao i veterinarsko-medicinskih proizvoda.

Također, sudjeluje u organizaciji edukacija u području veterinarstva i sigurnosti hrane koje se provode u suradnji s institucijama EU.

Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane sudjeluje i u edukaciji subjekata u poslovanju s hranom, hranom za životinje, nusproizvodima životinjskog podrijetla i VMP-a.

U području zaštite zdravlja životinja provode se edukacije o bolestima životinja i preventivnim mjerama zaštite zdravlja životinja radi osiguranja proizvodnje zdravih životinja, higijenski i zdravstveno ispravnih životinjskih proizvoda kao i zaštite ljudi od zoonoza kao i edukaciju ovlaštenih osoba u korištenju baza podataka.

U području zaštite životinja provodi se ospozobljavanje i edukacija u području zaštite životinja na farmama, tijekom prijevoza, pri klanju odnosno usmrćivanju životinja u svrhu kontrole bolesti te za ospozobljavanje osoblja koje koristi životinje u znanstvene svrhe.

Postoji i Plan edukacije graničnih veterinarskih inspektora, a najmanje jednom godišnje organiziraju se i edukacije za djelatnike Carinske uprave iz područja u kojim kontrolu pošiljka za Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane provodi Carinska uprava - kontrola pošiljaka hrane životinjskog podrijetla u osobnoj prtljazi putnika i kontrola kućnih ljubimaca u pratnji vlasnika. Također se organiziraju treninzi za neke posebne slučajevе u kojima je uz nadzor granične veterinarske inspekcije potreban i nadzor i suradnja carine kao npr. kontrola u carinskim skladištima i slobodnim zonama, a po potrebi se organiziraju i predavanja za gospodarske subjekte i otpremnike u međunarodnom prometu.

3.5.3 Kontrolna tijela iz područja veterinarstva - MP

Inicijalna kvalifikacija

U skladu s odredbama članka 153. stavka 2. Zakona o veterinarstvu djelatnici kontrolnih tijela moraju ispunjavati uvjete za imenovanje ovlaštenima što znači da moraju imati:

- Stručnu kvalifikaciju za doktora veterinarske medicine
- Dvije godine stručnog iskustva

- Položen državni stručni ispit za zvanje veterinarskog inspektora/ovlaštenog veterinara.

Kontinuirana edukacija

U skladu s odredbama članka 44. stavka 2. Pravilnika o uvjetima kojima moraju udovoljavati veterinarske organizacije, veterinarska praksa i veterinarska služba u sustavu provedbe veterinarske djelatnosti (Narodne novine, br. 103/13 i 130/14) kontrolna tijela moraju osigurati kontinuiranu edukaciju ovlaštenih veterinara u poslovima koji su im povjereni (minimalno dva treninga/seminara godišnje) odnosno, moraju skupiti minimalno pet bodova godišnje edukacije direktno u svezi poslova koji su im povjereni u skladu s godišnjim planom Hrvatske veterinarske komore.

Djelatnici kontrolnih tijela se kontinuirano educiraju na više načina:

Obvezna edukacija – minimalno dvije edukacije godišnje u svezi s poslovima koje obavljaju:

- U organizaciji Hrvatske veterinarske komore
- U organizaciji Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane
- Interne edukacije koje organiziraju sama kontrolna tijela za svoje djelatnike
- Ostale edukacije koje priznaje Hrvatska veterinarska komora.

Svaka od navedenih edukacija mora biti dokumentirana i dokazi predočeni nadležnom tijelu na zahtjev.

3.5.4 Poljoprivredna inspekcija - MP

U svrhu stručnog usavršavanja inspektora, organiziraju se radionice za inspektore najmanje jednom godišnje. Također, poradi stručnog usavršavanja inspektora tijekom godine inspektori sudjeluju na radionicama, seminarima, savjetovanjima te znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu, a u sklopu međunarodnih programa pomoći za područje poljoprivrede, sigurnosti i kvalitete hrane i hrane za životinje.

3.5.5 Fitosanitarna inspekcija - MP

Radi kvalitetne provedbe službenih kontrola kontinuirano se provodi edukacija fitosanitarnih inspektora putem domaćih i stranih radionica. Edukacije se provode na temelju unaprijed izrađenoga godišnjeg okvirnog plana treninga, koji se prema utvrđenoj potrebi tijekom godine nadopunjuje. Prioritetne teme radionica određuju se na temelju stvarnih potreba utvrđenih na terenu i potreba koje proizlaze iz novih propisa u području biljnog zdravstva. Financijska sredstva za treninge fitosanitarnih inspektora osiguravaju se u državnom proračunu ili ih financira EU.

Domaće radionice organizira Sektor fitosanitarne inspekcije u suradnji sa stručnjacima HCPHS-a – ZZB-a i zaposlenicima Sektora fitosanitarne politike. Na radionicama se svim fitosanitarnim inspektorima dostavljaju edukacijski materijali. Popis svih održanih radionica, popis svih sudionika na radionicama i kopije edukacijskih materijala čuvaju se u Sektoru fitosanitarne inspekcije MP.

Uz edukacije u zemlji, fitosanitarni se inspektori dodatno educiraju i u okviru DG SANTE radionica »Better Training for Safer Food« te radionica TAIEX-a i EPPO-a.

3.5.6 Kontrolna tijela iz područja ZOI, ZOZP, ZTS - MP

Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike provodi edukaciju djelatnika ovlaštenih kontrolnih tijela za provjeru sukladnosti proizvoda za ZOI, ZOZP, ZTS uključujući ih u sudjelovanje na TAIEX radionicama te nacionalnim edukacijama i raznim okruglim stolovima. Jednom godišnje Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike, u suradnji s

poljoprivrednom inspekcijom iz područja kakvoće hrane organizirat će radionice za jačanje oposobljenosti i kompetencija ovlaštenih kontrolnih tijela. Planirano je da u periodu do 2020. godine, barem jedan djelatnik iz svakog ovlaštenog kontrolnog tijela bude upućen na BTSF trening iz područja ZOI, ZOZP i ZTS.

Služba za označavanje i temeljne zahtjeve kvalitete hrane, Sektora za označavanje i kvalitetu hrane, Uprave kvalitete hrane i fitosanitarne politike MP, organizira edukacije osoba ovlaštenih za provođenje službenih kontrola vezano za područje označivanja hrane/informiranja potrošača o hrani kao i standarda kvalitete hrane. Navedene edukacije provode se na temelju stvarnih potreba utvrđenih na terenu i potreba koje proizlaze iz novih propisa.

3.5.7 Sanitarna inspekcija, MZ

Unutar Uprave za unaprjeđenje zdravlja, Odjel za sigurnost hrane i financiranje službenih kontrola hrane i Odjel za GMO i Odjel za predmete opće uporabe i zaštitu od buke odgovorni za organiziranje i provođenje edukacija u području službenih kontrola u području zdravstvene ispravnosti hrane, GM hrane kao i nove hrane te predmeta i materijala koji dolaze u neposredan dodir s hranom.

Edukacije se provode sukladno objavama novih pravnih propisa i procedura te na godišnjoj razini na osnovi rezultata verifikacije službenih internih revizija u cilju unaprjeđenja postojećeg znanja u svrhu poboljšanja kvalitete rada te zajedničkom rješavanju nedostataka unutar područja u nadležnosti sanitarne inspekcije. Krajem godine se putem upitnika sakupljaju informacije o potrebnim edukacijama. Sredstva za treninge osiguravaju se u državnom proračunu, kroz projekte ili putem EU pred-pristupnih programa. U cilju unaprjeđenja znanja inspektora sukladno razvoju novih tehnologija u cilju održivog razvoja na području službenih kontrola omogućiće se daljnje edukacije inspektora u vidu specijalizacija i usavršavanja i u drugim zemljama EU pri čemu je naglasak na korištenje sredstava iz EU pred-pristupnih fondova.

Unutar Uprave za unaprjeđenje zdravlja edukacije sanitarnih inspektora na području provedbe propisa o hrani organizira Odjel za hranu i financiranje službenih kontrola hrane te vodi popis svih održanih radionica i podatke o sudjelovanju na radionicama.

Sanitarni inspektorji se dodatno educiraju i u okviru DG SANTE BTSF radionica i TAIEX radionica koje su organizirane u okviru EU projekata.

3.6 Dokumentirane procedure

U skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 882/2004. nadležna tijela provode službene kontrole u skladu s dokumentiranim postupcima.

Nadležne inspekcije službene kontrole provode u skladu s:

- [Procedure za provođenje službenih kontrola u području sigurnosti hrane i hrane za životinje](#)
- [Operativne upute za inspekciju u području sigurnosti hrane i hrane za životinje](#)
- [Operativne upute za reviziju u području sigurnosti hrane i hrane za životinje](#)
- Procedura osiguravanja učinkovite razmjene i protoka informacija između nadležnih inspekcija u provođenju službenih kontrola hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja.

Osim navedenih općenitih uputa i procedura svaka inspekcija službene kontrole provodi i u skladu sa specifičnim procedurama vezanim uz pojedino specifično područje.

3.6.1 Veterinarska inspekcija - MP

Tablica 33. Popis procedura i uputa koje koristi veterinarska inspekcija

BR.	NAZIV DOKUMENTA	LINK
1.	Smjernice za uzorkovanje i mikrobiološko ispitivanje hrane u okviru službenih kontrola	MP http://www.mps.hr/UserDocsImages/HRANA/SIGURNOST/Smjernice%20za%20uzorkovanje%20i%20mikrobiološko%20ispitivanje%20hrane%20-2011-lipanj.pdf
2.	Vodič za mikrobiološke kriterije za hranu	MP http://www.mps.hr/UserDocsImages/HRANA/SIGURNOST/Vodic%20o%20mikrobioloskim%20kriterijima-%203.%20izdanje-objava.pdf
3.	Uputa za proizvodnju, stavljanje na tržište i korištenje ljekovite hrane za životinje	UVSH http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/HranaZaZiv/Uputa%20za%20proizvodnju,%20stavljanje%20na%20tržište%20i%20korištenje%20ljekovite%20hrane%20za%20životinje_2.pdf
4.	Vodič za provođenje istraživanja o sukladnosti s kriterijima za bakteriju <i>Listeria monocytogenes</i> u gotovoj hrani do isteka roka trajanja (sukladno Pravilniku o mikrobiološkim kriterijima za hranu, Narodne novine br. 74/08, 156/08, 89/10)	MP http://www.mps.hr/UserDocsImages/HRANA/SIGURNOST/listerija-za%20objavu,%201.ožujka%202011.pdf
5.	Vodič - Zaštita svinja na farmama	UVSH http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/dobrobitZivotinja/DZfarme/Vodič%20o%20zaštiti%20svinja%20na%20farmama.pdf
6.	Autorizacija poslovanja akvakulture – Uputa o autorizaciji poslovanja akvakulture i objekata za preradu u kojima se kolju akvatične životinje u svrhu kontrole bolesti	UVSH http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=226
7.	Procedure za provođenje službenih kontrola u području hrane za životinje	Objavljeno na internom portalu UVSH
8.	Postupanje kod registracije, prometovanja i premještanja lešina goveda	http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/PrometOznacZiv/17-9-13_DOPUNA%20PROCEDURA%202015.pdf

9.	Sustav kontrola po pitanju higijenske i zdravstvene ispravnosti mlijeka	http://www.veterinarstvo.hr/UserDo csImages/HranaZivPod/vodicUpute/ Podloga%20za%20mlijeko- 30%2003%202011.pdf
10.	Uzimanje i slanje uzoraka krvi – plazme za potrebe DPMR-a	http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=130 http://www.veterinarstvo.hr/UserDo csImages/HranaZivPod/programNad zora/Uputa%20-%20Uzimanje%20i%20slanje%20uz oraka%20krvi- uzorci%20za%20DPMR.pdf
11.	Uputa za uzimanje uzoraka za potrebe državnog programa monitoringa rezidua (DPMR-a) i postupanje po nesukladnom nalazu	http://www.veterinarstvo.hr/UserDo csImages/HranaZivPod/programNad zora/27%2011%2012%20%20izmje ne%20-%20UPUTA%20ZA%20UZIMANJE%20UZORAKA%20ZA%20POTREBE%20%20DPMR-web.pdf
12.	Uputa za procjenu mesa goveda koja su serološki pozitivna na enzootsku leukozu goveda – ELG – Znanstveno mišljenje o postupcima s mesom goveda seropozitivnih na enzootsku leukozu goveda s vidljivim post mortem promjenama i postupcima s mesom goveda koja su seropozitivna na enzootsku leukozu goveda, ali bez vidljivih post mortem promjena	http://www.veterinarstvo.hr/UserDo csImages/veteInspekcija/FRANE/Uputa%20za%20procjenu%20mesa%20goveda%20-%20ELG.pdf http://www.veterinarstvo.hr/UserDo csImages/veteInspekcija/FRANE/Znanstveno%20mišljenje%20HAH-ELG.pdf
13.	Upute o veterinarsko-medicinskim proizvodima, koji su odobreni za stavljanje u promet	http://veterinarstvo.hr/default.aspx?id=174
14.	Vodič za inspekciju i procjenu mesa goveda i svinja pri nalazu tuberkuloznih promjena	http://www.veterinarstvo.hr/UserDo csImages/veteInspekcija/FRANE/Vodici%20za%20inspekciju%20i%20procjenu%20mesa%20goveda%20i%20svinja%20pri%20nalazu%20TBC%20.pdf
15.	Osposobljavanje mesa proglašenog uvjetno higijenski ispravnim za javnu potrošnju	http://www.veterinarstvo.hr/UserDo csImages/Zdravlje_zivotinja/tbg_bg_elg/TBC%20osposobljavanje%20mesa.doc
16.	Vodič za inspekciju i procjenu mesa goveda i svinja pri nalazu tuberkuloznih promjena	http://www.veterinarstvo.hr/UserDo csImages/Zdravlje_zivotinja/tbg_bg_elg/TBC%20osposobljavanje%20mesa.doc

		<u>elg/Vodič%20za%20inspekciju%20tuberkulinskih%20reaktora%20goveda-smanjeno.pdf</u>
17.	Procedura za provođenje službenih kontrola subjekata i objekata za promet i skladištenje VMP-a te izvanrednih inspekcijskih nadzora nad sukladnošću s zahtjevima DDP	<u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/veteInspekcija/Procedura%20za%20provođenje%20službenih%20kontrola%20subjekata%20i%20objekata%20za%20promet%20i%20skladištenje%20VMP-a%20te%20izvanrednih%20inspekcijskih%20nadzora%20nad%20sukladnošću%20s%20zahtjevima%20DDP.pdf</u>
18.	Antimikrobne tvari/antimikrobna rezistencija/pravilna i odgovorna primjena antimikrobnih tvari	<u>http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=1047</u>
19.	Praćenje rezidua/Državni plan monitoringa rezidua (DPMR)	<u>http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=123</u>
20.	Dodatak I. – Popis tvari koje se pretražuju u DPMR-u	<u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/praćenje%20rezidua/DODATAK%20I.%20-%20TVARI%20.%20Uputa%20za%20uzorkovanjem%20za%20DPMR%20.doc</u>
21.	Dodatak II. – Kriteriji procjene rizika za odabir gospodarstva/klaonica – Kriteriji za odabir ciljanog i sumnjivog uzorka	<u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/praćenje%20rezidua/DODATAK%20II%20-%20KRITERIJI%20Uputa%20za%20uzorkovanjem%20za%20DPMR.doc</u>
22.	<u>Dodatak III. – uzorkovanje</u> – <u>Uputa za uzorkovanje za DPMR</u>	<u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/praćenje%20rezidua/DODATAK%20III%20-%20UZORKOVANJE%20Uputa%20za%20uzorkovanjem%20za%20DPMR.doc</u>
23.	Dodatak IV. – Zapisnik serije A i/ili B kod uzimanja uzoraka za DPMR – Uputa za uzorkovanje za DPMR	<u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/praćenje%20rezidua/DODATAK%20IV%20-%20ZAPISNIK.%20Uputa%20za%20uzorkovanjem%20za%20DPMR.doc</u>
24.	Dodatak V. – Upute HVI-u kako postupati kod zaprimanja uzorka uzetog po DPMR-u	<u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/praćenje%20rezidua/DODATAK%20V.%20-%20UPUTE%20HVI%20Uputa%20za%20uzorkovanjem%20za%20DPMR.doc</u>
25.	<u>Dodatak VI.</u>	<u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDo</u>

	- Specifičnosti uzimanja uzoraka kod pojedinih vrsta životinja/proizvoda (mljeka, jaja i meda)	csImages/práćenje%20rezidua/Dodatak%20VI.%20-%20SPECIFICNOSTI%20kod%20ZIVOTINJA.PROIZVODA%20Uputa%20za%20uzorkovanjem%20za%20DPMR.doc
26.	<p><u>Dodatak VII. – dokumentacija kod postupanja</u></p> <p><u>Uputa za uzorkovanje za DPMR</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – Popis dokumentacije koju treba prikupiti i dostaviti kod postupanja po sumnjivom /nesukladnom nalazu nadležnom koordinatoru i Odjelu 	http://www.veterinarstvo.hr/UserDocs/Images/práćenje%20rezidua/DODATAK%20VII%20-%20DOKUMENTACIJA%20kod%20POSTUPANJA%20Uputa%20za%20uzorkovanjem%20za%20DPMR%20.doc
27.	<p>Dodatak VIII.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Postupanje po nesukladnom/sumnjivom nalazu – Mjere (nedopušteno liječenje, nedobrene tvari, karencija, kontaminanti) 	http://www.veterinarstvo.hr/UserDocs/Images/práćenje%20rezidua/DODATAK%20VIII%20-%20POSTUPANJE%20izmjene%20Uputa%20za%20uzorkovanjem%20za%20DPMR.doc
28.	Uputa za uzimanje uzoraka za potrebe DPMR i postupanje po nesukladnom nalazu (kolovoz 2014.)	http://www.veterinarstvo.hr/UserDocs/Images/práćenje%20rezidua/PUTA%20KOLOVOZ%20za%20uzorkovanjem%20za%20DPMR-2014%20.doc
29.	Uputa o nadziranju ovaca i koza na grebež ovaca u RH	http://www.veterinarstvo.hr/UserDocs/Images/Zdravlje_zivotinja/TSE/puta%20grebež.pdf
30.	Uputa o autorizaciji poslovanja akvakulture i objekata za preradu u kojima se kolju akvatične životinje u svrhu kontrole bolesti	http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=226
31.	Uputa o provođenju kontrole imunosti peradi na Newcastlesku bolest	http://www.veterinarstvo.hr/UserDocs/Images/Zdravlje_zivotinja/ptice%20i%20perad/Uputa%20o%20provodenju%20kontrole%20imunosti%20peradi%20na%20newcastlesku%20bolest.pdf
32.	<p>Uputa o provedbi Pravilnika o mjerama za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika (Narodne novine, br. 73/09 i 44/13) i Uredbe Komisije (EZ) br. 1266/2007 od 26. listopada 2007. o provedbi pravila za Direktivu Vijeća 2000/75/EZ s obzirom na kontrolu, práćenje, nadziranje i ograničenje premještanja određenih životinja prijempljivih vrsta u odnosu na bolest plavog jezika</p>	http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=1250
33.	Uputa o provedbi cijepljenja životinja protiv bolesti plavog jezika	http://www.veterinarstvo.hr/UserDocs/Images/Zdravlje_zivotinja/BPJ/Up

	Uputa proizvođača cjepiva	<u>uta%20o%20provedbi%20cijepljenj a%20protiv%20BPJ.pdf</u> <u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDo csImages/Zdravlje_zivotinja/BPJ/Up uta%20Bluevac.pdf</u>
34.	Uputa za provođenje i procjenu rezultata post mortem pregleda u svrhu utvrđivanja mogućih znakova loših uvjeta držanja s obzirom na dobrobit pilića koji se uzbajaju za proizvodnju mesa	<u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDo csImages/dobrobitZivotinja/DZfarm e/uputa%20za%20obavljanje%20i% 20procjenu%20rezultata%20post%2 0mortem%20pregleda%20u%20svrh u%20utvrđivanja%20mogućih%20z nakova%20loših%20uvjeta%20drža nja%20s%20obzirom%20na%20dob robit%20tovn%2017.09.2014.pdf</u>
35.	Dobrobit životinja tijekom prijevoza – Uputa za putovanja dulja od 8 sati – Dnevnik puta	<u>http://www.veterinarstvo.hr/default.a spx?id=62</u> <u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDo csImages/dobrobitZivotinja/DZprije voz/vodič%20dnevnik%20puta%20 10%202013.pdf</u>
36.	Uputa o izdavanju potvrde o odobravanju vozila za duga putovanja	<u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDo csImages/dobrobitZivotinja/DZprije voz/web%20izdavanje%20potvrde% 20o%20odobrenju%20vozila%20- duga%20putovanja%20siječanj.doc</u>
37.	Vodič za procjenu sposobnosti životinja za prijevoz	<u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDo csImages/dobrobitZivotinja/DZprije voz/brošura%20A5%20omot%20- %20vodič%20za%20procjenu.pdf</u>
38.	Procjena ventilacije u prijevoznom sredstvu – Upute za procjenu sustava prozračivanja na vozilu za prijevoz životinja na dugim putovanjima	<u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDo csImages/dobrobitZivotinja/DZprije voz/2013Procjena%20ventilacije%2 0u%20prijevoznom%20sredstu.doc</u>
39.	Pregled prijevoznog sredstva za duga putovanja – Uputa o pregledu cestovnog prijevoznog sredstva za prijevoz životinja na dugim putovanjima	<u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDo csImages/dobrobitZivotinja/DZprije voz/2013%20Pregled%20prijevozno g%20sredstva%20za%20duga%20p utovanja.doc</u>
40.	Dobrobit životinja pri klanju	<u>http://www.veterinarstvo.hr/default.a spx?id=65</u>
41.	Vodič za postupanje s papkarima, kopitarima i	<u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDo</u>

	<p>nojevima (goveda, ovce, koze, svinje, konji, nojevi) od dolaska u klaonicu do omamljivanja, klanja i nastupa smrti Vodič za postupanje s peradi (kokoši, tovni pilići, pure, patke, guske, prepelice) od dolaska u klaonicu do omamljivanja, klanja i nastupa smrti</p>	<p>http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/dobrobitZivotinja/DZklanje/Vodič%20za%20zaštitu%20papkara.pdf http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/dobrobitZivotinja/DZklanje/Vodič%20za%20zaštitu%20peradi.pdf</p>
42.	Vodič o postupanju pri klanju/usmrćivanju životinja izvan klaonica u hitnim slučajevima (prisilno klanje)	http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/dobrobitZivotinja/DZklanje/Zaštita%20životinja%20u%20slučaju%20prisilnog%20klanja%20izvana%20klaonica.doc
43.	Uputa o načinu usmrćivanja goveda pri provođenju mjera kontrole bolesti	http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/dobrobitZivotinja/DZklanje/Uputa%20o%20načinu%20usmrćivanja%20goveda%20u%20svrhu%20kontrole%20bolesti.doc
44.	Uputa o načinu usmrćivanja peradi i ptica u svrhu kontrole influence ptica	http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/dobrobitZivotinja/DZklanje/Uputa%20o%20načinu%20usmrćivanja%20peradi%20i%20ptica%20u%20svrhu%20kontrole%20bolesti.doc
45.	Uputa za postupanje prilikom klanja svinja za potrošnju u vlastitom kućanstvu	http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/dobrobitZivotinja/DZklanje/Uputa%20za%20postupanje%20prilikom%20klanja%20svinja%20za%20potrošnju%20u%20vlastitom%20kućanstvu%20studeni%202014.pdf
46.	Procedura o postupku provođenja službenih kontrola u području zaštite dobrobiti životinja koje se drže u svrhu proizvodnje	http://www.mps.hr/UserDocsImages/HRANA/KONTROLE/Procedura%20o%20postupku%20povodenja%20službenih%20kontrola%20u%20području%20zaštite%20životinja.pdf
47.	Izmjena operativnih uputa za provođenje službenih kontrola nad provedbom Pravilnika za sprečavanje pojave, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija (Narodne novine broj 85/09) u objektima u poslovanju s hranom životinskog podrijetla (klaonicama i rasjekavaonama)	Izmjena Operativnih uputa za provođenje službenih kontrola nad provedbom Pravilnika za sprječavanje pojave, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija (Narodne novine broj 85/09) u objektima u poslovanju s hranom životinskog podrijetla (klaonicama i rasjekavaonama)
48.	<ul style="list-style-type: none"> – Praćenje rezidua – Praćenje rezidua/Državni plan monitoringa rezidua (DPMR) – Antimikrobne tvari/antimikrobnna 	<p>http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=1045</p> <p>http://www.vmd.defra.gov.uk/pdf/le</p>

	<p>rezistencija/pravilna i odgovorna primjena antimikrobnih tvari</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vodič „Anthelmintic Resistance and the Responsible Use of Anthelmintics“ - Vodič „Practical guide to avoiding milk antibiotic residues“ - „Residues of veterinary medicinal products, growth promoters and performance enhancers in food-producing animals: a EU perspective“ (kod antemortem i postmortem inspekcije) 	<u>aflet_anthelmintics.pdf</u> <u>http://www.ruma.org.uk/images/Milk%20Anti%20Bio%20Poster%20P823%20v9.pdf</u> <u>http://www.oie.int/doc/ged/D3547.PDF</u>
49.	Izmjene (2014) uputa za uzimanje uzoraka za potrebe Državnog programa monitoringa rezidua (DPMR) i postupanje po nesukladnom nalazu	<u>http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=1246</u>
50.	<p>Antimikrobne tvari/antimikrobnja rezistencija/pravilna i odgovorna primjena antimikrobnih tvari</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uputa „VMD Code of Practice on the Responsible Use of Medicines on the Farm“ - Uputa „FVE - Responsible use of antimicrobials: advice for the public“ - Uputa „FVE - Responsible use of antimicrobials: advice for the veterinarians“ 	<u>http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=1047</u> <u>http://www.fve.org/uploads/publications/docs/fve_antimicrobials_a4_hr02.pdf</u> <u>http://www.fve.org/uploads/publications/docs/fve_antimicrobials_a3_hr03.pdf</u>
51.	<p>Nadzor nad provedbom propisa o prehrambenim aditivima/Procedura za nadzor_prehrambeni aditivi_verzija 2_konačno</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uputa za provedbu inspekcijskog nadzora nad provedbom propisa o prehrambenim aditivima 	Objavljeno na internom portalu UVSH
52.	Uputa za kontrolu sljedivosti s praktičnim primjerima iz pojedinih područja nadležnosti veterinarske inspekcije	Objavljeno na internom portalu UVSH
53.	Smjernice za uspostavu i provedbu organizacije i funkcionalnosti TRACES sustava u RH	UVSH <u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/veteInspekcija/GVI/Smjernice%20za%20uspostavu%20i%20provedbu%20organizacije%20i%20funkcionalnosti%20TRACES%20sustava%20u%20RH%20.pdf</u>
54.	Priručnik za rad na GVP	UVSH <u>http://www.veterinarstvo.hr/UserDocsImages/veteInspekcija/GVI/Prirucnik%20za%20rad%20na%20GVP-Inaca%206..pdf</u>

3.6.2 Granična veterinarska inspekcija - MP

Sve dokumentirane procedure za obavljanje službenih kontrola na GVP sadržane su u Priručniku za rad na GVP koji se redovito ažurira od strane Voditelja Službe granične veterinarske inspekcije i međunarodnog prometa. Priručnik za rad na GVP sadrži smjernice o propisanom postupanju tijekom obavljanja službenih kontrola nad pošiljkama živih životinja i proizvoda životinjskog podrijetla na odobrenim graničnim veterinarskim postajama i prvenstvena mu je zadaća da služi kao vodič graničnim veterinarskim inspektorima tijekom obavljanja veterinarskog pregleda i donošenja odluke o pošiljci. Svaka ažurirana inačica Priručnika za rad na GVP se dostavlja graničnim veterinarskim inspektorima putem e-pošte, a dostupna je i na internom portalu MP. Osim toga granična veterinarska inspekcija se pri obavljanju službenih kontrola na GVP koristi i smjernicama, napucima i uputama izrađenim od strane Europske komisije koje su dostupne na službenim mrežnim stranicama Europske komisije.

3.6.3 Poljoprivredna inspekcija - MP

Poljoprivredna inspekcija upotrebljava naputke i procedure pri obavljanju službenih kontrola kako slijedi:

- Naputak o provedbi Nacionalnog programa praćenja (monitoringa) ostataka pesticida u i na hrani
- Naputak za postregistracijsku kontrolu sredstava za zaštitu bilja
- Procedura uzimanja uzoraka bilja na razini primarne proizvodnje u svrhu ispitivanja prisutnosti pesticida
- Procedura uzimanje uzoraka poljoprivrednog sjemena i uzoraka poljoprivrednih kultura na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti u svrhu ispitivanja prisutnosti GMO
- Procedura uzimanja uzoraka salate, špinata i rikule na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti radi određivanja količine nitrata u hrani
- Procedura uzimanja uzoraka merkantilne pšenice na razini primarne proizvodnje i pripadajućih djelatnosti radi određivanja mikotoksina koje proizvode vrste iz roda *Fusarium*
- Procedura uzimanja uzoraka merkantilnog kukuruza u primarnoj proizvodnji i pripadajućim djelatnostima radi određivanja prisutnosti pljesni roda *Aspergillus* i *Fusarium* i Aflatoksina AFT B1 i ukupni AFT
- Naputak i procedure kontrole ekološke proizvodnje i proizvoda uz uzimanje uzorka.

Službene kontrole u području kvalitete hrane

- Naputak inspektorima za uzimanje uzorka i kontrolu kvalitete i označivanja maslinovog ulja
- Naputak inspektorima za uzimanje uzorka i kontrolu kvalitete, označivanja i autentičnosti meda
- Uputa za kontrolu pekara
- Naputak inspektorima za uzimanje uzorka i kontrolu kvalitete i označivanja proizvoda od mesa
- Naputak za kontrolu označivanja i sljedivosti jaja
- Naputak za uzorkovanje prerađenih i neprerađenih proizvoda ribarstva i kontrolu označivanja i autentičnosti
- Naputak za kontrolu označivanja i sljedivosti suhomesnatih proizvoda s naglaskom na pršut

- Naputak za kontrolu proizvoda zaštićenih oznakom izvornosti ili oznakom zemljopisnog podrijetla
- Naputak za uzimanje uzoraka i kontrolu kvalitete i označivanja kozjeg i ovčjeg sira.

Naputci i procedure se inspektorima dostavljaju putem pošte ili elektroničke pošte.

3.6.4 Fitosanitarna inspekcija - MP

Radi ujednačenosti provedbe službenih kontrola, detaljnije razrade i objašnjenja procedura definiranih propisima te olakšavanja rada fitosanitarnih inspektora, a u skladu sa stavkom 1. podstavkom 6. točkama (a) i (b) Priloga Direktive 98/22/EZ i Zakonom o biljnem zdravstvu, Sektor fitosanitarne inspekcije pripremio je i ažurira Priručnik za fitosanitarne inspektore (u dalnjem tekstu: Priručnik).

Priručnik je sistematizirana zbirka naputaka, akata, preporuka, podataka, prikaza, ilustracija i drugih pisanih, grafičkih ili slikevitih informacija, strukturirana kao skup pisanih materijala koji se mogu dodavati i zamjenjivati, i koja se redovito ažurira.

Sastoji se od tri dijela: A, B i C.

Dio A – Opći dio

Sadrži niz važnih telefonskih brojeva i adresa, popise propisa, opise poslova, zadataka i nadležnosti, pojmovnike, opis postupaka uzorkovanja bilja, opis higijenskih mjera, prikaz naknada i druge obavijesti i sadržaje opće naravi.

Dio B – Inspekcijski postupci

Detaljno su i sustavno opisani postupci fitosanitarnog pregleda u vezi s premještanjem bilja, pri unošenju bilja iz trećih zemalja, izvozu i reeksportu te drugi inspekcijski postupci. Razrađene su i objašnjene sve važne odredbe propisa koje se odnose na inspekcijske postupke. Kao važnije zasebne tematske cjeline u okviru opisa postupaka obrađeni su: predmet nadzora, mjere koje se poduzimaju u određenim slučajevima, postupak zadržavanja pošiljaka, označivanje i čuvanje isprava i drugih dokumenata, inspekcijska oprema i dr. Taj dio Priručnika sadrži usto i veći broj priloga koji olakšavaju i ubrzavaju rad inspektora.

Dio C – Štetni organizmi

Sadrži podatke o štetnim organizmima bilja i odobrene programe posebnog nadzora nad određenim štetnim organizmima, s razrađenim načinom njihove provedbe, metodama i mjestima pregleda te drugim informacijama važnim za provedbu.

Priručnik je stalno dostupan svim fitosanitarnim inspektorima, a svaka ispostava fitosanitarne inspekcije, ovisno o broju službenika i karakteru poslova, raspolaže jednim do tri primjera Priručnika.

Uz Priručnik, postoji i više desetaka pisanih naputaka (instrukcija) različite tematike, koje pripremaju Sektor fitosanitarne inspekcije i Sektor fitosanitarne politike, a namijenjeni su, ovisno o slučaju, nadležnim inspekcijskim i ili drugim provoditeljima zdravstvene zaštite bilja, uključujući druga nadležna ili zadužena državna tijela, pravne osobe s javnim ovlastima u području biljnog zdravstva i posjednike bilja (operatore).

U središnjici Sektora fitosanitarne inspekcije vodi se popis svih važećih naputaka relevantnih za postupanje fitosanitarnih inspektora, koji se redovito ažurira i dostavlja fitosanitarnim inspektorima.

U središnjici Sektora fitosanitarne inspekcije vodi se i popis svih važećih relevantnih propisa, uključujući nacionalne propise i propise EU-a, koji je koncipiran na praktičan i pregledan način te inspektorima omogućuje brz i lak dostup do tekstova propisa. Popis se kontinuirano

ažurira, a svaka se nova verzija elektroničkom poštom odmah dostavlja svim fitosanitarnim inspektorima.

Svim provoditeljima službenih kontrola u području biljnog zdravstva dostupne su tiskane brošure o pojedinim štetnim organizmima ili skupinama štetnih organizama, koje priprema, tiska i raspodjeljuje HCPHS.

Fitosanitarnim inspektorima i drugim provoditeljima službenih kontrola omogućen je stalni pristup relevantnim računalnim bazama podataka i servisima (npr. EPPO, Europska komisija, IPPC).

Provoditeljima službenih kontrola redovito se dostavljaju svi relevantni naputci, informacije i drugi materijali koje dostavlja Europska komisija.

Internim revizjskim tijelima i revizijskom tijelu Europske komisije (FVO) dostupni su, na njihov zahtjev, Priručnik, popis naputaka i sami naputci, te ostali materijali, uz uvjet da se koriste za potrebe revizije.

3.6.5 Sanitarna inspekacija - MZ

Službene kontrole koje provodi sanitarna inspekacija provode se u skladu s dokumentiranim procedurama, uputama i napucima. Služba državne sanitarne inspekcije zadužena je za izradu uputa, naputaka i procedura, a iste odobrava pomoćnik ministra Uprave za sanitarnu inspekciiju. Upute, procedure i napuci moraju najmanje sadržavati:

- Svrhu
- Područje primjene
- Zakonodavni okvir
- Uputu za postupanje
- Propisane mjere.

Procedure se izrađuju na temelju godišnjih planova izrade procedura koji se izrađuju temeljem prikupljenih informacija o potrebnim uputama ili na temelju izvješća o unutarnjoj reviziji i verifikaciji. Dodatne potrebe za uputama definiraju se na redovitim sastancima.

Voditelji službi i odjela odgovorni su osigurati distribuciju i primjenu propisanih uputa, procedura i naputaka.

Služba državne sanitarne inspekcije vodi evidenciju o svim odobrenim uputama i njihovim revizijama.

Popis važećih uputa, naputaka i procedura:

- Upute državnim i županijskim sanitarnim inspektorima za službenu kontrolu nad nusproizvodima
- Upute državnim i županijskim sanitarnim inspektorima za službenu kontrolu nad svježim proizvodima ribarstva i školjkašima u maloprodaji, 14.10.2009.
- Upute županijskim sanitarnim inspektorima za službenu kontrolu nad prodajom mlijeka i mliječnih proizvoda izvan prodavaonica i putem automata, 05.07.2011.
- Uputa sanitarnim inspektorima za provođenje inspekcije na području sigurnosti hrane, 08.06.2012.
- Službena kontrola hrane prilikom uvoza iz trećih zemalja, Uputa za rad graničnim sanitarnim inspektorima, svibanj 2013.
- Procedura za granične inspektore za uzorkovanje hrane u svrhu ispitivanja ostataka pesticida na hrani neživotinjskog podrijetla, 19. 06.2013.

- Uputa za postupanje, prodaja hrane izvan prodavaonica, srpanj 2013.
- Upute županijskim, državnim i graničnim sanitarnim inspektorima za službenu kontrolu –uzorkovanje hrane na utvrđivanje prisutnosti mikotoksina, 30.09.2013.
- Procedura o postupanju i komunikaciji unutar uprave za sanitarnu inspekciju u sustavu brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje (HR RASFF), Verzija 2., 10.02.2014.
- Procedura za provođenje službene kontrole – nadzor nad provedbom propisa o prehrambenim aditivima, Verzija 2., 24.12.2014.
- Procedura uzorkovanja u svrhu ispitivanja prisutnosti GMO u hrani, kolovoz 2014.
- Službene kontrole prilikom unosa, uvoza, provoza i izvoza genetski modificirane hrane i hrane koja potencijalno može biti GMO na području RH, kolovoz 2014.
- Uzorkovanje hrane u maloprodaji na policama dućana, GMO, kolovoz 2014.
- Naputak o postupanju na graničnim prijelazima nad rižom i rižnim proizvodima podrijetlom iz Kine i drugih trećih zemalja (Indija, Pakistan, Tajland itd.), kolovoz 2014.
- Provodenje edukacija u području sigurnosti hrane, siječanj 2015.
- Upute za monitoring materijala i predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom, rujan 2014.
- Uputa za granične sanitarne inspektore - Uvoz plastičnih kuhinjskih proizvoda od poliamida i melamina podrijetlom ili isporučenih iz Narodne Republike Kine i posebnog upravnog područja Hong Kong, Kina, siječanj 2014.
- Vodič za materijale i predmete koji dolaze u neposredan dodir s hranom (objavljen na Internet stranici MZ).

4. KRIZNI PLANOVI I MEĐUSOBNA POMOĆ

4.1 Operativni krizni planovi

Tablica 34. Pregled operativnih Kriznih planova

TIJELO NADLEŽNO ZA IZRADU KRIZNOG PLANA	NAZIV	CILJ /OPIS KRIZNOG PLANA	LINK
MP, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane, Sektor veterinarskog javnog zdravstva i sigurnosti hrane	Opći Plan upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje (OPUK)	Za provedbu OPUK u području sigurnosti hrane i hrane za životinje, države članice EU su obvezne u skladu s člankom 13. Uredbe (EZ) br. 882/2004 izraditi operativne planove upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje s ciljem utvrđivanja mjera koje se moraju provesti bez odgađanja kada se utvrdi da hrana ili hrana za životinje predstavlja ozbiljnu opasnost za zdravlje ljudi ili životinja bilo izravno ili putem okoliša. Ciljevi Plana upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje su sljedeći: <ul style="list-style-type: none">- Prevencija, eliminacija ili smanjenje rizika za zdravlje ljudi na prihvatljivu razinu na učinkovit i brz način- Osiguranje da se krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje upravlja učinkovito i brzo kako bi se eliminirao ili smanjio rizik za zdravlje ljudi na najmanju moguću mjeru- Pružanje smjernica svim nadležnim tijelima kako bi se u slučaju krize mogle poduzeti učinkovite, brze i koordinirane aktivnosti i mjere- Pravovremeno i točno informiranje javnosti. Primjena Plana upravljanja krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje putem mreže kriznih stožera na nacionalnoj i regionalnoj razini jamči prioritetno i kontinuirano upravljanje	Hrana i hrana za životinje

		<p>kriznim situacijama uz koordinaciju s drugim, po potrebi, aktiviranim zainteresiranim stranama.</p> <p>Za upravljanje krizom u području sigurnosti hrane i hrane za životinje odgovoran je Nacionalni krizni stožer (NKS).</p> <p>Regionalni krizni stožeri (RKS) odgovorni su za upravljanje krizom na regionalnoj i lokalnoj razini.</p> <p>Osim RKS u procesu upravljanja krizom sudjeluju, ako je potrebno, i druga tijela i institucije.</p> <p>Za osnivanje Nacionalnog kriznog stožera (NKS) i regionalnih kriznih stožera (RKS) odgovorno je MINPO.</p> <p>Unutar MINPO za osnivanje Nacionalnog kriznog stožera (NKS) odgovorna je Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane</p>	
MP, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane, Sektor za zaštitu zdravljia životinja		Sadrži plan mjera koje se provode u slučaju pojave određenih bolesti u RH. Sukladno čl. 25. st 4., Zakona o veterinarstvu, UVSH izrađuje KP koji detaljno opisuju organizaciju i način provedbe mjera zaštite zdravljia životinja od pojedinih bolesti te koordinira i nadzire njihovu provedbu.	http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=37
MP, Uprava kvalitete hrane i fitosanitarne politike, Sektor fitosanitarne inspekcije	Opći operativni plan postupanja u slučaju izvanredne pojave štetnog organizma na bilju i biljnim proizvodima	Sadrži plan mjera koje je potrebno poduzeti u slučaju iznenadne pojave organizma štetnog za bilje i biljne proizvode. Svrha općeg operativnog plana jest omogućiti svim provoditeljima zdravstvene zaštite bilja da organizirano i u što kraćem vremenskom roku u okviru svojih nadležnosti poduzmu odgovarajuće mjere radi sprječavanja unošenja, širenja i iskorjenjivanja štetnih organizama.	http://www.mps.hr/default.aspx?ID=9260

4.2 Organizacija suradnje i zajedničke pomoći

4.2.1 Tijelo za vezu prema članku 35. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 882/2004

Tablica 35. Popis tijela za vezu u odnosu na područje odgovornosti

TIJELO/TIJELA ZA VEZU	PODRUČJE ODGOVORNOSTI
<p>Sukladno članku 35. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 882/2004 svaka država članica određuje jedno ili više tijela za veze, koja održavaju veze s tijelima za veze drugih država članica.</p> <p>Sukladno odredbama Uredbe (EZ) br. 882/2004 tijelo za vezu se određuje u svrhu pružanja upravne pomoći i suradnje u <u>području hrane i hrane za životinje</u>.</p> <p>U RH, a sukladno odredbama članka 28. Zakona o službenim kontrolama, tijelo za vezu je ustrojstvena jedinica nadležna za sigurnost hrane ministarstva nadležnog za poljoprivredu. Slijedom navedenog tijelo za vezu je Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane MP.</p>	<p>Kad rezultati službenih kontrola <u>hrane i hrane za životinje</u> zahtijevaju djelovanje u više od jedne države članice, nadležna tijela odnosnih država članica pružaju jedna drugoj upravnu pomoć.</p> <p>Uloga tijela za vezu jest da pomaže i koordinira komunikaciju između nadležnih tijela, a posebno prosljeđivanje i primanje zahtjeva za pomoć.</p>

4.2.2 Suradnja u smislu provedbe Direktive Vijeća (89/608/EEZ) od 21. studenoga 1989. o uzajamnoj pomoći među upravnim tijelima država članica i suradnji između potonjih i Komisije radi osiguranja pravilne primjene zakonodavstva o veterinarskim i zootehničkim stvarima

RH je transponirala Direktivu Vijeća 89/608/EEZ o uzajamnoj pomoći upravnih tijela država članica i njihovoj suradnji s Komisijom u cilju ispravne primjene propisa u području veterinarstva i zootehnike i to kroz „Pravilnik o međusobnoj suradnji nadležnog tijela s nadležnim tijelima država članica i Europskom Komisijom u svrhu osiguranja pravilne primjene veterinarskih propisa (Narodne novine, br. 68/09).

Nadležno tijelo za primjenu ovoga Pravilnika je MP. Pravilnik je temelj za suradnju MP s nadležnim tijelima država članica u područje veterinarstva i zootehnike kada je u pitanju razmjena informacija, dokumenta i izvješća u tom području.

4.2.3 Suradnja u smislu Provedbe Direktive Vijeća 2000/29/EZ od 8. svibnja 2000. o zaštitnim mjerama protiv unošenja u Zajednicu organizama štetnih za bilje ili biljne proizvode i protiv njihovog širenja unutar Zajednice

Obavijesti i informacije o prisutnosti i pojavi štetnih organizama na teritoriju RH, o sumnji na pojavu štetnih organizama, o mjerama koje se poduzimaju ili se namjeravaju poduzeti radi sprječavanja njihova unošenja i širenja dostavljaju se Europskoj komisiji i nadležnim tijelima za biljno zdravstvo drugih država članica u skladu s procedurama koje su određene propisima ili naputcima Europske komisije.

Informacije se dostavljaju ili putem posebnog računalnog sustava ili uobičajenim načinima suvremene komunikacije.

Obavijesti o nalazima štetnih organizama u pošiljkama bilja koje se unose u RH (EU) iz trećih zemalja ili na bilju koje se premješta na zajedničkom tržištu EU-a, te poduzetim službenim mjerama, izravno unosi fitosanitarna inspekcija u namjenski računalni sustav EUROPHYT, koji je razvila i kojim upravlja Europska komisija. Pristup sustavu EUROPHYT imaju svi fitosanitarni inspektor i svi službenici Sektora fitosanitarne politike, s tim da su pojedinim službenicima od strane nadležne službe Europske komisije dodijeljena određena prava u sustavu (pregled podataka, unošenje i obrada podataka odnosno provjeravanje, mijenjanje i odobravanje unijetih podataka).

Sve ostale podatke Europskoj komisiji i nadležnim tijelima država članica dostavlja Sektor fitosanitarne politike, kao središnja ustrojstvena jedinica MP/Uprave kvalitete hrane i fitosanitarne politike zadužena za međunarodnu komunikaciju i razmjenu takvih podataka.

Provoditelji zdravstvene zaštite bilja obvezni su o svim saznanjima o pojavi ili sumnji u pojavu štetnih organizama posredno ili neposredno obavijestiti Sektor fitosanitarne politike (SFP). Prema Zakonu o biljnom zdravstvu, provoditelji zdravstvene zaštite bilja razvrstani su u četiri kategorije:

1. nadležna tijela državne uprave u ime RH
2. pravne osobe s javnim ovlastima koje su im dodijeljene tim zakonom
3. pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge provođenja postupaka zdravstvene zaštite bilja
4. posjednici bilja.

Provoditelji iz kategorija 1. i 2. – nadležne inspekcije (fitosanitarna i šumarska), HCPHS – ZZB i HŠI – izravno dostavljaju SFP-u podatke i informacije proizašle iz vlastitih aktivnosti. Nadležne inspekcije također prikupljaju informacije od ostalih provoditelja zdravstvene zaštite bilja (kategorije 3. i 4.) i odmah ih prosleđuju SFP-u. Provoditelji kategorija 3. i 4. imaju zakonsku obvezu o svim saznanjima vezanim uz pojavu štetnih organizama odmah obavijestiti nadležnu inspekciju.

SFP prosleđuje prikupljene podatke i informacije te ih u skladu s procedurama predviđenima za pojedine štetne organizme i situacije, i u zadanim rokovima, prosleđuje Europskoj komisiji i, kad je to potrebno, drugim državama članicama.

5. REVIZIJA NADLEŽNIH TIJELA

5.1 Samostalna služba za unutarnju reviziju -MP

5.1.1 Planiranje unutarnje revizije

Ciklus planiranja unutarnje revizije sastoji se od:

1. Strateškog plana
2. Godišnjeg plana
3. Plana pojedinačne revizije

Strateški plan

Sukladno Zakonu o sustavu unutarnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine, broj 141/06), Samostalna služba za unutarnju reviziju u obvezi je izraditi Strateški plan rada Samostalne službe za unutarnju reviziju za trogodišnje razdoblje kojim se donose strategije i ciljevi unutarnje revizije. Navedeni Strateški plan je ujedno i temelj za sve aktivnosti unutarnje revizije. Strateški plan se može izmijeniti i dopuniti tijekom revizijske godine ukoliko to opravdavaju okolnosti.

Strateški plan unutarnje revizije temelji se na procjeni rizika procesa primjenom metodologije procjene rizika i strateškog planiranja. Nakon identifikacije mogućih rizika u svakom procesu, utvrđivanja vjerojatnosti pojave i procjene njegovog učinka, izračunava se stupanj rizika, njihovo rangiranje i značaj da bi se odredili procesi koji će biti revidirani tijekom sljedeće tri godine. Strateški plan odobrava ministar MP.

Pri izradi Strateškog plana uzima se u obzir:

- Procjena rizika svih procesa
- Broj unutarnjih revizora
- Vrijeme predviđeno za praćenje provođenja i implementacije preporuka iz ranije provedenih revizija
- Naručenim revizijama od strane ministra
- Edukacijama, stručnom usavršavanju, sastancima te ostalim okolnostima.

Godišnji plan

Na temelju odobrenog i usvojenog Strateškog plana za trogodišnje razdoblje, izrađuje se Godišnji plan rada Samostalne službe za unutarnju reviziju. Godišnji plan sadržava opće i specifične ciljeve te planirane unutarnje revizije koje će se obaviti u tekućoj godini. Broj revizija se planira i na temelju raspoloživog broja revizora u tom razdoblju. Za svaku unutarnju reviziju koja je obuhvaćena Godišnjim planom navodi se detaljan pregled ciljeva, opsega i metoda koje će se koristiti kod provođenja pojedinačnih revizija planiranih za tekuću godinu. Godišnji plan rada Samostalne službe za unutarnju reviziju odobrava ministar.

Plan pojedinačne revizije

Temeljem Godišnjeg plana rada Samostalne službe za unutarnju reviziju, odobrenog od ministra, za svaku pojedinačnu reviziju izrađuje se Plan pojedinačne revizije.

Plan pojedinačne revizije obuhvaća:

- Oznaku iz godišnjeg plana revizije
- Svrhu i opseg revizije
- Ciljeve revizije
- Metode revizije
- Ustrojstvene jedinice uključene u revidirani proces
- Poslovni cilj procesa
- Kontrolne ciljeve i glavne rizike

- Raspored ljudskih resursa uključenih u reviziju
- Raspored revizijskih zadataka po fazama revizije te broj radnih dana potrebnih za provođenje svake pojedine faze pojedinačne revizije
- Planirani datum izrade nacrta izvješća
- Planirani datum izrade konačnog izvješća.

5.1.2 Način provedbe unutarnje revizije

Provedba unutarnje revizije propisana je Priručnikom za unutarnje revizore u kojem je navedena metodologija rada unutarnje revizije. Metodologija propisana Priručnikom za unutarnje revizore u skladu je s međunarodnim standardima za unutarnju reviziju koju je postavio Međunarodni institut unutarnjih revizora (IIA), prilagođena praksi u javnoj upravi RH.

Revizija se provode kroz sljedeće faze:

Planiranje i preliminarne aktivnosti

Planiranje revizije započinje definiranjem ciljeva, opsega, prioriteta i pristupa te utvrđivanjem potrebnih i raspoloživih resursa (zaposlenici, vrijeme, proračun, informacije, prostorije i oprema), kao i raspoloživo vrijeme i resursi drugih sudionika u procesu provođenja revizije (revidiranih subjekata). Zatim slijedi upoznavanje s područjem rada i revidiranim subjektima, donošenje smjernica o načinu obavljanja posla te komuniciranje unutar revizorskog tima i s drugim osobama uključenim u proces.

Utvrđivanje i evidentiranje sustava

U ovoj fazi se revizorski tim upoznaje s područjem koje revidira te prikuplja informacije i dokumentaciju koja u kasnijim fazama revizije može utjecati na njegovo mišljenje o adekvatnosti unutarnjih kontrola. Uglavnom, uobičajeno je prikupiti i istražiti neke od sljedećih informacija: zakonodavstvo, organizacijska shema, planovi edukacije, registar edukacija, planovi zamjene, podjela ovlasti i odgovornosti, evidencije o provedenim službenim kontrolama, strateški dokumenti, planovi rada, procedure, priručnike, smjernice, predloške dokumenata, kontrolne liste i drugu relevantnu dokumentaciju.

1. Procjena sustava unutarnjih kontrola

Nakon utvrđivanja sustava i nakon što su kontrolni ciljevi i glavni rizici usuglašeni s rukovodstvom, revizori utvrđuju detaljne rizike po svakom pojedinačnom kontrolnom cilju.

Ključni elementi ove faze revizije su:

- Identificiranje detaljnih rizika po kontrolnim ciljevima
- Definiranje očekivanih kontrola prema detaljnim rizicima
- Utvrđivanje postojećih kontrola
- Uspoređivanje postojećih kontrola s očekivanima
- Početna procjena sustava unutarnjih kontrola.

Testiranje

Nakon početne procjene unutarnjih kontrola, revizor razmatra koja testiranja treba izvršiti da bi se potvrdila početna procjena adekvatnosti te da bi se utvrdila dosljedna primjena i djelotvornost postojećih kontrola. Ovisno o vrsti revizije, revizor će primijeniti različite testove (testovi suglasja, dokazni testovi).

Revizorski tim u svom radu koristi sljedeće metode testiranja:

- Uvid u propise i pregled dokumentacije

- Intervjui sa službenicima i namještenicima uključenim u revidirani proces
- Analiza podataka
- Uzorkovanje
- Promatranje
- Ponovno provođenje
- Usuglašavanje i rasprava.

Ocjena sustava unutarnjih kontrola

U ovoj fazi revizije, revizor razmatra rezultate svoga prijašnjeg rada prije sastavljanja revizorskog izvješća i procjenjuje kvalitetu dokaza, odnosno njihovu dostatnost, pouzdanost i relevantnost. Ključno je u ovoj fazi, temeljem utvrđenih činjenica, formulirati adekvatne nalaze i definirati stručno revizorsko mišljenje te dati preporuke, gdje je to prikladno.

Izvješćivanje

Koraci u postupku izvješćivanja su:

Izrada Nacrta revizorskog izvješća

- Pregled i odobravanje Nacrta revizorskog izvješća
- Dostava Nacrta revizorskog izvješća revidiranom subjektu
- Usuglašavanje s odgovornim osobama revidirane jedinice o zaključcima i preporukama. Ako je odgovorna osoba revidirane jedinice suglasna s predloženim Nacrtom revizorskog izvješća, revidirani subjekt izrađuje Plan djelovanja/Akcijski plan te ga dostavlja unutarnjoj reviziji.

Izrada Plana djelovanja/Akcijskog plana koji obuhvaća slijedeće:

- Planirane aktivnosti u cilju provedbe prihvaćenih preporuka
- Odgovorna osoba za provedbu svake prihvaćene preporuke
- Realni krajnji rokovi za provedbu pojedine preporuke
- Izrada Konačnog revizorskog izvješća - Plan djelovanja/Akcijski plan sastavni je dio Konačnog revizorskog izvješća koje se dostavlja ministru te ovlaštenim osobama nadležnim za revidirani proces.

Dokumentiranje i arhiviranje

Cjelokupno provođenje revizije, od definiranja revizijskih ciljeva i preliminarnih aktivnosti do sastavljanja revizorskog izvješća, revizori dokumentiraju odgovarajućom dokumentacijom. Radna dokumentacija obuhvaća obrasce (predlošci dani Priručnikom za unutarnje revizore) te ostalu radnu dokumentaciju.

Revizijski predmeti i radna dokumentacija se čuvaju na sigurnom. Revizijskim predmetima nema pristupa bez suglasnosti voditelja jedinice za unutarnju reviziju.

5.1.3 Osiguranje da nadležno tijelo poduzima odgovarajuće mjere u svjetlu rezultata revizije - MP

Nakon provedene revizije te danih preporuka odgovorne osobe izrađuju Akcijski plan za provedbu preporuka u kojem moraju biti uključene:

- Planirane aktivnosti u cilju provedbe prihvaćenih preporuka
- Odgovorna osoba za provedbu svake prihvaćene preporuke
- Realni krajnji rokovi za provedbu pojedine preporuke.

Unutarnja revizija prati provedbu preporuka na mjesecnoj razini.

Praćenjem provedbe preporuka Samostalna služba za unutarnju reviziju ima kontinuirani uvid u poduzete mjere od strane revidiranog subjekta te se na taj način osigurava da revidirani subjekti poduzimaju odgovarajuće mjere u svjetlu rezultata provedene unutarnje revizije.

5.2 Samostalna služba za unutarnju reviziju MZ

5.2.1 Planiranje unutarnje revizije

Ciklus planiranja unutarnje revizije sastoji se od:

1. Strateškog plana
2. Godišnjeg plana
3. Plana pojedinačne revizije

Strateški plan

Sukladno Zakonu o sustavu unutarnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru Samostalna služba za unutarnju reviziju u obvezi je izraditi Strateški plan rada Samostalne službe za unutarnju reviziju za trogodišnje razdoblje kojim se donose strategije i ciljevi unutarnje revizije. Navedeni Strateški plan je ujedno i temelj za sve aktivnosti unutarnje revizije. Strateški plan se može izmijeniti i dopuniti tijekom revizijske godine ukoliko to opravdavaju okolnosti.

Strateški plan temelji se na procjeni rizika procesa primjenom metodologije procjene rizika i strateškog planiranja. Nakon identifikacije mogućih rizika u svakom procesu, utvrđivanja vjerojatnosti pojave i procjene njegovog učinka, izračunava se stupanj rizika, njihovo rangiranje i značaj da bi se odredili procesi koji će biti revidirani tijekom sljedeće tri godine. Strateški plan odobrava ministar zdravlja.

Pri izradi Strateškog plana uzima se u obzir:

- Izvješća FVO misija
- Izvješća o rezultatima ostvarivanja VNPSK, iz područja sanitарне inspekcije
- Procjena rizika procesa iz područja provođenja službenih kontrola zdravstvene ispravnosti, higijene i sigurnosti hrane
- Vrijeme predviđeno za praćenje provođenja i implementacije preporuka iz ranije provedenih revizija
- Vrijeme predviđeno za izradu periodičnih i godišnjih izvješća unutarnje revizije
- *Ad hoc* revizije
- Broj unutarnjih revizora.

Godišnji plan

Na temelju odobrenog i usvojenog Strateškog plana za trogodišnje razdoblje, izrađuje se Godišnji plan rada Samostalne službe za unutarnju reviziju. Godišnji plan sadržava opće i specifične ciljeve te planirane unutarnje revizije koje će se obaviti u tekućoj godini. Broj revizija se planira i na temelju raspoloživog broja revizora u tom razdoblju. Za svaku unutarnju reviziju koja je obuhvaćena Godišnjim planom navodi se detaljan pregled ciljeva i opsega koje će se koristiti kod provođenja pojedinačnih revizija planiranih za tekuću godinu. Godišnji plan rada Samostalne službe za unutarnju reviziju odobrava ministar.

Plan pojedinačne revizije

Temeljem Godišnjeg plana rada Samostalne službe za unutarnju reviziju, odobrenog od ministra, za svaku pojedinačnu reviziju izrađuje se Plan pojedinačne revizije.

Plan pojedinačne revizije obuhvaća:

- Oznaku iz godišnjeg plana revizije
- Ciljevi i opseg revizije
- Metode revizije
- Ustrojstvene jedinice uključene u revidirani proces
- Raspored ljudskih resursa uključenih u reviziju
- Raspored revizijskih zadataka po fazama revizije te broj radnih dana potrebnih za provođenje svake pojedine faze pojedinačne revizije
- Planirani datum izrade nacrta izvješća
- Planirani datum izrade konačnog izvješća.

5.2.2 Način provedbe unutarnje revizije

Provedba unutarnje revizije propisana je Priručnikom za unutarnje revizore u kojem je navedena metodologija rada unutarnje revizije. Metodologija propisana Priručnikom za unutarnje revizore u skladu je s međunarodnim standardima za unutarnju reviziju koju je postavio Međunarodni institut unutarnjih revizora (IIA), prilagođena praksi u javnoj upravi RH.

Revizija se provodi kroz sljedeće faze:

- Planiranje i preliminarne aktivnosti
- Utvrđivanje i evidentiranje sustava
- Procjena sustava unutarnjih kontrola
- Testiranje primjene i efikasnosti unutarnjih kontrola
- Ocjena sustava unutarnjih kontrola
- Izvješćivanje
- Praćenje provedbe preporuka.

Dokumentiranje i arhiviranje

Cjelokupno provođenje revizije, od definiranja revizijskih ciljeva i preliminarnih aktivnosti do sastavljanja revizorskog izvješća, revizori dokumentiraju odgovarajućom dokumentacijom. Radna dokumentacija obuhvaća obrasce (predlošci dani Priručnikom za unutarnje revizore) te ostalu radnu dokumentaciju.

Revizijski predmeti i radna dokumentacija se čuvaju na sigurnom.

5.2.3 Osiguranje da nadležno tijelo poduzima odgovarajuće mjere u svjetlu rezultata revizije - MZ

Praćenje provedbe preporuka

Unutarnja revizija prati provode li se preporuke u skladu s dogovorenim Planom djelovanja/Akcijskim planom. Osim praćenja provedbe preporuka, kao faze procesa provođenja pojedinačne revizije, praćenje provedbe preporuka se može obaviti i kroz dulje vremensko razdoblje (na godišnjoj razini).

Samostalna služba za unutarnju reviziju je ustrojila središnju bazu preporuka koja sadrži sve informacije o danim preporukama čime se osigurava da revidirani subjekti poduzimaju odgovarajuće mjere u svjetlu rezultata provedene unutarnje revizije.

6. MJERE ZA OSIGURANJE USKLAĐENOSTI S OPERATIVNIM KRITERIJIMA UREDBE (EZ) BR. 882/2004

6.1 Sukladnost s operativnim kriterijima

6.1.1 Osiguranje učinkovitosti i primjerenosti službenih kontrola

Svako nadležno tijelo unutar svoje organizacijske strukture ima ustrojenu jedinicu koja se bavi upravljanjem kadrovima, čime se osigurava da svi djelatnici, uključujući i osobe ovlaštene za provođenje službenih kontrola, imaju propisanu kvalifikaciju i potrebne vještine prilikom zapošljavanja. Za svako radno mjesto propisana su stručna znanja te vještine te potrebne godine radnog iskustva u pojedinoj struci. Cilj je osigurati da se te vještine i stručno znanje koriste prilikom provođenja službenih kontrola.

Zakonom o općem upravnom postupku propisan je način provođenja upravnih postupaka što uključuje i provođenje aktivnosti službenih kontrola te načela kojih se pridržavaju inspektorji kada provode upravne postupke, a to su načelo zakonitosti, načelo utvrđivanja materijalne istine, načelo samostalnosti i slobodne ocjene dokaza, načelo učinkovitosti i ekonomičnosti te načelo zaštite podataka. Putem dodatnih edukacija, radionica i studijskih putovanja prenose se dodatna nova znanja i iskustva djelatnicima koji provode službene kontrole uključujući i administrativno osoblje s ciljem što objektivnijeg provođenja inspekcija, odnosno dovođenja subjektivnosti inspektora na najmanju moguću mjeru.

Koristeći propisane procedure i obrasce za svaku pojedinu aktivnost službenih kontrola osigurava se primjereni kvalitet i ujednačenost pristupa osoba ovlaštenih za provođenje službenih kontrola.

6.1.2 Mjere u svrhu osiguranja da osoblje koje obavlja službene kontrole nije u sukobu interesa

Prema odredbama članaka 32., 33. i 34. Zakona o državnim službenicima (Narodne novine, br.92/05, 142/06, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12 i 1/15) državnom službeniku nije dozvoljeno otvaranje obrta ili osnivanje trgovačkog društva ili druge pravne osobe u području djelatnosti u kojoj je zaposlen, ili koje je povezano s poslovima iz djelokruga tijela u kojem je zaposlen, obavljati poslove ili pružati usluge pravnoj ili fizičkoj osobi osim po prethodno pribavljenom odobrenju čelnika državnog tijela te ako nad tim djelatnostima, odnosno nad radom te fizičke ili pravne osobe, državno tijelo u kojem je u službi ne obavlja nadzor ili ako takav rad nije zabranjen posebnim zakonom i ne predstavlja sukob interesa ili prepreku za uredno obavljanje redovitih zadataka niti šteti ugledu državne službe.

Državni službenik je dužan pisanim putem obavijestiti nadređenog državnog službenika o fizičkim i pravnim osobama s kojima je bio u poslovnom odnosu u razdoblju od dvije godine prije prijema u državnu službu, a prema kojima tijelo u kojem radi obavlja upravne poslove, o finansijskom ili drugom interesu, o vlasništvu dionica i obveznica ili finansijskim i drugim interesima u trgovačkim društvima prema kojima tijelo u kojem radi obavlja upravne poslove te ako njegov bračni ili izvanbračni drug, dijete ili roditelj obavlja najviše dužnosti u političkoj stranci, strukovnom udruženju, trgovackom društvu ili drugoj pravnoj osobi koja je u poslovnom odnosu s tijelom u kojem državni službenik preuzima dužnost ili ono nad njima obavlja nadzor.

Nadređeni službenik ispitat će navedene okolnosti i o tome obavijestiti čelnika državnog tijela. Ako te okolnosti dovode ili mogu dovesti do sukoba interesa, čelnik tijela donijet će odluku o izuzimanju državnog službenika od rada na određenim poslovima.

O zahtjevu državnog službenika čelnik državnog tijela odlučuje rješenjem.

Podaci o mogućem sukobu interesa te odluka čelnika državnog tijela o izuzimanju državnog službenika od rada na određenim poslovima zbog mogućeg sukoba interesa unose se u osobni očeviđnik državnog službenika.

Također, u RH na snazi je i Zakon o sprječavanju sukoba interesa (Narodne novine, br. 26/11, 12/12, 126/12 i 57/15) koji dodatno definira obnašanje službene i javne dužnosti te pridonosi sprečavanju sukoba interesa u obnašanju poslova povezanih sa službenim kontrolama hrane, hrane za životinje, zdravlja i dobrobiti životinja te biljnog zdravstva.

6.1.3 Mjere kako bi se osiguralo da vanjsko osoblje ili osoblje pod ugovorom koje obavlja službene kontrole nije u sukobu interesa

Kontrolna tijela iz područja veterinarstva

Postupak provedbe javnog natječaja za prenošenje zadaća službene kontrole na kontrolna tijela, osigurava da je osoblje takvih kontrolnih tijela odgovarajuće osposobljeno, kvalificirano i kompetentno obavljati te zadaće na učinkovit način.

Mehanizmi prevencije sukoba interesa i osiguranja nepristranosti u obavljanju službenih kontrola:

1. Akreditacija

HAA u postupku akreditacije prema normi HR EN ISO 17020:2012 provjerava rizik od sukoba interesa te kategorizira akreditaciju u Tip A; Tip B i Tip C

2. Natječaj za dodjelu poslova službenih kontrola

U okviru postupka provedbe natječaja, posebno povjerenstvo za provedbu natječaja imenovano od čelnice Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane utvrđuje moguće rizike od sukoba interesa djelatnika (ovlaštenih veterinara) u provedbi poslova te u slučajevima kada su za provedbu poslova predviđeni i ovlašteni veterinari koji neće obavljati isključivo službene kontrole puno radno vrijeme, traži od organizacije da dostavi analizu rizika od sukoba interesa i procedure kojima se upravlja rizikom kada je isti identificiran.

3. Inspekcijski nadzor od strane nadležnog veterinarskog inspektorata

U okviru godišnjeg plana službenih kontrola, temeljem analize rizika se određuje učestalost inspekcijskih nadzora nad radom kontrolnih tijela. U svom nadzoru, veterinarski inspektori koriste kontrolne liste u kojima su sadržana i pitanja sukoba interesa i nepristranosti u obavljanju službenih kontrola

4. Revizija rada kontrolnih tijela od strane Samostalne službe za unutarnju reviziju odnosno Odjela za revizije veterinarstva i sigurnosti hrane MP.

U okviru svojih planova, Samostalna Služba za unutarnju reviziju uključuje i reviziju rada kontrolnih tijela te prilikom te revizije, između ostalog, provjerava da li se upravlja rizikom od sukoba interesa i osigurava nepristranost u obavljanju službenih kontrola.

Kontrolna tijela iz područja ekološke poljoprivrede

Kontrolna tijela iz područja ekološke poljoprivrede moraju udovoljiti uvjetima propisanim člankom 27 Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda (Narodne novine, br. 80/13 i 14/14) (u dalnjem tekstu: Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007) i člankom 77. Zakona o poljoprivredi MP može oduzeti ovlaštenje ako se nadzorom utvrdi da kontrolna tijela ne provode pravilno poslove koji su im preneseni. Kontrolna tijela drugih država članica moraju predočiti dokaze na hrvatskom jeziku i dati pisani izjavu da će svi postupci i vodenje dokumentacije biti na hrvatskom jeziku.

6.1.4 Odgovarajući laboratorijski kapaciteti

Za potrebe provođenja službenih kontrola hrane, hrane za životinje i zdravlja životinja, odnosno analize uzoraka hrane, hrane za životinje uzetih prilikom provođenja službenih kontrola koriste se usluge akreditiranih laboratorijskih pretraga za potrebe službenih kontrola.

Zakonskim odredbama propisan je temelj za donošenje podzakonskih akata kojim su definirani uvjeti i postupak ovlašćivanja službenih i referentnih laboratorijskih pretraga za hrana, hrana za životinje, zdravlje životinja te predmete i materijale koji dolaze u kontakt s hranom. Nadležna tijela, svako u svom djelokrugu ovlašćuju laboratorijske pretrage te osiguravaju pristup odgovarajućim laboratorijskim kapacitetima s iskusnim i kvalificiranim osobljem.

Također, u području biljnog zdravstva laboratorijsku analizu i testiranje uzoraka bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koje uzimaju fitosanitarni inspektorji obavljaju HCPHS – ZZB, kao pravna osoba kojoj je ovlast za obavljanje laboratorijskih analiza i testiranja radi određivanja štetnih organizmima i utvrđivanja stupnja zaraze dodijeljena Zakonom o biljnom zdravstvu. Sukladno navedenom, fitosanitarni inspektorji imaju u svakoj situaciji mogućnost dostavljanja uzoraka laboratorijsima HCPHS-a – ZZB-a.

Popis ovlaštenih laboratorijskih pretraga nalazi se internetskim stranicama pojedinog nadležnog tijela.

6.1.5 Osiguranje odgovarajućih prostorija i opreme

MP

Unutar MP, ustrojstvene jedinice Glavnog tajništva ustrojen je Sektor za informacijske sustave i logistiku koji obavlja poslove upravljanja informacijskim projektima/zadacima u razvoju, poslove uspostave i korištenja informacijskih sustava, operativnih planova razvitka informacijske infrastrukture kao i planova upravljanja informacijskom i komunikacijskom tehnologijom i sigurnosti i zaštite informacijskih sustava te poslove izrade planova nabave informatičkih resursa Ministarstva.

Također, unutar navedenog Sektora ustrojena je i Služba za logistiku koja, između ostalog obavlja poslove upravljanja uredskim i poslovnim prostorom u kojima se nalaze službenici Ministarstva, a koji se odnose na nalaženje, pripremu ugovora o kupnji ili zakupu, preuzimanju i održavanju poslovnih prostora; brinu se o infrastrukturi (telefonskoj, komunikacijskoj, električnoj, grijanju i hlađenju i ostalim infrastrukturnim potrebama službenika), opremanju namještajem i ostalom uredskom opremom, bazu poslovnih prostora u vlasništvu/najmu MP te organizira i obavlja poslove upravljanja uredskim materijalom.

Postojanjem navedenih podustrojstvenih jedinica osigurana je povjerljivost, integritet te raspoloživost informatičkog sustava kroz osiguranje kontinuiranog i pouzdanog rada fizičkog dijela informacijskog sustava MP kao i kroz upravljanje problemima tehničke naravi (hardverskim, mrežnim i problemima sistemskog softvera), a koje provodi navedeni Sektor. Gore navedenim osigurano je postojanje primjerenih prostora za rad s odgovarajućom i funkcionalnom opremom.

U odnosu na posebne uvjete za fitosanitarnu inspekciju osigurani su minimalni uvjeti za obavljanje provjere identiteta i provjere zdravstvenoga stanja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji se unose iz trećih zemalja, u skladu sa zakonodavstvom EU-a (Direktive Komisije 98/22/EZ i 2004/103/EZ) i nacionalnim propisima, što uključuje odgovarajući otvoreni i zatvoreni prostor za obavljanje fitosanitarnih pregleda, uzimanje i pripremu uzoraka te svu neophodnu zajedničku i osobnu inspekcijsku opremu.

MZ

Unutar MZ ustrojena je Samostalna služba za informatičke tehnologije koja sudjeluje u poslovima planiranja i utvrđivanja poslovne politike, definiranja, analize i implementacije poslovnih procesa u informatičke sustave, utvrđuje mjere za unaprjeđenje informatičkih sustava MZ informatičke tehnologije i predlaže primjenu mera za unaprjeđenje informatičkog sustava, određuje pravila i standarde zaštite i načina korištenja informacijske infrastrukture informatičkog sustava, definira razvoj sustava i potrebu nabave informatičke opreme.

Također, unutar Glavnog tajništva MZ ustrojen je Sektor za uredsko poslovanje i tehničke poslove. Unutar navedenog Sektora ustrojena je Služba za tehničke poslove koja između ostalog, obavlja poslove osiguravanja svih materijalno-tehničkih pretpostavki za rad iz djelokruga rada, osigurava uvjete za obavljanje poslova i zadaća državnih službenika i namještenika Ministarstva, vodi evidencije o uredskom materijalu, tonerima i tintama, brine o urednom i pravilnom korištenju imovine i sredstava za rad, opremanju poslovnih prostora Ministarstva te obavlja nabavu potrošnog materijala.

Gore navedenim osigurano je postojanje primjerenih prostora za rad s odgovarajućom i funkcionalnom opremom.

6.1.6 Odgovarajuće zakonske ovlasti za provođenje službenih kontrola

Osobe koje provode službene kontrole odnosno inspektorji kada su u službi, nose službenu iskaznicu i službeni znak kojima dokazuju svoj identitet i ovlasti.

Nadležnosti, prava i dužnosti pojedine inspekcije propisane su Zakonom o službenim kontrolama, Zakonom o veterinarstvu, Zakonom o veterinarsko-medicinskim proizvodima (Narodne novine, br. 84/08, 56/13, 94/13 i 15/15), Zakonom o sanitarnoj inspekciji, Zakonom o biljnom zdravstvu, Zakonom o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu (Narodne novine, broj 81/13), Zakonom o GMO-u, Zakonom o materijalima i predmetima koji dolaze u neposredan kontakt s hranom, Zakonom o kontaminantima (Narodne novine, broj 39/13) te drugim zakonskim propisima.

Propisanim zakonskim obvezama osobama ovlaštenima za provođenje službenih kontrola osigurane su odgovarajuće pravne ovlasti za obavljanje službenih kontrola.

6.1.7 Pripremljenost za provođenje kriznih planova

Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane, Sektor za zaštitu zdravlja životinja

U svrhu pripravnosti i koordiniranog provođenja mera suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih bolesti životinja i zoonoza Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane, Sektor za zaštitu zdravlja životinja izrađuje godišnji Plan mera koji sadrži planirani broj edukacija, vježbi, radionica, uzimajući u obzir prioritete i obveze temeljem zakonodavstva i epidemiološke situacije na području RH, susjednih država i moguće pojave osobito opasnih zaraznih bolesti.

Predmetne vježbe odnosno edukacije organiziraju se u suradnji s drugim tijelima i institucijama ovisno o zahtjevima organizacije. Provođenjem gore navedenih vježbi djelatnici se pripremaju za slučaj izvanrednih događaja kao što je npr. pojava osobito opasnih zaraznih bolesti i sl.

6.1.8 Obveze subjekata u poslovanju s hranom prilikom provođenja službene kontrole

Prema članku 30. stavku 4. Zakona o hrani, propisano je da su subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje obvezni tijelima nadležnim za provedbu službenih kontrola, odnosno

osobama ovlaštenim za provedbu službenih kontrola staviti na raspolaganje potrebne količine hrane i hrane za životinje kako bi se provelo uzorkovanje u svrhu provedbe službenih kontrola te omogućiti provođenje nesmetanog nadzora i uvid u svu dokumentaciju, uključujući i dokumentaciju u elektroničkom obliku.

Članak 21. Zakona o službenim kontrolama propisuje da subjekti čije poslovanje podliježe službenim kontrolama u skladu s odredbama ovoga Zakona, moraju uz obveze propisane Uredbom (EZ) br. 882/2004, službenoj osobi osigurati, odnosno omogućiti:

- Pristup svim prostorima objekata pod kontrolom subjekta
- Pristup dokumentaciji uključujući i elektroničku dokumentaciju
- Pristup sirovinama, poluproizvodima, hrani, hrani za životinje i životnjama
- Nesmetanu provedbu službene kontrole, uključujući i uzorkovanja stavljanjem na raspolaganje dovoljne količine besplatnog uzorka
- Fotografiranje svih radnih i pomoćnih prostora, predmeta rada i poslovanja, opreme, hrane i hrane za životinje, životinja i osoblja, radi dokazivanja činjeničnog stanja
- Dostavu tražene dokumentacije na način kako to tijelo i/ili osoba ovlaštena za službenu kontrolu traži
- Provedbu službenih kontrola službenim osobama Europske komisije, država članica i trećih zemalja, uz prethodnu suglasnost nadležnih tijela iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona.

Također, propisano je i da su subjekti u poslovanju s hranom obvezni surađivati sa službenim osobama u provedbi službenih kontrola, kao i da su na traženje osobe ovlaštene za provedbu službenih kontrola dužni dostaviti ili pripremiti točne i potpune podatke, obavijesti ili materijale u zadanom roku.

Člankom 5. Zakona o kontaminantima propisano je da je subjekt u poslovanju s hranom obvezan nadležnim tijelima, odnosno osobama koje provode službene kontrole staviti na raspolaganje potrebne količine hrane i sirovina kako bi se uzorkovanje provelo u skladu s uredbama iz članka 1. toga Zakona.

Navedenim zakonskim odredbama propisane su obveze subjektima u poslovanju s hranom o obvezi surađivanja s osobama ovlaštenim za provođenje službene kontrole tijekom provođenja službene kontrole.

6.2 Dokumentirane procedure

Kako je navedeno u poglavlju 3.6 za provođenje službenih kontrola izrađene su temeljne dokumentirane procedure. Osim navedenih temeljnih procedura pojedina inspekcija izrađuje i druge specifične procedure, upute i naputke, ovisno o pojedinoj tematiki.

Izrađene procedure dostupne su osobama koje provode službene kontrole putem internetskih stranica ili internih portala nadležnih tijela ili im se dostavljaju putem e-pošte.

7. PREGLED I PRILAGODBA NACIONALNOG PLANA KONTROLA

Ažuriranje VNPSK će se provoditi prema potrebi, a uzimajući u obzir određene čimbenike sukladno odredbama članka 42. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 882/2004.

Nadležna tijela RH odnosno MP i MZ će redovito ažurirati VNPSK uzimajući u obzir sljedeće:

- Novo zakonodavstvo
- Pojavu novih bolesti ili drugih rizika za zdravlje
- Značajne promjene u organizaciji, upravljanju i aktivnostima nadležnih tijela
- Rezultate službenih kontrola na razini RH
- Rezultate službenih kontrola na razini EU
- Izmjene i dopune Odluke Komisije (EZ) br. 363/007
- Znanstvena otkrića,
- Rezultate revizija.

KLASA: 322-07/15-01/442

URBROJ: 525-10/1307-15-13

Zagreb, 16. srpnja 2015. godine